Jaarstukken 2019

gemeente
Staphorst

Inhoudsopgave

Jaarstukken 2019 ..... **1**

Inhoudsopgave **4**

Aanbieding en leeswijzer **6**

Samenvatting **8**

Programma 0 - Algemeen bestuur en organisatie **10**

Programma 1 - Openbare orde en veiligheid **14**

Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat **17**

Programma 3 - Economie en ondernemen **21**

Programma 4 - Onderwijs **24**

Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie en toerisme **26**

Programma 6 - Sociaal domein **31**

Programma 7 - Volksgezondheid en milieu **36**

Programma 8 - Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening **40**

Programma 9 - Overhead **44**

Paragrafen **47**

Paragraaf 1 - Weerstandsvermogen en risicomanagement 48

Paragraaf 2 - Onderhoud kapitaalgoederen 55

Paragraaf 3 - Financiering 58

Paragraaf 4 - Bedrijfsvoering 61

Paragraaf 5 - Verbonden partijen 66

Paragraaf 6 - Grondbeleid 77

Paragraaf 7 - Lokale heffingen 80

Financiële samenvatting **85**

Jaarrekening: Overzicht baten en lasten 2019 ..... **92**

Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2019 ..... **94**

Programma 0 - Algemeen bestuur en organisatie 95

Programma 1 - Openbare orde en veiligheid 97

Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat 98

Programma 3 - Economie en ondernemen 101

Programma 4 - Onderwijs 103

Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie en toerisme 105

Programma 6 - Sociaal domein 108

Programma 7 - Volksgezondheid en milieu 111

Programma 8 - Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening 114

Programma 9 - Overhead 118

Algemene dekkingsmiddelen 122

Vennootschapsbelasting 127

Onvoorzien 128

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves/voorzieningen 129

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen 132
Balans per 31 december 2019 135
Toelichting op de balans per 31 december 2019 138
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 139
Vaste activa 142
Vlottende activa 145
Vaste passiva 148
Vlottende passiva 152
Overige 154
Bijlage 1 Sisa verantwoordingsinformatie 2019 156
Bijlage 2 Taakveldenoverzicht jaarrekening 2019 157

Aanbieding en leeswijzer

Aanbieding en voorstel

Hierbij bieden wij u ter vaststelling aan de jaarstukken 2019. Dit ter uitvoering van de wettelijke bepalingen (Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten - BBV en de Financiële Verordening).
Met deze jaarstukken 2019 legt ons college verantwoording af over het gevoerde beleid in 2019 en de bijbehorende financiën. De opbouw (exl. bijlagen) bestaat uit twee delen. In het jaarverslag vindt de verantwoording plaats. Dit verslag beschrijft de prestaties die de gemeente in 2019 gerealiseerd heeft en de financiële hoofdlijnen. De gemeentefinanciën worden nader toegelicht in de jaarrekening 2019.

Uitkomst/resultaat

De jaarrekening van de gemeente Staphorst 2019 sluit met een negatief saldo van € 879.000. In het volgende hoofdstuk "samenvatting" treft u de belangrijkste cijfers aan die tot dit resultaat hebben geleid, aangevuld met enkele analyses.

Controleverklaring accountant

De jaarrekening 2019 is voorzien van een goedkeurende controleverklaring over de getrouwheid en rechtmatigheid.

Voorstel

Met deze programmarekening verwachten wij uw raad een goed inzicht te geven in de resultaten over het jaar 2019 en zien uw reactie daarop met belangstelling tegemoet.
Wij stellen u voor:
- de jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) over het jaar 2019 vast te stellen;
- het nadelig saldo van de jaarrekening 2019 € 879.000 op de volgende manier te verdelen
  - € 1.105.101ten laste van de reserve zonder bestemming
  - € 226.101 toe te voegen aan de reserve duurzaamheid

Staphorst, 19 mei 2020,

Het college van burgemeester en wethouders van Staphorst

Leeswijzer

De begroting 2019 vormt de basis voor deze rekening 2019.

Burgemeester en wethouders leggen met deze jaarstukken verantwoording af over welk beleid gerealiseerd is in 2019 en welke middelen daarvoor zijn ingezet. Zo kan er worden vastgesteld in hoeverre het gerealiseerde beleid en de ingezette middelen over 2019 afwijken van wat er in de programmabegroting stond geraamd, en wat daarvoor de redenen zijn. De jaarstukken zijn gebaseerd op de programmabegroting 2019. Dit geeft een goede vergelijking tussen de rekening en de begroting en ondersteunt uw raad bij de uitvoering van de controlerende rol.

De jaarstukken 2019 bestaan uit drie delen:

Deel I | Jaarverslag 2019

Uitkomsten en analyse
In hoofdstuk Samenvatting treft u in samenvattende vorm de financiële uitkomsten van de jaarrekening 2019. aan zoals analyses van zowel de begroting als de zomernota en wordt de reservepositie uiteen gezet. De belangrijkste uitkomsten worden tot slot geresumeerd.

Programma's
- wat omvatte het programma?
- wie is bestuurlijk verantwoordelijk (portefeuillehouder)?
- wat is er voor gedaan?
a. Toelichting op een aantal belangrijke onderwerpen
b. wat heeft het gekost? inclusief een globale analyse van de belangrijkste verschillen.
c. Overzicht van lopende en afgesloten projecten

- Paragrafen
Naast de tien programma’s kent de gemeente acht paragrafen. Deze paragrafen betreffen onderwerpen en beleidslijnen die meerdere of alle programma’s aangaan. Bovendien gaat het bij de onderwerpen in deze paragrafen vaak om aanzienlijke bedragen. Daarmee wordt extra financieel inzicht gegeven. Per paragraaf wordt verslag gedaan van de geleverde prestaties.

Deel II | Jaarrekening 2019

In de jaarrekening worden de gemeentefinanciën toegelicht. Deze bevat:

a. samenvatting en korte analyses van de jaarrekening ten opzichte van de de begroting en wordt de reservepositie uiteen gezet.
b. de balans
c. het overzicht baten en lasten
d. de toelichtingen:
- grondslagen voor waardering en resultaatbepaling;
- overzicht van baten en lasten;
- presentatie algemene dekkingsmiddelen;
- overzicht incidentele lasten en baten;
- analyse begrotingsafwijkingen;
- recapitulatie reserves en voorzieningen.

Deel III | Bijlagen

1. SiSa- bijlage
2. Taakvelden
3. Afgeronde kredieten
4. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant
5. Verslag auditcommissie

Samenvatting

Financiële samenvatting

Financiële analyse

De jaarrekening sluit met een nadelig resultaat van € 879.000. Ten opzichte van de gewijzigde begroting van € 900.000 nadelig.

Overzicht resultaat per programma

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2019 voor wijziging			Begroting 2019 na wijziging			Realisatie 2019		
Omschrijving programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Programma 0 | Algemeen Bestuur en Organisatie	25.227-	2.996	22.231-	24.896-	2.553	22.343-	25.162-	3.021	22.141-
Programma 1 | Openbare Orde en Veiligheid	61 -	1.329	1.268	61 -	1.330	1.269	62-	1.279	1.217
Programma 2 | Verkeer, Vervoer en Waterstaat	69 -	2.943	2.875	69-	3.213	3.144	226-	2.522	2.296
Programma 3 | Economie/ondernemen	206 -	159	47 -	220 -	365	145	112-	144	32
Programma 4 | Onderwijs	338-	1.579	1.241	338-	1.698	1.360	366 -	1.680	1.314
Programma 5 | Sport, Cultuur, Recreatie en Toerisme	230 -	3.140	2.910	230-	3.595	3.365	285 -	3.064	2.779
Programma 6 | Sociaal Domein	2.276-	10.804	8.527	2.296 -	12.250	9.954	2.609 -	12.122	9.513
Programma 7 | Volksgezondheid en Milieu	3.143 -	4.305	1.162	3.288 -	4.810	1.522	3.388 -	4.401	1.013
Programma 8 | Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	2.697 -	3.388	691	2.611 -	4.119	1.508	3.174-	4.244	1.070
Programma 9 | Overhead	47 -	5.559	5.512	47 -	6.373	6.326	197 -	6.472	6.275
Saldo baten en lasten vóór mutaties in de reserves	34.294-	36.202	1.908	34.056-	40.306	6.250	35.581	38.949	3.368
Mutatie reserves programma 0	81 -	0	81 -	151 -	237	85	83 -	237	153
Mutatie reserves programma 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves programma 2	1.247 -	660	587 -	1.508 -	660	848 -	975 -	660	315 -
Mutatie reserves programma 3	0	0	0	202 -	0	202 -	20 -	0	20 -
Mutatie reserves programma 4	466 -	0	466 -	585 -	0	585 -	524 -	0	524 -
Mutatie reserves programma 5	122 -	0	122 -	644 -	81	562 -	288 -	83	205 -
Mutatie reserves programma 6	0	0	0	1.451 -	501	950 -	1.869 -	859	1.010
Mutatie reserves programma 7	299 -	0	299 -	731 -	5	726 -	333 -	121	212 -
Mutatie reserves programma 8	280 -	0	280 -	990 -	5	985 -	1.020 -	1.079	59

Mutatie reserves programma 9	274 -	201	73-	1.739 -	261	1.478 -	677 -	261	415 -
Totaal toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	2.769 -	861	1.908 -	8.000 -	1.750	6.250 -	5.789	3.300	2.489
Resultaat	37.063-	37.063	0	42.056-	42.056	0	41.370	42.252	879

De gedetailleerde analyse van de verschillen per progamma zijn toegelicht in de verschillende programma's in het onderdeel jaarrekening.
De belangrijkste verschillen per programma zijn hieronder toegelicht.

Programma 1.
Hogere toevoeging pensioenvoorziening wethouders, door lage rekenrente € 314.000
Programma 3.
Lagere opbrengst reclamemast € 150.000. Er is een voorziening gevormd van € 100.000 voor de jaren 2017 en 2018, het jaar 2019 is niet gefactureerd € 50.000. De vordering op de betrokken partij blijft wel bestaan.
Programma 6.
Lagere gemeentelijk nadeel BUIG inkomensvoorziening € 447.000. Doordat er bekostigd wordt op het aantal uitkerinsgerechtigden 2017 en het aantal uitkeringsgerechtigden in 2019 lager was is er een voordeel behaald.
Programma 8.
Hogere opbrengsten leges omgevingsvergunning bouwen en afwijking bouwplan € 397.000. Door ontwikkeling industrieterreinen en omgevingsvergunning windturbines.
Afwaardering de Esch 0 naar agrarische waarde. Door wijziging van de waarderingsvoorschriften dient niet in exploitatie genomen toekomstig bedrijfsterrein gewaardeerd te worden op de waarde volgens de huidge bestemming. Er is € 900.000 afgewaardeerd.

Ontwikkeling reservepositie	
Saldo van baten en lasten	- € 2.491.500
Resultaat jaar 2018	€ 85.000
Onttrekking aan reserves (excl. resultaat 2019)	- € 2.406.500
Nog toe te voegen in 2020 negatief saldo 2019	- € 879.000
Afname reserves	- € 3.285.000 (afgerond)

Korte toelichting reservepositie:

Reserve zonder bestemming
De reserve zonder bestemming heeft een saldo van: € 3,5 miljoen. Daarvan moeten nog de investeringen e.d. op in mindering worden gebracht waar de raad wel toe besloten heeft, maar nog niet zijn uitgevoerd en het negatief resultaat 2019.

Reserve sociaal domein
De reserve sociaal domein bedraagt per jaareinde € 908.000. De reserve is in 2019 per saldo afgenomen met € 1.027.000. Dit is ontstaan door toevoegingen voor onder andere de algemene uitkeringen € 481.000 en terugbetalingen inzake beschermd wonen 2017 en 2018 € 360.000.
Voor de diverse projecten/ investeringen is er € 379.000 ontrokken en € 1.490.000 als nadeel voor de drie domeinen Jeugd, WMO en Participatie. Jeugd € 828.000, WMO € 294.000 en Participatie € 368.000

Rechtmatigheid

De rechtmatigheid wordt getoetst aan de hand van het door de raad vastgestelde normenkader. Onder rechtmatigheid wordt verstaan het naleven van interne -en externe regelgeving.
Bij een aantal programma's is er sprake van overschrijdingen. Deze overschrijdingen worden toegelicht en passen binnen het bestaande beleid van de gemeente Staphorst hetgeen inhoudt dat er geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

Wet- en regelgeving

Bij de samenstelling van de jaarstukken is de geldende regelgeving op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording en de uitleg hiervan in de Vraag & Antwoord rubriek van het BBV (www.commissiebbv.nl) tot en met 2019 toegepast.

Programma 0 - Algemeen bestuur en organisatie

Programma 0 - Algemeen bestuur en organisatie

Een goed bestuur is er voor haar samenleving en bestuurt op democratische en transparante wijze met het algemeen belang voor ogen. Dat doen we lokaal met onze inwoners en ondernemers. In de regio werken we samen met de provincie, andere gemeenten en overheden. Wij zijn dienstbaar aan de Staphorster samenleving.

Het management van de gemeente Staphorst heeft het programma 'Doorontwikkeling organisatie' opgezet met als doel maximaal aan te sluiten bij datgene wat verwacht wordt en wat de gemeente (legitimiteit) hoort te doen. Het strategisch personeelsbeleid is vastgesteld en competentiemanagement is ingevoerd. Daarnaast zijn een nota bedrijfsvoering en P & C-cyclus vastgesteld. Het is van belang te blijven investeren in de kwaliteit van de medewerkers.

De 'kapstok' van de doorontwikkeling is onze eerder genoemde missie en visie. Er is de afgelopen bestuursperiode veel in gang gezet en gerealiseerd. Voorbeelden hiervan zijn de inlijving van de decentralisaties op het sociale leefdomein en de implementatie van de EPOS-werkwijze binnen het fysieke leefdomein.

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. Hierbij wordt, zonder limitatief te zijn, genoemd de huurinkomsten, noodmaatregelen in het sociaal domein, subsidies aan sport- en culturele instellingen. De medewerkers van de gemeente Staphorst werken zoveel als mogelijk thuis en er wordt nagedacht over het inrichten van de werkomgeving. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.

Wat omvatte het programma | Wie is bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
0.1	Bestuur	G.J. Kok MDR
0.2	Burgerzaken	ing. L. Mulder
0.5	Treasury	ing. L. Mulder
0.61	OZB woningen	ing. L. Mulder
0.62	OZB niet-woningen	ing. L. Mulder
0.64	Belastingen overig	ing. L. Mulder
0.7	Alg. Uitk. en Ov. Uitk. Gem. fonds	ing. L. Mulder
0.8	Overige baten en lasten	ing. L. Mulder
0.10	Mutatie reserves	ing. L. Mulder
0.11	Resultaat baten en lasten	ing. L. Mulder

Wat hebben wij bereikt?

Dienstverlening

Een werkgroep werkt aan voorstellen om de bereikbaarheid en toegankelijkheid beter af te stemmen op de wensen van de inwoners. Het gaat om het verbeteren van openingstijden, bereikbaarheid en het op afspraak werken.

De telefonische dienstverlening is verbeterd door een nieuwe telefooncentrale. Werkprocessen zijn verbeterd en we werken met een telefonisch keuzemenu. Zo komt de beller sneller bij de juiste medewerker terecht en wordt minder doorverbonden.

Medewerkers volgen een training klantgericht telefoneren en communiceren.

We verwachten in 2020 een applicatie voor het doen van meldingen openbare ruimte aan te schaffen en de processen te optimaliseren.

Goed werkgeverschap

In 2019 is een start gemaakt met een arbobeleidsplan voor de periode 2019-2023. Deze wordt in 2020 verder uitgewerkt. Ook is in 2019 een Risico Inventarisatie en Evaluatie opgesteld die de basis vormt van het arbobeleid.

2019 heeft in het teken van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) gestaan. Met de Wnra worden medewerkers in dienst van een gemeente gelijk aan medewerkers in het bedrijfsleven.

In 2019 is ook, samen met de OR, begonnen met het opzetten van een nieuwe HR gesprekscyclus waarbij medewerkers meer verantwoordelijkheid krijgen en aan het stuur staan van hun loopbaan. Dit vervolgen we in 2020.

Indicatoren

- Indicatoren

Formatie (fte per 1.000 inwoners)

Gebied	2018	2019
Staphorst	6,94	7,70

Bezetting (fte per 1.000 inwoners)

Gebied	2018	2019
Staphorst	6,94	7,70

Kosten externe inhuur (x € 1.000)

Gebied	2018	2019
Staphorst	1.088,00	1.466,00

Organisatiekosten (kosten per inwoner)

Gebied	2018	2019
Staphorst	302,00	312,00

% Overhead

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2019	Wijzigingen 2019	Actuele Begroting 2019	Realisatie 2019	Voordeel/Nadeel2019
Lasten	2.995.793	-442.352	2.553.441	3.021.244	-467.803
Baten	-25.226.773	330.957	-24.895.816	-25.162.187	266.371
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-22.230.980**	**-111.395**	**-22.342.375**	**-22.140.943**	**-201.432**
Stortingen	0	236.750	236.750	236.750	0
Onttrekkingen	-81.193	-70.485	-151.678	-83.482	-68.196
Mutaties reserves	**-81.193**	**166.265**	**85.072**	**153.268**	**-68.196**
Gerealiseerd resultaat	**-22.312.173**	**54.870**	**-22.257.303**	**-21.987.675**	**-269.628**

Belangrijkste verschillen tussen realisatie en begroting na wijziging (x € 1.000)

Omschrijving	Nadeel	Voordeel
Hogere dotatie pensioenvoorziening wethouders	314	
Lagere loonkosten taakveld bestuur		50
Doorberekenen automatisering en cursuskosten overhead	122	
Geen renteontvangst kort geld	151	
Lagere kosten belastingen OZB		82
Lagere lasten wet WOZ		35
Hogere algemene uitkering		354
Restant geraamd op onvoorzien (in exploitatiesaldo)	161	
Onvoorziene gereserveerde personeelslasten		100
Nagekomen vennootschapsbelasting 2016 en 2017	36	
Diverse overige afwijkingen	107	
Totaal te verklaren verschillen	891	621

Voor een gedetailleerde verklaring wordt verwezen naar de toelichting op de jaarrekening.

Lopende projecten eind 2019

Omschrijving	Investeringsbedrag	Uitgaven t/m 2018	Uitgaven 2019	Restant krediet 2019
7406101 Wet WOZ taxatie op oppervlak	65.000	0	0	65.000
Totaal	**65.000**	**0**	**0**	**65.000**

Projecten die afgerond zijn in 2019

Programma 0 heeft geen projecten die in 2019 afgerond zijn.

Programma 1 - Openbare orde en veiligheid

Programma 1 - Openbare orde en veiligheid

Wat omvatte het programma | Wie is bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	G.J. Kok MDR
1.2	Openbare orde en veiligheid	G.J. Kok MDR

Wat hebben wij bereikt?

Veiligheidsbeleving

Veiligheid is één van onze kerntaken als lokale overheid. De gemeente heeft met verschillende veiligheidsvraagstukken te maken. De Gemeenteraad heeft een nieuw Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid 2019-2022 (IVP) vastgesteld. Daarbij zijn de veiligheidsvraagstukken gerubriceerd op 5 veiligheidsdomeinen, t.w. Veilige woon- en leefomgeving, integriteit en Veiligheid, (jeugd)zorg en veiligheid, bedrijvigheid en veiligheid en fysieke veiligheid. Binnen deze domeinen zijn acties vermeld waaraan aandacht is besteed binnen het reguliere werk van de gemeente en de politie. Vermeldenswaardig is het opgestelde ondermijningsbeeld door het RIEC, de implementatie van Wet Verplichte GGZ (WvGGZ) en de toepassing van de aanpak personen met verward gedrag.

Oud en Nieuw

De stichting en de werkgroep Oud en Nieuw hebben zich weer ingezet voor een rustige en veilige jaarwisseling. De stichting kreeg een subsidie van €11.500,- om mede een evenement op De Tippe te organiseren. Om ongeregeldheden te voorkomen, worden stewards ingezet. Dit zijn volwassenen die samen met de politie zorgen voor een rustig verloop.

De werkgroep, bestaande uit inwoners, politie, jongerenraad en ambtelijke ondersteuning, komt meerdere keren per jaar bij elkaar om voor een veilig verloop de juiste keuzes te maken. Ook in 2019 was het plaatsen van vuurcontainers een veelbesproken onderwerp. Vanuit het oogpunt van openbare orde en veiligheid zijn de vuurcontainers geplaatst. In 2020 nemen we de uitkomsten van de evaluatie mee bij de organisatie van Oud en Nieuw van de komende jaren.

Ondermijning

De aanpak van ondermijning is al langer geen exclusieve taak van de politie en het Openbaar Ministerie. Ook gemeenten hebben een verantwoordelijkheid in een effectieve aanpak van ondermijning. Het Regionaal Expertise en Informatie Centrum (RIEC) stelde met inbreng van respondenten van de gemeente en van de politie een lokaal ondermijningsbeeld op. De aanbevelingen worden verwerkt in een Plan van Aanpak. Om de bewustwording binnen onze organisatie rondom ondermijning te vergroten, wordt er een ‘ondermijningsweek’ georganiseerd. Er is op regionaal niveau een modelbeleid Bibob ontwikkeld. Dit Bibob beleid biedt ons mogelijkheden om te voorkomen dat wij ongewild criminele activiteiten faciliteren. Wij stellen het Bibob-beleid in 2020 vast.

Indicatoren

- Indicatoren

Verwijzingen Halt (per 10.000 inwoners, 12-17 jaar)

Bron: Halt

Gebied	2017	2018
Staphorst	89,00	60,00
Overijssel	131,00	101,00

Aantal misdrijven in 2018 (per 1.000 inwoners)

Gebied	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners
Staphorst	0,60	2,40	2,10	0,30
Overijssel	1,80	4,00	4,70	1,80

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2019	Wijzigingen 2019	Actuele Begroting 2019	Realisatie 2019	Voordeel/Nadeel2019
Lasten	1.329.019	1.360	1.330.379	1.279.049	51.330
Baten	-60.750	0	-60.750	-61.694	944
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**1.268.269**	**1.360**	**1.269.629**	**1.217.355**	**52.274**
Stortingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerd resultaat	**1.268.269**	**1.360**	**1.269.629**	**1.217.355**	**52.274**

Belangrijkste verschillen tussen realisatie en de begroting na wijziging (x € 1.000)

Omschrijving	Nadeel	Voordeel
Teruggaaf Veiligheidsregio 2018		26
Diverse overige afwijkingen		26
Totaal te verklaren verschillen	0	52

Voor een gedetailleerde verklaring wordt verwezen naar de toelichting op de jaarrekening.

Lopende projecten eind 2019

Omschrijving	Investeringsbedrag	Uitgaven t/m 2018	Uitgaven 2019	Restant krediet 2019
7412002 Vergroten Veiligheidsbeleving	10.000	0	0	10.000
7412003 Vergroten veiligheidsgevoel	10.000	0	0	10.000
Totaal	**20.000**	**0**	**0**	**20.000**

Projecten die afgerond zijn in 2019

Programma 1 heeft geen projecten die in 2019 afgerond zijn.

Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat

Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat

Een goede infrastructuur is voor onze gemeente van groot belang. Het is belangrijk voor de verkeersveiligheid, de luchtkwaliteit en de verkeershinder. Ook is het van groot belang voor de bereikbaarheid van onze gemeente, de bedrijven, het winkelgebied en woningen. Naast de genoemde onderwerpen is de openbare ruimte vaak ook de plaats waar mensen elkaar ontmoeten en recreëren.

Wat omvatte het programma | Wie is bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
2.1	Verkeer en vervoer	mr. A. Mussche
2.5	Openbaar vervoer	mr. A. Mussche

Wat hebben wij bereikt?

Bereikbaarheid

Er is in 2019 een actieve bijdrage geleverd aan het MIRT-onderzoek A28 Amersfoort-Hoogeveen dat de bereikbaarheid en doorstroming onderzoekt. Het eindrapport is begin 2020 opgeleverd. Voor het busvervoer heeft de provincie een nieuwe concessie gedaan, waar de gemeente Staphorst actief bij betrokken is. Helaas zijn verzoeken om het busvervoer uit te breiden en routes aan te passen niet gehonoreerd.

Voor de aanleg van diverse fietspaden zijn voorbereidingen getroffen voor de aanleg, namelijk fietspad Heerenweg, Gorterlaan en Reggersweg. Bij het fietspad Kanlaan-Evenboersweg is vertraging ontstaan in de uitvoering door een geschil met de aannemer.

Het fietspadenplan wordt geactualiseerd. Voor dit plan is in 2019 input aangeleverd via burgerparticipatie en de inbreng van stakeholders. Opgehaalde resultaten zijn teruggekoppeld via inloopavonden. Het fietspadenplan wordt in 2020 aan de raad voorgelegd.

Haven

Binnen de Regio Zwolle richten de gemeenten Zwolle, Kampen en Meppel zich op de ontwikkeling van watergebonden bedrijvigheid. Verwacht is dat de vraag naar watergebonden kavels gaat stijgen. Om deze groei op te kunnen vangen is het Staphorster grondgebied Oevers S(taphorst) in beeld. Omdat dit gebied ruimtelijk-functioneel gezien eerder onderdeel uitmaakt van Meppel, is er een gezamenlijk onderzoek uitgevoerd naar de economische meerwaarde van de ontwikkeling van Oevers S. In 2019 werden de uitkomsten van het rapport ‘Vraag en ontwikkelprofiel Oever S’ bekend. Nadat de gemeenteraad van Meppel zich in 2020 heeft uitgesproken over de gewenste richting voor Oevers S, wordt de gemeenteraad van Staphorst gevraagd hierover een standpunt in te nemen.

Treinhalte

In 2019 is besloten dat er 4 treinen gaan rijden op het traject Leeuwarden-Zwolle. Dit betekent dat de mogelijke realisatie van een station in Staphorst verder kan worden verkend.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2019	Wijzigingen 2019	Actuele Begroting 2019	Realisatie 2019	Voordeel/Nadeel2019
Lasten	2.943.245	270.007	3.213.252	2.522.338	690.914
Baten	-68.510	0	-68.510	-225.770	157.260
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**2.874.735**	**270.007**	**3.144.742**	**2.296.568**	**848.174**
Stortingen	660.000	0	660.000	660.000	0
Onttrekkingen	-1.247.475	-260.507	-1.507.982	-975.453	-532.529
Mutaties reserves	**-587.475**	**-260.507**	**-847.982**	**-315.453**	**-532.529**
Gerealiseerd resultaat	**2.287.260**	**9.500**	**2.296.760**	**1.981.115**	**315.645**

Belangrijkste verschillen tussen realisatie en begroting na wijziging (x € 1.000)

Omschrijving	Nadeel	Voordeel
Lagere kosten wegen		174
Vergoeding degeneratiekosten		83
Ontvangen schadevergoeding		33
Overige verschillen		25
Totaal te verklaren verschillen	0	315

Voor een gedetailleerde verklaring wordt verwezen naar de toelichting op de jaarrekening.

Lopende projecten eind 2019

Omschrijving	Investeringsbedrag	Uitgaven t/m 2018	Uitgaven 2019	Restant krediet 2019
7421001 Fietsplan actualisatie	25.000	0	21.250	3.750
7421005 Herinr. JC v. Andelweg	415.000	400.906	0	14.094
7421011 Verkeersplan	50.000	36.961	11.650	1.389
7421013 Herinr. Staph. N.O. fase 2	142.000	0	1.188	140.813
7421014 Onderzoek afslag A28	50.000	0	0	50.000
7421018 Fietspad Kanlaan-Evenboersweg	2.395.000	974.842	754.646	665.512
7421020 Renov.lichtmasten-areaal 2019	50.000	0	21.735	28.265
7421021 Verv. aanhangstrooier nr.4	75.000	86.500	-86.500	75.000
7421026 Sneenuwploeg nr.2 tbv tractor	9.500	0	0	9.500
7421029 Ontsluiting Oosterparallelweg	896.000	28.517	3.486	863.998
7421030 Herinr. Korte Kerkweg	270.000	116.737	-116.737	270.000
7421031 Herinr.Staph-Nrd-Oost fase 1	135.000	150.777	-149.586	133.808
7421033 Fietspad Heerenweg	1.135.000	0	9.017	1.125.983
7421034 Fietspad Gorterlaan	821.600	19.297	89.769	712.534
7421036 Fietspad Reggersweg	200.000	0	4.780	195.220
7421037 Renov.lichtmasten-areaal 2018	50.000	0	45.168	4.832
7421038 Renovatie div. zandwegen	10.000	0	6.357	3.644
7421039 Fietspad Scholenw/Gorterln.	10.000	1.950	6.517	1.533
7421040 Onderz.FP.Gorterln.Dekw/Achth.	75.000	0	0	75.000
7421041 Veegzuigcomb.tbv.mini-trekker	38.000	0	14.696	23.304
7421042 Winterlog-systeem	20.000	0	0	20.000
7421044 Herinrichting Boslaan	225.000	173.522	-167.870	219.348
7421045 Herinr. kruispunt Heerenweg	85.000	0	0	85.000
7421048 Onderz.fietspad Gorterl. Achth	15.000	0	12.380	2.620
7421060 Groot ondh.Bruggen D'vrtweg	30.000	0	0	30.000
7421070 Straatmeubilair centr.Staph.	33.000	0	22.764	10.236
7421104 Halteplaats NS	20.000	19.800	0	200
7425001 Herinr. omgeving station	520.000	0	0	520.000
Totaal	**7.800.100**	**2.009.809**	**504.711**	**5.285.581**

Projecten die afgerond zijn in 2019

Omschrijving	Investeringsbedrag	Uitgaven t/m 2018	Uitgaven 2019	Restant krediet 2019
7421009 Brug Veldhuisweg	72.000	51.630	-51.630	72.000
7421012 Snelfietsroute Meppel-Zwolle	485.000	349.259	-334.959	470.700
7421016 Boombeheer/-beleidsplan	80.000	51.745	27.850	405
7421017 Onderzoek ontsl. CZ Rouveen	620.000	314.564	4.086	301.350
7421019 Herinr. Ebbinge Wubbenlaan	120.000	75.721	-75.721	120.000
7421053 Sneeuwploeg vrachtauto	9.500	0	0	9.500
7421054 Opzetstrooier tbv vrachtauto	42.000	0	0	42.000
7421065 Monitorin en evaluatie verkeer	10.000	0	0	10.000
Totaal	**1.438.500**	**842.919**	**-430.374**	**1.025.955**

Programma 3 - Economie en ondernemen

Programma 3 - Economie en ondernemen

De gemeente Staphorst is een gemeente met ondernemers en ondernemingen waar wij trots op zijn. Het belang van plaatselijke werkgelegenheid is groot en wij willen een aantrekkelijke vestigingsplaats blijven voor ondernemers. Juist daarom zal de gemeente Staphorst zo min mogelijk drempels opwerpen voor de doorontwikkeling van het bedrijfsleven. Wij willen de ingezette groei en ontwikkeling van de bedrijventerreinen onderhouden, handhaven en uitbreiden. Naast de gevorderde en reeds gevestigde ondernemers, moet de gemeente er ook zijn voor startende ondernemers.

Wat omvatte het programma | Wie is bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
3.1	Economische ontwikkeling	ing. L. Mulder
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	ing. L. Mulder
3.3	Bedrijvenloket	ing. L. Mulder
3.4	Economische promotie	ing. L. Mulder

Wat hebben wij bereikt?

De Esch IV en V en ontwikkelingen bedrijfsterrein

Naast kaveluitgifte op het bestaande bedrijventerrein De Bullingerslag is in 2019 concreet gestart met een bestemmingsplanprocedure voor een nieuw bedrijventerrein. Het gaat hier om plangebied de Esch IV, bruto ca. 18ha. gelegen aan de oostzijde van het huidige bedrijventerrein De Esch II en III. De Esch IV wordt ontwikkeld voor bedrijven die qua milieucategorie en ruimtegebruik een bovengemiddelde behoeftevraag hebben. Dit terrein wordt bestemd voor het oprichten van bedrijfsgebouwen zonder bedrijfswoning.

De Esch V is een beoogd gebied voor nieuw bedrijventerrein, gelegen aan de zuidzijde van de J.J. Gorterlaan / De Esch III. Dit gebied van bruto ca. 30ha. is in de omgevingsvisie aangewezen als toekomstig bedrijventerrein, in opvolging van De Esch IV. Omdat het gebied onderdeel uitmaakt van een lopend Landinrichtingstraject is er onrust ontstaan bij de afgaande grondeigenaren van percelen in dit zoekgebied. De gemeente is in 2019 een mediationtraject gestart met de inzet van een onafhankelijke deskundige om samen met de afgaande- en opkomende grondeigenaren te onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor een aanvaardbare financiële regeling. Dit op het moment dat (een deel van) het gebied bestemd wordt als bedrijventerrein.

Detailhandelsvisie (ambitie Winkelhart)

In 2019 heeft de gemeente Staphorst in samenwerking met de Ondernemersvereniging Staphorst Rouveen (OSR) een participatie werkvorm ingezet. Dit heeft, samen met ondernemers en inwoners van de dorpskern Staphorst, geleid tot een gezamenlijke visie op de detailhandel in Staphorst. Het concept detailhandelsvisie is een gezamenlijk product van de gemeente en de OSR.

Indicatoren

- Indicatoren

Functiemenging (verhouding tussen banen en woningen in %)

Bron: CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research

Gebied	2017	2018
Staphorst	58,00	58,50
Overijssel	53,90	54,40

Aantal bedrijfsvestigingen (per 1.000 inwoners, 15 t/m 64 jaar)

Bron: LISA

Gebied	2017	2018
Staphorst	161,60	160,60
Overijssel	134,10	137,70

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2019	Wijzigingen 2019	Actuele Begroting 2019	Realisatie 2019	Voordeel/Nadeel2019
Lasten	159.711	204.976	364.687	143.608	221.079
Baten	-206.420	-14.000	-220.420	-112.165	-108.255
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-46.709**	**190.976**	**144.267**	**31.443**	**112.824**
Onttrekkingen	0	-201.976	-201.976	-20.587	-181.389
Gerealiseerd resultaat	**-46.709**	**-11.000**	**-57.709**	**10.856**	**-68.565**

Belangrijkste verschillen tussen realisatie en begroting na wijziging (x € 1.000)

Omschrijving	Nadeel	Voordeel
Lagere opbrengst en voorziening reclamemast	150	
Hogere opbrengst forensen- en toeristenbelasting		32
Overige verschillen		49
Totaal te verklaren verschillen	150	81

Voor een gedetailleerde verklaring wordt verwezen naar de toelichting op de jaarrekening.

Lopende projecten eind 2019

Omschrijving	Investeringsbedrag	Uitgaven t/m 2018	Uitgaven 2019	Restant krediet 2019
7431002 Haven, onderzoek	35.000	0	8.663	26.337
7431003 Promotie Gem. staphorst	10.000	0	0	10.000
7431004 Ondesteuning statende ondern.	15.000	0	0	15.000
7432001 Mutatieverw. kadaster rvk	50.000	0	0	50.000
7432002 Beveiliging bedrijventerrein	50.000	0	0	50.000
7432003 Herziening detailhandelsvisie	20.000	0	0	20.000
7432004 Leader III lokale proj.bijdr.	75.000	8.024	8.889	58.087
7432005 Nieuwe best.vrijkom.agrar.geb.	5.000	0	0	5.000
7433001 Detailhandelsvisie: uitvoering	30.000	0	8.208	21.792
7434101 Glasvezelnet buitengebied	50.000	0	3.490	46.510
Totaal	**340.000**	**8.024**	**29.250**	**302.726**

Projecten die afgerond zijn in 2019

Programma 3 heeft geen projecten die in 2019 afgerond zijn.

Programma 4 - Onderwijs

Programma 4 - Onderwijs

Goed onderwijs is van het grootste belang om in sociaal, maar zeker ook in economisch opzicht, goed te kunnen functioneren. Bij dat uitgangspunt horen goed toegeruste scholen, die hoogwaardig onderwijs bieden. Ook horen daarbij activiteiten die bijvoorbeeld laaggeletterdheid zoveel mogelijk voorkomen. Goed onderwijs vindt plaats in goed toegeruste, duurzame gebouwen, die zo mogelijk efficiënt ingezet worden ten gunste van andere maatschappelijke activiteiten.

Wat omvatte het programma | Wie is bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
4.1	Openbaar basisonderwijs	ing. L. Mulder
4.2	Onderwijshuisvesting	ing. L. Mulder
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	ing. L. Mulder

Wat hebben wij bereikt?

Bestuursopdracht primair onderwijs

Eind 2018 is een bestuursopdracht gegeven een goede structuur en optimalisatie van de samenwerking tussen de gemeente en het onderwijs in de gemeente Staphorst te maken. Met een gerichte en ingerichte uitvoeringsorganisatie voor het PO als eindresultaat.

De opdracht had een positief eindresultaat. De stichting Jong in Staphorst is opgericht, de goede samenwerking tussen onderwijs en gemeente is verstevigd naar een optimale en efficiënte samenwerking. Voor thema's waarbij onderwijs en gemeente samenwerken is een overzichtskaart gemaakt. De afspraken die hierop staan zijn met alle betrokken partijen afgestemd.

Indicatoren

- Indicatoren

Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen (5-18 jaar) (niet ingeschreven op school)

Bron: Duo/Ingrado

Gebied	2017	2018
Staphorst	4,04	1,88
Overijssel	1,46	0,88

Relatief verzuim per 1.000 leerlingen (5-18 jaar) (ongeoorloofd afwezig)

Bron: Duo/Ingrado

Gebied	2017	2018
Staphorst	12,11	10,19
Overijssel	19,40	20,23

Vroegtijdige schoolverlaters (VO+MBO, 12-23 jaar)

Gebied	2017	2018
Staphorst	1,00 %	1,20 %
Overijssel	1,50 %	1,60 %

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2019	Wijzigingen 2019	Actuele Begroting 2019	Realisatie 2019	Voordeel/Nadeel2019
Lasten	1.579.003	118.925	1.697.928	1.680.063	17.865
Baten	-337.730	0	-337.730	-365.981	28.251
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**1.241.273**	**118.925**	**1.360.198**	**1.314.082**	**46.116**
Stortingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	-466.000	-118.925	-584.925	-523.765	-61.160
Mutaties reserves	**-466.000**	**-118.925**	**-584.925**	**-523.765**	**-61.160**
Gerealiseerd resultaat	**775.273**	**0**	**775.273**	**790.316**	**-15.043**

Belangrijkste verschillen tussen realisatie en begroting na wijziging (x € 1.000)

Omschrijving	Nadeel	Voordeel
Hogere kosten vervoer (gym en leerling)	40	
Geen rentelasten programma onderwijs		46
Hogere kosten huisvesting	25	
Overige verschillen		4
Totaal te verklaren verschillen	65	50

Voor een gedetailleerde verklaring wordt verwezen naar de toelichting op de jaarrekening.

Lopende projecten eind 2019

Omschrijving	Investeringsbedrag	Uitgaven t/m 2018	Uitgaven 2019	Restant krediet 2019
7443001 Best.opdr.uitv.org.prim.ondw.	55.000	6.075	39.672	9.253
7443002 Vakonderwijs: vak-havo,techn.	20.000	0	840	19.160
7448001 Peuterspeelpleinen	50.000	0	17.253	32.747
Totaal	**125.000**	**6.075**	**57.765**	**61.160**

Projecten die afgerond zijn in 2019

Programma 4 heeft geen projecten die in 2019 afgerond zijn.

Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie en toerisme

Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie en toerisme

Wat omvatte het programma | Wie is bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
5.1	Sportbeleid en activering	mr. A. Mussche
5.2	Sportaccommodaties	mr. A. Mussche
5.3	Cultuurpresentatie	mr. A. Mussche
5.4	Musea	mr. A. Mussche
5.5	Cultureel erfgoed	ing. L. Mulder
5.6	Media	G.J. Kok MDR
5.7	Openbaar groen en recreatie	ing. L. Mulder/ mr. A. Mussche

Wat hebben wij bereikt?

Investering pilot langjarig landschapsbeheer

Staphorst is één van de zeven gebieden binnen de Provincie Overijssel die als pilot aan de slag zijn gegaan met langjarig duurzaam landschapsbeheer. Binnen de pilot is een bidbook opgesteld waarin de werkgroep Pilot Langjarig Beheer namens het gebied een aanbieding aan de provincie doet om te zorgen voor herstel, onderhoud en beheer van het landschap. De gemeente heeft de ambitie om samen met Stichting Historieherstel Staphorst, LTO Noord afdeling West Overijssel, Stichting Landbouw Contact Commissie en Landschap Overijssel het langjarig beheer van landschapselementen in Staphorst te regelen. In het bidbook staat ook beschreven wat verschillende partijen willen doen en waar kansen liggen. Het bidbook is ingediend bij de provincie en hiermee is cofinanciering aangevraagd voor de uitvoering van de pilot.

Project Culturele Hart van Staphorst

In januari 2019 heeft de gemeenteraad de Startnotitie Van museumsteeg tot Cultureel Hart'' vastgesteld. Daarmee zijn de kaders aangegeven voor een upgrade van de Kruidhof. Het museumbestuur heeft een projectplan opgesteld waarin 'boerderij Kruidhof' was meegenomen. In oktober bleek aankoop door de gemeente niet mogelijk, waarna de boerderij aan een andere partij is verkocht. Museum Staphorst gaat zich nu richten op uitbreiding op eigen grond. De gemeente Staphorst overlegt met de nieuwe eigenaar over mogelijke aankoop van hun deel van de steeg, zodat onderhoud van de steeg eenvoudiger wordt.

Project Kop Muldersweg

Dit project betrof een zogenaamde gebiedsontwikkeling nieuwe stijl, waarbij (burger)initiatiefnemers zelf een plan opstellen en realiseren. Het plangebied ligt rond Hotel Waanders. Onderdelen van het plan zijn een herinrichting van het gebied, eventuele sloop van een gemeentelijk monument, het realiseren van carpoolplaatsen, het bouwen van woningen en of appartementen en het wijzigen van de verkeerssituatie ter plekke. Randvoorwaarde van de gemeente is dat het uiteindelijke plan de (cultuurhistorische) beeldkwaliteit van deze 'Entree van Staphorst' zal versterken.
Deze gebiedsontwikkeling nieuwe stijl bleek niet succesvol. Een drietal ondernemers heeft aangegeven wel met een plan te willen komen. Deze initiatiefnemers hebben in 2019 gewerkt aan gezamenlijke planvorming, dat kreeg ook geen vervolg. De plannen worden nu individueel ontwikkeld.

Recreatie

De stichting Recreatie en Toerisme is eind 2019 in de fase van vorming en oprichting. Er is draagvlak vanuit de betrokken partijen uit de gebieden. De stichting richt zich op samenwerken en bundelen van het toeristisch recreatief aanbod inclusief evenementen en dat zichtbaar maken. De Stichting werkt aan een ambitieplan met een visie en missie. In de ontwikkeling van de 4 deelgebieden Reestdal, Zwarte Dennen, Olde Maten en de Streek wordt de stichting betrokken. De ontwikkeling ligt in handen van de bewoners en initiatiefnemers per deelgebied onder regie van de gemeente. De stichting denkt mee. De gemeente heeft een faciliterende rol in het proces.

Natuurgebied & Gebiedsontwikkeling en kwaliteitsslag

We gaan uit van een gebiedsgerichte aanpak. De gebieden zijn: De Zwarte Dennen, Olde Maten, De Streek en het Reestdal. Elk gebied heeft speerpunten zoals fietsen, wandelen etc. We streven naar een nauwere samenhang tussen alle gebieden. De gemeente faciliteert.

De samenwerkende partijen vanuit het gebied Olde Maten hebben een gebiedsprogramma met een projectvoorstel voor het gebied opgesteld.

Staatsbosbeheer heeft samen met de gemeente een bijeenkomst gehouden over de toekomstvisie van de Zwarte Dennen. Staatsbosbeheer werkt verder aan planuitwerking. Stichting Ondernemend Reestdal heeft initiatief genomen om het gebied samen met inwoners en ondernemers het Reestdal meer op de kaart te zetten. Partijen in het Reestdal werken aan een LEADER aanvraag voor een gebiedsaanpak om de vrijetijdseconomie en aanpalende sectoren in het Reestdal stimuleren.

Indicatoren

- Indicatoren

% niet sporters van 19 jaar en ouder

Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM

Gebied	2016
Staphorst	54,60
Overijssel	47,80

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2019	Wijzigingen 2019	Actuele Begroting 2019	Realisatie 2019	Voordeel/Nadeel2019
Lasten	3.140.155	455.090	3.595.245	3.063.524	531.721
Baten	-230.276	0	-230.276	-284.816	54.540
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**2.909.879**	**455.090**	**3.364.969**	**2.778.708**	**586.261**
Stortingen	0	81.000	81.000	83.000	-2.000
Onttrekkingen	-122.000	-521.825	-643.825	-288.481	-355.344
Mutaties reserves	**-122.000**	**-440.825**	**-562.825**	**-205.481**	**-357.344**
Gerealiseerd resultaat	**2.787.879**	**14.265**	**2.802.144**	**2.573.227**	**228.917**

Belangrijkste verschillen tussen realisatie en begroting na wijziging (x € 1.000)

Omschrijving	Nadeel	Voordeel

Lagere loonkosten sport		67
Hogere kosten sport en beweegvisie	20	
Hogere kosten onderhoud sportacc. en sporthal	65	
Lagere loonkosten taakveld cultuurpresentatie		18
Lagere kosten waterhuishouding		23
Lagere kosten landschapsplan- natuurwet		26
Lagere kosten onderhoud bomen		84
Lagere kosten groenvoorziening langs wegen		51
Diverse overige afwijkingen		45
Totaal te verklaren verschillen	85	314

Voor een gedetailleerde verklaring wordt verwezen naar de toelichting op de jaarrekening.

Lopende projecten eind 2019

Omschrijving	Investeringsbedrag	Uitgaven t/m 2018	Uitgaven 2019	Restant krediet 2019
7452006 Noorderslag, verl.hoofdveld	35.000	0	0	35.000
7453003 Bijdrage AMBC	200.000	0	0	200.000
7453050 Culturele vormingsactiviteiten	5.000	0	0	5.000
7455001 Klok van Wou	25.000	10.054	6.026	8.920
7456001 Bibliotheek digiborden	7.000	0	0	7.000
7456002 Wandelnetwerk Staphorst	0	0	0	0
7456007 Meerj.impuls recr.en toer.	30.000	0	0	30.000
7457002 Ren.Groenstroken en boombeh.	30.000	0	0	30.000
7457003 Langj. beheer landschapselem.	25.000	0	0	25.000
7457004 Uitv. landschapspl.houtsingels	50.000	0	0	50.000
7457005 Particulier Bomenbeleid	24.500	11.765	0	12.735
7457006 Pilot langj.Landsch. Prov.subs	72.036	29.176	24.900	17.960
7457008 Herplant 600 bomen	90.000	0	0	90.000
7457009 Fauna- en florawet	40.000	0	0	40.000
7457011 Snoeien en rooien bomen	50.000	5.070	0	44.930
7457012 Speeltoestellen vervangen	100.000	0	0	100.000
7457013 Aanleg ommetjes Speelpl.	90.000	0	0	90.000
7457014 Boombeheer:achterst. buiten bb	50.000	0	17.740	32.260
7457015 Boombeheer:achterst. binnen bb	35.000	0	0	35.000
7457016 Opstellen groenbeheerplan	25.000	0	22.417	2.583
7457020 Programma recreatie en toerism	50.000	2.560	5.490	41.950
7457030 Activiteitenzone Rouveen	365.000	0	0	365.000
7457035 Uitkijktoren IJhorst	0	0	35.956	-35.956
Totaal	**1.398.536**	**58.624**	**112.528**	**1.227.384**

Projecten die afgerond zijn in 2019

Omschrijving	Investeringsbedrag	Uitgaven t/m 2018	Uitgaven 2019	Restant krediet 2019
7452007 VV IJhorst:Renov.+verlichting	30.000	0	0	30.000
7456003 Evenemententerrein De Tippe	100.000	76.921	0	23.079
7456037 Herinr.groenvoorz.Staph.Zuid 1	65.000	65.000	0	0
Totaal	**195.000**	**141.921**	**0**	**53.079**

Programma 6 - Sociaal domein

Programma 6 - Sociaal domein

In 2015 zijn Rijkstaken overgeheveld naar de gemeente in het kader van de Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning en Participatiewet. Aanleiding tot het overhevelen van taken naar de gemeente waren de grote uitdagingen waar het Sociaal Domein voor staat. ‘Meer van hetzelfde’ is niet langer mogelijk: het moet anders! Steeds duidelijker wordt dat de traditionele benadering met veel professionele hulp en ondersteuning leidt tot meer afhankelijkheid en bovendien financieel niet langer houdbaar is. De transformatie in het sociaal domein moet ertoe leiden dat de samenleving zelf ervaren problemen oplost in plaats van dat de gemeente oplossingen aanbiedt. Dat problemen worden voorkomen zodat dure voorzieningen niet nodig zijn. Het invulling geven aan de transformatie is (nog steeds) een leerproces. Het merendeel van de gemeenten slaagt er ook nog niet goed in om hier richting aan te geven en hebben te kampen met grote tekorten in het sociaal domein. Het helpt daarbij niet dat de middelen om er goed invulling aan te geven niet ter beschikking staan aangezien bij de overheveling van de budgetten grote kortingen zijn toegepast. Ook helpt het niet dat het beleid van de rijksoverheid belemmerend werkt (bijv. het wmo abonnementstarief) bij het stimuleren van de inwoner om de eigen verantwoordelijkheid te pakken.

Wat omvatte het programma | Wie is bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	G.J. Kok MDR / mr. A. Mussche
6.2	Wijkteams	mr. A. Mussche
6.3	Inkomensregelingen	mr. A. Mussche
6.4	Begeleide participatie	mr. A. Mussche
6.5	Arbeidsparticipatie	mr. A. Mussche
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	mr. A. Mussche
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	mr. A. Mussche
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	mr. A. Mussche

Wat hebben wij bereikt?

Vorming van één toegang 0-100

In 2019 is de samenvoeging van één gemeentelijke toegang tot indicaties voor voorzieningen op basis van Jeugdwet, Participatiewet en Wet maatschappelijke ondersteuning gerealiseerd.

In juni is gestart met de nieuwe aanpak. Er is nagedacht over passende communicatie en samenwerking met het voorliggende veld. Ten slotte was er aandacht voor de werkprocessen en methodieken van het team. Een projectgroep zorgde voor goede afstemming tussen de verschillende onderdelen.

Jeugd

In navolging van de landelijke trend zien we helaas ook in Staphorst een toename aan vraag naar specialistische jeugdzorg wat tot een fors tekort op het ZIN-budget heeft geleid, nog hoger dan tijdens de zomernota 2019 werd verwacht. Er is een toename te zien in het aantal jongeren met jeugdzorg én een toename in de zwaarte van de jeugdzorg (=duurdere zorg) die wordt verstrekt. Aan het eind van het jaar werden we geconfronteerd met een toename in het aantal crisissituaties.
Daarnaast is er landelijk een afname van het gebruik van een PGB voor jeugdzorg waar te nemen, dit is ook in Staphorst het geval.

Vanaf juni 2019 voert de gemeente de verwerking van de declaraties van de voorzieningen specialistische zorg zelf uit. Hierdoor hebben we een beter overzicht over het hele zorgproces op lokaal niveau. Ook draagt de Monitor Jeugd bij aan inzicht in de lokale processen en inhoudelijk ontwikkelingen. Deze is in regionaal verband ontwikkeld.

Per 1 januari 2019 is het rijksvaccinatieprogramma overgeheveld naar de gemeenten. In dat kader is er begin 2019 een drukbezochte themabijeenkomst ‘Vaccinatie’ georganiseerd.

WMO

Op het totale Wmo budget is er in 2019 een overschrijding te zien. Dit komt o.a. door de invoering van het abonnementstarief wat geleid heeft tot een stijging in de aanvragen van huishoudelijke hulp.
Daarnaast hebben we als gevolg van een Algemene Maatregel van Bestuur in 2019 de tarieven van hulp bij huishouden moeten aanpassen; tarieven moeten rekening houden met reële kostprijzen. Bij maatwerkvoorzieningen zijn er fors hogere kosten gemaakt voor woningaanpassingen en individuele vervoersvoorzieningen als rolstoelen en scootmobielen. Deze hogere kosten worden vooral veroorzaakt door de complexiteit van de aanvragen wat maakte dat er (duurdere) individuele aanpassingen nodig waren.
De aanvragen voor individuele begeleiding zijn vooral complexer en zwaarder geworden, waardoor ook hierbij de ingezette voorziening duurder is.
In 2019 is het nieuwe contract ingegaan voor het collectieve vervoer. In 2019 zijn er tevens voorbereidingen getroffen voor de invoering van de Wet Verplichte GGZ.

In 2019 is het nieuwe contract ingegaan voor het collectieve vervoer en zijn er voorbereidingen getroffen voor de invoering van de Wet Verplichte GGZ.

Participatiewet (inclusief onderzoek Radar Advies)

In maart 2019 is de beleidsnota Armoede en Schulden vastgesteld. Van daaruit is onderzocht op welke manier de zorgkosten voor minima betaalbaar kunnen blijven. De gemeentepolis is onder de aandacht gebracht en er is een link naar de vergelijkingssite Poliswijzer.nl op de website gezet. In 2019 is het aantal mensen dat deelneemt aan de gemeentepolis gelijk gebleven. In de aanloop naar 2020 is extra campagne gevoerd voor de gemeentepolis.

Verder is in 2019 de maximale rente op het sociaal krediet terug gebracht naar 9%.

In 2019 is een onderzoek uitgevoerd naar de uitvoering van de Participatiewet vanaf 2020. Belangrijkste punten die daaruit zijn overgenomen: binnen GR Reestmond blijven mits de onderlinge financiële verhouding wijzigt, de gemeente als inclusieve werkgever positioneren, een alliantie van lokale maatschappelijk-verantwoorde-ondernemers formeren.

Welzijn

Uitgangspunten hierbij zijn o.a. het stimuleren van eigen kracht, het inzetten van het sociale netwerk en vrijwilligers om zo het beroep op duurdere maatwerkvoorzieningen te voorkomen of uit te stellen. Bij verschillende projecten speelt ook het signaleren, voorkomen en bestrijden van eenzaamheid een belangrijke rol.

Voorbeelden van ingezette projecten zijn:

- Vitaal & Veilig Thuis Staphorst met huisbezoeken aan en informatie voor ouderen over veilig wonen, valpreventie, brand- en inbraakpreventie, welzijns-, zorg- en bewegingsactiviteiten. Dertig organisaties hebben zich aan dit project verbonden. Voor het vervolg is provinciale subsidie verkregen voor een periode van 3 jaar.
- De Buurstee in Rouveen is medio 2019 verhuisd naar het gebouw van kinderopvang Mathil. Deze centrale ontmoetings- en activiteitenplek voor senioren kent een toenemend aantal activiteiten en bezoekers.

Indicatoren

- Indicatoren

Aantal re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners, 15-65 jaar)

Bron: CBS - Participatiewet

Gebied	2017	2018
Staphorst	4,80	6,70
Overijssel	28,10	32,00

Achterstand onder jeugd in 2018 (armoede: t/m 18 jaar, jeugdwerkloosheid: 16-22 jaar)

Gebied	% Jeugdwerkloosheid	% Kinderen in armoede
Staphorst	0,24 %	1,91 %
Overijssel	1,49 %	5,34 %

Banen (aantal per 1.000 inwoners, 15-64 jaar)

Bron: LISA

Gebied	2017	2018
Staphorst	769,10	787,90
Overijssel	790,70	807,70

Bijstandsuitkeringen (per 1.000 inwoners, 18 jaar en ouder)

Bron: CBS - Participatiewet

Gebied	eerste halfjaar 2017	tweede halfjaar 2017	eerste halfjaar 2018	tweede halfjaar 2018
Staphorst	16,70	16,70	14,90	13,20
Overijssel	40,10	39,60	38,60	37,40

% Jongeren met delict voor rechter (12-21 jaar)

Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel

Gebied	2017	2018
Staphorst	1,00	0,00
Overijssel	1,00	1,00

% Jongeren met jeugdbescherming (tot 18 jaar)

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Gebied	eerste halfjaar 2017	tweede halfjaar 2017	eerste halfjaar 2018	tweede halfjaar 2018	eerste halfjaar 2019
Staphorst	0,50	0,50	0,60	0,50	1,00
Overijssel	1,20	1,20	1,20	1,20	1,30

% Jongeren met jeugdhulp (tot 18 jaar)

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Gebied	eerste halfjaar 2017	tweede halfjaar 2017	eerste halfjaar 2018	tweede halfjaar 2018	eerste halfjaar 2019
Staphorst	4,60	4,70	4,80	5,30	5,10
Overijssel	8,20	8,50	8,50	9,00	8,70

% Jongeren met jeugdreclassering (12-22 jaar)

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Gebied	eerste halfjaar 2017	tweede halfjaar 2017	eerste halfjaar 2018	tweede halfjaar 2018	eerste halfjaar 2019
Staphorst	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overijssel	0,40	0,40	0,40	0,30	0,30

% Netto arbeidsparticipatie

Bron: CBS - Arbeidsdeelname

Gebied	2017	2018
Staphorst	71,30	72,70
Overijssel	67,30	68,80

Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement (per 1.000 inwoners)

Bron: CBS - Monitor Sociaal Domein WMO

Gebied	eerste halfjaar 2017	tweede halfjaar 2017	eerste halfjaar 2018	tweede halfjaar 2018	eerste halfjaar 2019
Staphorst	27,00	27,00	26,00	27,00	32,00
Overijssel	63,00	63,00	64,00	63,00	67,00

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2019	Wijzigingen 2019	Actuele Begroting 2019	Realisatie 2019	Voordeel/Nadeel2019
Lasten	10.803.600	1.446.122	12.249.722	12.121.554	128.168
Baten	-2.276.400	-20.000	-2.296.400	-2.608.558	312.158
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**8.527.200**	**1.426.122**	**9.953.322**	**9.512.996**	**440.326**
Stortingen	0	501.000	501.000	858.748	-357.748
Onttrekkingen	0	-1.451.122	-1.451.122	-1.868.694	417.572
Mutaties reserves	**0**	**-950.122**	**-950.122**	**-1.009.946**	**59.824**
Gerealiseerd resultaat	**8.527.200**	**476.000**	**9.003.200**	**8.503.050**	**500.150**

Belangrijkste verschillen tussen realisatie en begroting na wijziging (x € 1.000)

Omschrijving	Nadeel	Voordeel
Lagere baten en lagere kosten nieuwkomers (bekostiging loopt in 2019 via de algemene uitkering i.p.v COA)	49	
Lagere lasten inkomensvoorziening		479
Lagere lasten bijzondere controle		25
Lagere lasten bijzondere bijstand		44
Diverse overige afwijkingen		1
Totaal te verklaren verschillen	49	549

Voor een gedetailleerde verklaring wordt verwezen naar de toelichting op de jaarrekening.

Lopende projecten eind 2019

Omschrijving	Investeringsbedrag	Uitgaven t/m 2018	Uitgaven 2019	Restant krediet 2019
7467201 Dooronwikk.soc.dom.(pr. 0-100)	100.000	45.258	54.742	0
7467202 Sociaal domein extra inzet	700.000	147.790	274.017	278.193
7467203 Ontwikk.voorz.WMO	100.000	30.784	49.969	19.247
Totaal	**900.000**	**223.832**	**378.727**	**297.441**

Projecten die afgerond zijn in 2019

Omschrijving	Investeringsbedrag	Uitgaven t/m 2018	Uitgaven 2019	Restant krediet 2019
7400202 Nota Burgerkracht	30.000	24.512	-6.375	11.863
Totaal	**30.000**	**24.512**	**-6.375**	**11.863**

Programma 7 - Volksgezondheid en milieu

Programma 7 - Volksgezondheid en milieu

Wat omvatte het programma | Wie is bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
7.1	Volksgezondheid	mr. A. Mussche
7.2	Riolering	mr. A. Mussche
7.3	Afval	ing. L. Mulder
7.4	Milieubeheer	ing. L. Mulder
7.5	Begraafplaatsen	mr. A. Mussche

Wat hebben wij bereikt?

Energieneutraal / energietransitie

Staphorst wil in 2050 energieneutraal zijn. In 2019 hebben we samen met een groep sleutelspelers verkenningen uitgevoerd naar de warmtetransitie en de opwek van hernieuwbare elektriciteit. Daarnaast hebben we een programma Energie & klimaat opgezet. Om zo op projectmatige wijze sturing te geven aan de vele projecten die voortkomen uit de gemeentelijke ambitie om energieneutraal te worden en de wettelijke verplichtingen uit het Nederlandse klimaatakkoord. In 2019 ging dit om o.a. de volgende projecten:

- Regionale Energie Strategie (RES)
- Transitie Visie Warmte (TVW)
- Uitnodigingskader grootschalige energie opwekking
- Groen gas strategie met RENDO
- Circulair energielandschap: verkenningen met provincie Overijssel
- Verduurzaming bedrijventerreinen met ET+
- Verkenning naar de Gemeentelijke Verduurzamings Regeling (GVR)
- Energieloket
- Regeling Reductie Energiegebruik (RRE)

Verduurzamen

Voor een aantal gemeentelijke gebouwen zoals de gymzalen, sporthal en voetbal accommodaties is een haalbaarheidsstudie verduurzaming uitgevoerd. Daaruit blijkt dat deze gebouwen over goede energielabels beschikken. Het vervolg is dat duurzaamheidsmaatregelen met een terugverdientijd korter dan 5 jaar zo mogelijk direct worden uitgevoerd. De overige maatregelen worden nader bekeken.

De eis uit het Bouwbesluit 2012 is dat kantoorgebouwen in 2023 moeten voldoen aan energielabel C en in 2030 aan energielabel A. Het huidige gemeentehuis voldoet hier niet aan.

In 2020 wordt onderzoek gedaan hoe het gemeentehuis te verduurzamen zodat dit in de toekomst voldoet aan de wettelijke kaders.

Afvalstromen

De afvalinzameling in de gemeente Staphorst werkt volgens de methode van ‘omgekeerd inzamelen’. Inwoners verzamelen plastic verpakkingen, metalen verpakkingen, drankenkartons (PMD), groente- fruit en tuinafval (GFT) en oud papier & karton (OPK) in aparte containers. Dit zijn grondstoffen die gerecycled kunnen worden. Wat overblijft, noemen we restafval. In Staphorst wordt het restafval eens in de 8 weken opgehaald. Als de container vol zit, kan men ook gebruik maken van ondergrondse verzamelcontainers.

Over 2019 zijn nog geen jaarcijfers bekend. Wel hebben we informatie over 2018. Hieruit blijkt dat de inwoners van gemeente Staphorst ruim 87% van de grondstoffen, zoals PMD, GFT en papier, gescheiden aangeboden. De hoeveelheid restafval is gemiddeld 56 kilo. Bij vergelijkbare gemeenten in Nederland ligt dit op 134 kilo.

Lokaal gezondheidsbeleid

De nieuwe beleidsnota is september 2019 vastgesteld. Uitgangspunt is Positieve Gezondheid (Van ziekte en zorg naar gedrag en gezondheid). Het beleid kent een vijftal aandachtsgebieden, t.w. integrale samenwerking, gezond opgroeien, psychische gezondheid, gezond ouder worden, gezonde leefomgeving. De helft van de speerpunten uit deze nota zijn interventies die de afgelopen jaren al in gang zijn gezet en worden voortgezet. Belangrijke thema's die in 2019 (verder) zijn opgepakt: preventie alcohol, drugs, schermgebruik op het basisonderwijs (Gaaf Gezond), het drugsonderzoek onder jongvolwassenen en de aanpak van eenzaamheid.

Indicatoren

- Indicatoren

% Hernieuwbare elektriciteit

Bron: Rijkswaterstaat - Klimaatmonitor

Gebied	2017	2018
Staphorst	15,80	19,40
Overijssel	11,50	-

Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner)

Bron: CBS - Statistiek Huishoudelijk Afval

Gebied	2017	2018
Staphorst	59,00	56,00
Overijssel	118,00	107,00

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2019	Wijzigingen 2019	Actuele Begroting 2019	Realisatie 2019	Voordeel/Nadeel2019
Lasten	4.304.755	505.518	4.810.273	4.400.816	409.457
Baten	-3.142.796	-145.312	-3.288.108	-3.388.280	100.172
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**1.161.959**	**360.206**	**1.522.165**	**1.012.537**	**509.628**
Stortingen	0	5.000	5.000	120.722	-115.722
Onttrekkingen	-299.000	-431.518	-730.518	-333.394	-397.124
Mutaties reserves	**-299.000**	**-426.518**	**-725.518**	**-212.672**	**-512.846**
Gerealiseerd resultaat	**862.959**	**-66.312**	**796.647**	**799.865**	**-3.218**

Belangrijkste verschillen tussen realisatie en begroting na wijziging (x € 1.000)

Omschrijving	Nadeel	Voordeel

Afrekening GGD IJsselland 2018		54
Hogere kosten CJG uniform deel (bekostiging via de algemene uitkering)	45	
Lagere kosten derden mileuvergunning		30
Overschrijding krediet windturbines/ windenergie	12	
Hogere opbrengsten begraafrechten		41
Hogere kosten aanschaf materiaal begraafplaatsen	11	
Diverse overige afwijkingen	60	
Totaal te verklaren verschillen	128	125

Voor een gedetailleerde verklaring wordt verwezen naar de toelichting op de jaarrekening.

Lopende projecten eind 2019

Omschrijving	Investeringsbedrag	Uitgaven t/m 2018	Uitgaven 2019	Restant krediet 2019
7472240 Gem. Rioleringsplan 2018	550.000	10.469	-10.469	550.000
7472241 Gem. Rioleringsplan 2019	325.000	0	0	325.000
7472302 Geluidsaneringsproject 70+	737.500	254.976	59.844	422.681
7472305 Energieloket doorontwikk.	50.000	14.535	17.935	17.530
7472404 Grond bij begr.pl. Rvn.	100.000	0	0	100.000
7474001 Uitv.prog.duurz.heid	475.000	22.135	85.003	367.862
7474002 Energiebesp.maatr.gem.geb.	300.000	4.930	6.406	288.664
7474003 Windturbines/windenergie	50.000	35.140	27.300	-12.441
7474004 Verbod asbestdaken	39.000	2.625	2.250	34.125
7474005 Klimaatadaptie	20.000	0	0	20.000
7474006 Perm. meetsysteem Wiede Gat	12.500	0	0	12.500
7474007 Dynamische geurkaart	55.000	0	0	55.000
7474008 Onderz. vermind. flora/fauna	60.000	0	5.750	54.250
7481001 Gebiedsontwikk.Muldersweg	20.000	17.690	0	2.310
Totaal	**2.794.000**	**362.500**	**194.020**	**2.237.480**

Projecten die afgerond zijn in 2019

Omschrijving	Investeringsbedrag	Uitgaven t/m 2018	Uitgaven 2019	Restant krediet 2019
7472238 Gem. Rioleringsplan 2016	911.704	882.835	-882.835	911.705
7472239 Gem. Rioleringsplan 2017	1.099.000	170.744	-170.744	1.099.000
Totaal	**2.010.704**	**1.053.579**	**-1.053.580**	**2.010.705**

Programma 8 - Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Programma 8 - Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Wat omvatte het programma | Wie is bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
8.1	Ruimtelijke ordening	ing. L. Mulder
8.2	Grondexploitatie	ing. L. Mulder
8.3	Wonen en bouwen	ing. L. Mulder

Wat hebben wij bereikt?

Woningbouw De Slagen

Door het vlottrekken van de woningbouw in De Slagen zijn in 2019 vergunningen afgegeven voor het bouwen van 20 woningen. Hiervan zijn 8 woningen rijwoningen langs de Gersthof. De ontwikkeling van dit plan zorgt voor een grotere diversiteit van woningen in De Slagen, waardoor een bredere doelgroep op de koopmarkt bediend wordt. Voor de vervolgfase van de woningbouw (ten zijden van Lanen en Hoven, langs de geluidswal) wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Dit plan gaat het huidige bestemmingsplan vervangen en maakt het mogelijk bij de inrichting van het gebied beter in te spelen op de huidige eisen. Te denken valt aan woningdichtheid, parkeren, ontsluiting en klimaataspecten.

Behoefte woningbouw (herijking woonvisie)

In 2019 is gestart met de actualisatie van de Woonvisie 2016-2020. Onderdeel hiervan was een behoefteonderzoek. Diverse partijen waaronder de woningcorporatie, makelaars, jongeren, ouderen en zorgpartijen zijn bevraagd om actuele en te verwachten woningbouwbehoeften te inventariseren. Hiervoor is onder andere de ‘Avond van het Woonvraagstuk’ georganiseerd.

De Woonvisie 2020-2024 is momenteel in concept klaar er wordt in mei voorgelegd aan de raad.

Omgevingswet

In 2019 is een programmaplan voor de implementatie van de Omgevingswet ontwikkeld. Dit plan is in 2019 door het MT vastgesteld. Besluitvorming binnen het college B&W en de gemeenteraad volgen in 2020. In 2019 is tevens de programmalijn Digitalisering Omgevingswet gestart met projecten zoals het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Overige programmalijnen zoals de Omgevingsvergunning en het ontwikkelen van Toepasbare regels zijn opgestart.

Omgevingsvisie

In 2019 is de herijking van de Omgevingsvisie niet uitgevoerd. De herijking is uitgesteld omdat de Omgevingsvisie in 2018 door de raad nog is vastgesteld en daardoor nog maar kort in omloop was. Daarnaast bleek er onvoldoende capaciteit beschikbaar te zijn vanuit de afdelingen Samenleving en Ontwikkeling & Beheer. Het plan is om de herijking in 2021 uit te voeren.

Revitalisering recreatieparken

In 2019 hebben we met de overige Vechtdalgemeenten de pilot Vitale vakantieparken Vechtdal uitgevoerd. In Staphorst heeft het Park ‘t Veldhuijs meegedaan met de pilot. De doelstelling van deze pilots was een breed beeld te krijgen van de problematiek op recreatieparken en komen tot oplossingsrichtingen. Er is onderzoek gedaan naar de huisvestingsituatie op de parken, gekeken naar het toekomstperspectief en overlegd met de parken. Vervolgens zijn plannen van aanpak opgesteld voor de verdere uitvoering per park.

Indicatoren

- Indicatoren

% Demografische druk (personen 0-20 jaar en 65 jaar e.o. in verhouding tot personen van 20-65 jaar)

Bron: CBS - Bevolkingsstatistiek

Gebied	2018	2019
Staphorst	85,40	85,00
Overijssel	73,80	74,00

Nieuw gebouwde woningen (per 1.000 woningen)

Bron: ABF - Systeem Woningvoorraad

Gebied	2016	2017
Staphorst	12,80	19,60
Overijssel	7,40	7,70

Gemiddelde woonlasten éénpersoonshuishouden (in €)

Bron: COELO, Groningen

Gebied	2018	2019
Staphorst	653,00	656,00
Overijssel	688,00	701,00

Gemiddelde woonlasten meerpersoonshuishouden (in €)

Bron: COELO, Groningen

Gebied	2018	2019
Staphorst	680,00	680,00
Overijssel	755,00	742,00

Gemiddelde WOZ-waarde woningen

Bron: CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken

Gebied	2018	2019
Staphorst	252.000,00	263.000,00
Overijssel	204.000,00	217.000,00

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2019	Wijzigingen 2019	Actuele Begroting 2019	Realisatie 2019	Voordeel/Nadeel2019
Lasten	3.387.605	731.015	4.118.620	4.245.356	-126.736
Baten	-2.697.050	85.800	-2.611.250	-3.174.046	562.796
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**690.555**	**816.815**	**1.507.370**	**1.071.309**	**436.061**
Stortingen	0	5.000	5.000	1.079.280	-1.074.280
Onttrekkingen	-280.000	-709.515	-989.515	-1.020.296	30.781
Mutaties reserves	**-280.000**	**-704.515**	**-984.515**	**58.984**	**-1.043.499**
Gerealiseerd resultaat	**410.555**	**112.300**	**522.855**	**1.130.293**	**-607.438**

Belangrijkste verschillen tussen realisatie en begroting na wijziging (x € 1.000)

Omschrijving	Nadeel	Voordeel
Hogere loonkosten taakveld Ruimtelijke Ordening, gedekt vanuit loonsom	108	
Lagere kosten structuur en bestemmingsplannen		38
Hogere loonkosten taakveld grondexploitatie	44	
Afwaardering de Esch 0 naar agrarische waarde	900	
Hogere loonkosten taakveld wonen en bouwen, gedekt vanuit loonsom	149	
Geen overige kosten omgevingsvergunning afw. bouwplan		40
Lagere kosten derden bouwcontrole en handhaving		23
Hogere opbrengst leges		475
Invordering dwangsommen		22
Diverse overige afwijkingen	4	
Totaal te verklaren verschillen	1.205	598

Voor een gedetailleerde verklaring van de verschillen wordt verwezen naar de toelichting op de jaarrekening.

Lopende projecten eind 2019

Omschrijving	Investeringsbedrag	Uitgaven t/m 2018	Uitgaven 2019	Restant krediet 2020
7482003 Startersleningen SVn 2017	400.000	60.000	191.060	148.940
7482011 Woonservicegebieden	98.000	13.686	30.000	54.314
7483003 Terrein De Levensboom Rouveen	50.000	10.759	-238.186	274.884
7483005 Nieuwe Omgevingswet	200.000	0	0	195.590
7483007 Leefbaarheid De Slagen	50.000	30.679	6.893	12.044
7483008 Woonvisie/onderzoek	25.000	0	11.995	13.005
7483050 GeoVisie landelijke voorz.	145.000	16.614	19.600	88.751
Totaal	**968.000**	**131.738**	**21.362**	**787.528**

Projecten die afgerond zijn in 2019

Exploitatie	Investeringsbedrag	Uitgaven t/m 2018	Uitgaven 2019	Restant krediet 2019
7482201 Implementatiekosten EPOS	200.000	194.835	30.703	-25.538
Gerealiseerd resultaat	**200.000**	**194.835**	**30.703**	**-25.538**

Programma 9 - Overhead

Programma 9 - Overhead

Wat omvatte het programma | Wie is bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
0.4	Overhead	-
onderverdeeld in:	Personeel	ing. L. Mulder
	Informatievoorziening	ing. L. Mulder
	Organisatie	ing. L. Mulder
	Financiën	ing. L. Mulder
	Algemene zaken	G.J. Kok MDR
	Communicatie	G.J. Kok MDR
	Huisvesting	ing. L. Mulder

Wat hebben wij bereikt?

Meerjaren financiën gemeentelijke gebouwen

Op basis van het meerjarenonderhoudsplan is in 2019 het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen uitgevoerd. Omdat er (ontwikkel)plannen waren met betrekking tot het gemeentehuis, de gemeentewerf en het dienstencentrum is het onderhoud aan deze objecten beperkt tot het noodzakelijk niveau.

Volgens de financiële verordening moet de nota onderhoud gemeentelijke gebouwen worden herzien. In 2019 is al gestart met het ontwikkelen van een strategische visie over het gemeentelijk vastgoed beheer.

Beide nota's, inclusief de dekking van het gebouwenbeheerplan, worden in 2020 aan de raad ter besluitvorming voorgelegd

Loonsomsturing

De raad heeft in 2019 twee rapportages ontvangen. De afspraak was dat de raad vier kwartaalrapportages zou krijgen. Dat is niet geheel gelukt vanwege prioritering en verandering op de afdeling Financien.
Dit instrument wordt in 2020 verder geoptimaliseerd en verbeterd en volgens de nieuwe P&C cyclus drie keer per jaar verstrekt aan de raad.

Gelijkblijvende belastingdruk

Vanwege de noodzakelijke lastenverhoging is de belastingdruk niet gelijk gebleven. In 2019 zijn als compensatie van de inflatie de tarieven van de belastingen en retributies ten opzichte van 2018 met 1,5% verhoogd. De tarieven van de riool- en afvalstoffenheffing zijn niet verhoogd, doordat de beschikbare reserve (reserve matiging afvalstoffenheffing) is ingezet.

Binnen het fysieke domein is vanaf 2019 de EPOS-werkwijze geïmplementeerd. De invoering van EPOS was van invloed op de hoogte van de leges omgevingsvergunningen en RO-procedures. Professionals die in aanmerking komen voor CPOS (Collectief van Professionals Omgevingsrecht Staphorst) betalen de helft aan legeskosten

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2019	Wijzigingen 2019	Actuele Begroting 2019	Realisatie 2019	Voordeel/Nadeel2019
Lasten	5.559.027	814.091	6.373.118	6.473.532	-100.414
Baten	-47.040	0	-47.040	-196.588	149.548
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**5.511.987**	**814.091**	**6.326.078**	**6.276.944**	**49.134**
Stortingen	201.000	60.000	261.000	261.000	0
Onttrekkingen	-273.500	-1.465.074	-1.738.574	-676.869	-1.061.705
Mutaties reserves	**-72.500**	**-1.405.074**	**-1.477.574**	**-415.869**	**-1.061.705**
Gerealiseerd resultaat	**5.439.487**	**-590.983**	**4.848.504**	**5.861.075**	**-1.012.571**

Belangrijkste verschillen tussen realisatie en de begroting na wijziging (x € 1.000)

Omschrijving	Nadeel	Voordeel
Lagere personeelslasten		709
Hogere kosten inhuur derden	659	
Hogere kosten voormalig en huidig personeel	215	
Hogere studiebijdragen	30	
Hogere reis- en verblijfkosten	18	
Aan taakvelden doorberekende cursuskosten		41
Hogere kosten informatievoorziening	31	
Hogere kosten systeem- en netwerkbeheer	22	
Aan taakvelden doorberekende automatiseringskosten		222
Hogere kosten huisvesting + werkplaats	46	
Lagere afschrijvingslasten vervoersmiddelen		30
Geraamd nadelig saldo	900	
Diverse overige afwijkingen	94	
Totaal te verklaren verschillen	2.015	1.002

Voor een gedetailleerde verklaring wordt verwezen naar de toelichting op de jaarrekening.

Lopende projecten eind 2019

Omschrijving	Investeringsbedrag	Uitgaven t/m 2018	Uitgaven 2019	Restant krediet 2019
7400204 Project dienstverl. optimalis.	85.000	9.259	0	75.741
7404005 Bestelbus gesloten	35.000	0	0	35.000
7404010 Digitale agenda	100.000	0	47.025	52.975
7404021 Koppeling IJVI en Decos Join	210.810	42.508	11.022	157.280
7551043 Vervanging meubilair	150.000	117.700	-238.241	270.541
7552013 2 Elektr.voert.partic.p.med.w.	60.000	0	0	60.000
Totaal	**640.810**	**169.467**	**-180.194**	**651.537**

Projecten die afgerond zijn in 2019

Omschrijving	Investeringsbedrag	Uitgaven t/m 2018	Uitgaven 2019	Restant krediet 2019
7400205 Strategische communicatieplan	10.000	0	0	10.000
7404002 Puincontainer	11.000	0	6.588	4.412
7404003 Mercedes Vrachtauto	200.000	0	0	200.000
7404006 Knijperbak + rotator	8.500	0	8.231	269
7404008 Schaftkeet	14.000	0	14.283	-283
7551002 Ontwikkelbudget organisatie	500.000	308.730	-121.901	313.171
7551021 Digitalisering archieven	210.000	128.365	-115.723	197.358
7551042 Gem.huis: aanpass.raadzaal	192.000	190.923	-190.923	192.000
7551061 E-overheidsvoorz. activeren	165.000	121.686	-13.189	56.502
7551066 E-overheidsvoorzieningen	219.000	186.944	-28.419	60.476
7552003 Werkkleding buitendienst	15.000	12.938	-1.047	3.109
7552004 pick-up bis groenploeg	38.000	811	-811	38.000
Totaal	**1.582.500**	**950.398**	**-442.913**	**1.075.015**

Paragrafen

Paragrafen

Paragraaf 1 | Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Paragraaf 2 | Onderhoud kapitaalgoederen

Paragraaf 3 | Financiering

Paragraaf 4 | Bedrijfsvoering

Paragraaf 5 | Verbonden partijen

Paragraaf 6 | Grondbeleid

Paragraaf 7 | Lokale heffingen

Paragraaf 1 - Weerstandsvermogen en risicomanagement

Inleiding op de paragraaf

Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft aan hoe solide de financiële huishouding van de gemeente is. Een financieel weerstandsvermogen is van belang wanneer er zich financiële tegenvallers voordoen. Het beleid is vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement (raad 26 september 2017).

Bepaling weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van de gemeente betreffende de risicogevoeligheid is de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van een opgetreden risico op te vangen. Dit is weer te geven als de verhouding van de beschikbare weerstandscapaciteit en de noodzakelijke weerstandscapaciteit (om mogelijk risico´s af te dekken). Hierbij is de impact van de risico's vastgesteld op een zekerheidspercentage van 90%. Uit deze verhouding komt een ratio, waar een kwalificatie aan kan worden gegeven. Deze is als volgt benoemd in de beleidsnota:

Als beleidsuitgangspunt is in de nota gesteld dat minimaal aan kwalificatie A > 2,0 moet worden voldaan.
Voor het jaar 2019 komt het weerstandsvermogen uit op 7.0

Conclusie: Het weerstandsvermogen is voldoende 'robuust' om eventuele risico's op te vangen.

A | Ontwikkeling weerstandsvermogen 2019

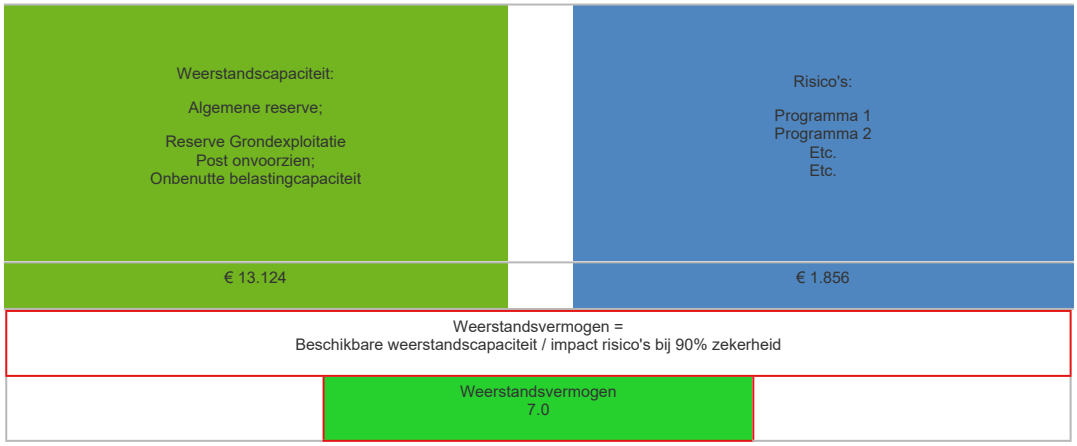

Passen we deze ratio op de tabel, zoals benoemd in de beleidsnota, dan komende we uit op de kwalificatie:

A - (meer dan) uitstekend

Ontwikkeling weerstandsvermogen door de jaren heen:

Bedragen x €1.000	Begroting 2019	Rekening 2019	Begroting 2020
Weerstandscapaciteit	11.483	13.124	8.013
Risico's *	1.766	1.856	1..856
Weerstandsvermogen	6.5	7.0	4.3

De daling van de weerstandscapaciteit verloopt minder snel dan was voorzien. Dit komt doordat er minder onttrekkingen zijn aan de algemene reserve dan was gepland in de begroting, dit komt doordat investeringen voor het volledige bedrag zijn begroot in 2019 of eerder, terwijl een groot deel van de uitgaven nog moet plaatsvinden.

B | Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is als volgt bepaald:

Incidentele weerstandscapaciteit	Rekening (x €1.000)
1 | Algemene reserve	3.300
2 | Reserve zonder bestemming	3.527
3 Reserve Grondexploitatie	6.773
4 Winstsaldo 2019	-879
5 | Post onvoorziene uitgaven	0
Totaal incidentele weerstandscapaciteit	12.721
Structurele weerstandscapaciteit	Rekening (x €1.000)
5 | Post onvoorziene uitgaven	0
6 | Onbenutte belastingcapaciteit	403
7 | Begrotingsruimte	0
8 | Bezuinigingen	0
Totaal structurele weerstandscapaciteit	403
Totaal bedrag aan weerstandscapaciteit	13.124

Ad 1 Algemene reserve
De stand van de algemene reserve is aan het begin en het eind van het jaar € 3,3 miljoen. Dit is conform het vastgestelde beleid zoals vastgesteld in de nota reserves en voorzieningen: per inwoner € 200.

Ad 2 Reserve zonder bestemming
De reserve zonder bestemming geeft eind 2019 een saldo van € 3.527.000 (zie tabel 1)

Ad 3 Reserve Grondexploitatie
De reserve grondexploitatie geeft eind 2019 een saldo van € 6.773.000 (zie tabel 1)

Ad 4 Winstsaldo 2019
De rekening 2019 sluit af met een negatief saldo van € 879.000. Ontrekking aan de reserve zonder bestemming zal leiden tot en vermindering van de weerstandscapaciteit.

Ad 5 Post onvoorziene uitgaven
Is verwerkt in het rekeningsaldo 2019

Ad 6 Onbenutte belastingcapaciteit
Gemeente Staphorst kan haar belastingen verhogen en heffingen kostendekkend maken om financiële tegenvallers op te vangen. Het verschil tussen de fictieve opbrengsten bij maximale heffings- en belastingtarieven en de begrote opbrengsten is de onbenutte belastingcapaciteit.
Gemeente Staphorst kan haar inkomsten structureel met € 403.000 verhogen. De berekening van de onbenutte belastingcapaciteit staat in tabel 2.

Ad 7+8 Begrotingsruimte /Bezuinigingen
Gevolgen ikv bezuinigingen en mogelijke begrotingsruimte zijn verwerkt in de jaarrekeninguitkomst. Daarom zijn hier geen bedragen meer opgenomen.

Tabel 1:		*Reserve Zonder bestemming x €1.000*	*Reserve Grondexploitatie (x € 1.000)*

	Saldo 01-01-2019	*4.841*	*6.452*
	Toevoeging resultaat 2018	*+85*	*0*
	Onttrekkingen 2019	*-1.766*	-779
	Toevoegingen 2019	*367*	*1.100*
	Saldo 31-12-2019	3.527	6.773

Tabel 2:	Onbenutte belastingcapaciteit Soort belasting (bedragen x €1.000)				Norm opbrengst	Opbrengst Staphorst	Onbenutte belastingcapaciteit
		Waarde (x €1.000)	Tarief landelijk	Tarief Staphorst			
	Woonruimte (eigenaar)	1.491.141	0.1000	0,0998	1.491	1.488	
	Niet woonruimte (eigenaar)	495.386	0.1569	0,1754	778	869	
	Niet woonruimte (gebruiker)	389.136	0.1265	0,1409	492	548	
	Totaal OZB				2.761	2.905	-144
	Leges Burgerzaken/ overige belastingen				775	270	485
	Begrafenisrechten				393	344	49
	Volkshuisvesting/RO procedures				1.140	1.127	13
	Totaalbedrag				5.069	4.646	403

C | Risicobeheersing

Om de risico's van Gemeente Staphorst in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Dit profiel maakt onderdeel uit van de vastgestelde nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing. Vervolgens heeft er bij het opstellen van de rekening 2019 en de begroting 2020 een update plaatsgevonden van de risico's, waardoor er een nieuw risicobedrag is ontstaan van € 1.856.000.

In dit onderdeel zullen we ingaan op de belangrijkste ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan in 2019 en worden eventuele nieuwe risico´s benoemd:
1 | Mutaties geïdentificeerde risico´s in de nota;
2 | Benoemen nieuwe risico's;
3 | Opgenomen risico's met meeste impact na aanpassing

Samenvatting:

Risicobedrag/weerstandscapaciteit bij aanvang opstellen rekening 2019 (= laatst bekende stand bij de begroting 2020)		€ 8.013
Mutaties geïdentificeerde risico's nota	€ 0	
Nieuwe risico's	€ 0	
Toename risicobedrag		€ 0

Totaal nieuw risicobedrag/ weerstandscapaciteit rekening 2019		**€ 8.013**

Dit bedrag wordt opgenomen bij het bepalen van het weerstandsvermogen bij onderdeel A.

Hieronder zullen we kort ingaan op de risico's die zich hebben voorgedaan in 2019 en op welke wijze deze in de toekomst kunnen worden beheerst. Tevens zullen we aangeven in hoeverre dit gevolgen heeft voor het risicoprofiel.

Let op: daar waar in de kolom "bedrag aan risico dat zich heeft voorgedaan' een min- bedrag staat, betekent dit dat dit een voordeel is.

Risicogebied	Risico's ten laste of ten gunste van het resultaat 2019	Opgenomen bedrag in nota	Bedrag aan risico da heeft voorgedaan
Programma 0 Algemeen Bestuur en Organisatie	Het verliezen van de grip op of tegenvallende exploitatieresultaten van de verschillende samenwerkingsvormen of gesubsidieerde instellingen (dienstverlening moet wel op peil blijven) kan leiden tot extra kosten of minder dividend.	300.000 (70%)	228.000
Programma 0 Algemeen Bestuur en Organisatie	Te lage storting van pensioenrechten voor wethouders wat leidt tot extra kosten voor de gemeente.	50.000 (50%)	313.000
Programma 0 Algemeen Bestuur en Organisatie	Negatief bijstellen van de Algemene uitkering uit het gemeentefonds wat leidt tot vermindering van inkomsten.	250.000 (70%)	-353.000
Programma 0 Algemeen Bestuur en Organisatie	Uitkering aan gewezen wethouders wat leidt tot hogere financiële gevolgen voor de gemeente	75.000 (50%)	30.000
Programma 6 Sociaal Domein	Het ontbreken van een plafond of maximum voor een aantal producten, wat leidt tot sterk stijgende uitgaven (open einde regelingen).	150.000 (70%)	-435.000

Programma 6 Sociaal Domein	Middelen voor de regionale uitvoering van beschermd wonen zijn ontoereikend wat leidt tot tekorten bij individuele gemeenten.	100.000 (30%)	-381.000
Programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	Vermindering van inkomsten of verhoging van kosten door economische crisis. Echter andersom is ook mogelijk: door aantrekkende economie kan er krapte ontstaan op arbeidsmarkt, waardoor mogelijke investeringen duurder uitpakken dan voorzien.	100.000 (50%)	-350.000
Programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	Het niet in ontwikkeling kunnen brengen van verworven gronden wat leidt tot afboeken van de boekwaarde van deze gronden.	150.000 (10%)	900.000
Programma 9 Overhead	Oninbare vorderingen wat leidt tot afboeking	50.000 (30%)	100.000
Programma 09 Overhead	De complexiteit van informatievoorziening/ beveiliging kan leiden tot hogere kosten dan voorzien.	200.000 (50%)	14.000
Bedrag aan mutaties in reeds geïdentificeerde risico's			

2 | Mogelijke nieuwe risico's

Conform de nota Weerstandsvermogen heeft er tussen het MT en de risicomanager in 2019 een overleg plaatsgevonden over mogelijke risico's. Mogelijke beheersmaatregelen per risico zijn aan de orde geweest. Dit is verwerkt in de begroting 2020 en heeft geleid tot aanpassing van het risicoprofiel. Deze zullen we hier niet herhalen.

3| Opgenomen risico's met meeste impact na aanpassing risicoprofiel

Onderstaand het overzicht, waarin we u de risico's presenteren met de meeste impact, mochten die zich voordoen.

Nr:	Programma	Risico	Kans	Max. financieel gevolg
1	0: Algemeen Bestuur en Organisatie	Het verliezen van de grip op of tegenvallende exploitatieresultaten van de verschillende samenwerkingsvormen of gesubsidieerde instellingen (dienstverlening moet wel op peil blijven) kan leiden tot extra kosten of minder dividend.	70%	€ 300.000
2	0: Algemeen Bestuur en Organisatie	De geraamde ruimte in het BCF plafond valt lager uit dan geraamd is bij het opstellen van de begroting	50%	€ 385.000
3	0: Algemeen Bestuur en Organisatie	Het ontbreken van een stabiel perspectief van de algemene uitkering uit het gemeentefonds kan leiden tot een vermindering van inkomsten	70%	€ 250.000
4	Overig	Grote projecten kunnen leiden tot risico's die niet afgedekt zijn.	50%	€ 300.000

5	6: Sociaal Domein	Invoering decentralisaties leidt tot hogere kosten dan begroot. Door het Rijk zijn deze decentralisatie gepaard gegaan met een bezuiniging van 25%	90%	€ 150.000
6	6: Sociaal Domein	Het ontbreken van een plafond of maximum voor een aantal uitgaven wat leidt tot sterk stijgende uitgaven (open end regelingen)	70%	€ 150.000
7	9: Overhead	De complexiteit van informatievoorziening/beveiliging kan leiden tot hogere kosten dan voorzien	50%	€ 200.000
8	0: Algemeen Bestuur en Organisatie	Politieke beslissingen van het Rijk, die leiden tot lagere inkomsten of hogere afdrachten	50%	€ 200.000
9	0: Algemeen Bestuur en Organisatie	Het onjuist gebruik maken van persoonsgegevens/privacygegevens ikv de nieuwe AVG kan leiden tot een boete die kan oplopen tot 4% van de gemeentelijke omzet	30%	€ 300.000
10	8: Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	Onterecht verleende of ten onrechte geweigerde vergunningen en van rechtswege verleende vergunningen wat leidt tot schadeclaims van derden	50%	€ 150.000
11	Programma overstijgend	De impact van de ontwikkelingen van het COVID 19 virus is merkbaar in de diverse programma's. Waarbij zonder limitatief te zijn, gedacht moet worden aan verminderde huurinkomsten, lagere opbrengst toeristenbelasting, lagere opbrengst leges en hogere kosten in het sociaal domein. Door de grote mate van onzekerheid over de ontwikkelingen en de mogelijke vergoeding van het Rijk is het niet mogelijk om een bedrag en percentage te kwantificeren.	Onbekend	Onbekend
Totaal aan grote risico's				**€ 2.385.000**

D | Kengetallen financiële positie

Het BBV heeft voorgeschreven dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen.

Naast het opnemen van de tabel met de basisset dient een beoordeling gegeven te worden van de onderlinge verhoudingen van de kengetallen, in relatie tot de financiële positie van onze gemeente.
De wijze waarop de kengetallen meewegen in de uiteindelijke beoordeling van de financiële positie van de mede overheid is voorbehouden aan het horizontale controle- en verantwoordingsproces. Zonder normering zijn de kengetallen moeilijk te duiden. In de nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing is de volgende normering opgenomen. Bij de normering is aansluiting gezocht bij de normering zoals voortgevloeid is uit onder meer de stresstest van 100.00+ gemeenten.

Hierdoor ontstaat onderstaande tabel, waarbij categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Kengetallen (in procenten)	Categorie		
	A	B	C
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsrisico	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	Begr+meerj >0%	Begr of mjr >0%	Begr en mjr<0%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

Als beleidsuitgangspunt wordt genomen dat getracht wordt alle kencijfers te laten voldoen aan het minst risicovolle profiel is A.

Signaleringsoverzicht

Kijken we naar bovenstaande kencijfers en de ontwikkeling ervan in de gemeente Staphorst leidt dit tot onderstaand signaleringsoverzicht:

	Werkelijk			Begroting				
	2017	2018	2019	**2019**	2020	2021	2022	2023
Netto schuldquote	-67	-70	-65	-38	-19	-12	-9	-9
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-64	-67	-63	-36	-18	-10	-9	-8
Solvabiliteitsrisico	89	89	89	87	88	87	87	86
Grondexploitatie	17	18	10	20	18	17	16	15
Structurele exploitatieruimte	1	8	4	0	0	0	0	0
Belastingcapaciteit	91	91	90	94	95			

Op deze wijze is de ontwikkeling van de kencijfers goed te monitoren en zie je ontwikkeling ook in samenhang met elkaar.

Aan het beleidsuitgangspunt dat alle kencijfers moeten voldoen aan het minst risicovolle profiel wordt voldaan. De kengetallen zijn voor de gemeente goed, met name de schuldquote en de solvabiliteit.

Toelichting:
De netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de mede overheid ten opzichte van de eigen middelen (negatief teken is geen schuld). Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Staphorst is één van de weinige gemeenten in Nederland die per saldo geen schuld heeft.

De solvabiliteitsratio geeft een inzicht in de mate waarin de mede overheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteit, hoe beter in staat om aan de financiële verplichtingen te voldoen. Van alle gemeenten heeft de gemeente Staphorst een van de beste solvabiliteitsratio. De solvabiliteitsratio is voor onze gemeente dan ook bijzonder goed. Dit komt mede voort door de grondverkopen in de afgelopen jaren.

Het kengetal **grondexploitatie** geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Deze waarde moet in de komende jaren worden terugverdiend bij de verkoop van de gronden.

Het kengetal **structurele exploitatieruimte** is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een begroting/rekening waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting/rekening waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn (een sluitende begroting met geen of een klein saldo op onvoorzien).

De **belastingcapaciteit** geeft een inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente of provincie zich verhoud ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De gemiddelde lastendruk per woning in onze gemeente iets dan lager het landelijk gemiddelde.

Overige kengetallen

	Rekening 2018	Rekening 2019
Netto schuld per inwoner (een min bedrag is een tegoed per inwoner!)	-1.426	-1.283
Saldo baten lasten voor toevoegingen en onttrekkingen van de reserves als percentage van de inkomsten	-3.39%	-10,15%
Onbenutte belastingcapaciteit ozb als percentage van de inkomsten	0,17%	1,13%

Toelichting: De daling van de netto schuld per inwoner verloopt minder snel dan gepland, dit komt doordat nog niet alle geplande investeringen volledig zijn uitgevoerd.

Paragraaf 2 - Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding op de paragraaf

Algemeen
In deze paragraaf gaan wij in op het beleidskader en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties met betrekking tot de grotere kapitaalgoederen in deze gemeente. Hierbij moet onder andere worden gedacht aan de kosten van instandhouding van: wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Een groot deel van het 'vermogen' van onze gemeente ligt in de grond of op het openbaar gebied. Het is dan ook van belang dat hierover een zorgvuldig beheer wordt gevoerd. Juist de kwaliteit van het openbaar gebied wordt door de inwoners vaak intensief beleefd.

Wegenbeheer

A | Beleidskader
Het wegenbeleidsplan voor de periode 2017–2020 is door de raad vastgesteld op 18 april 2017.

B | Financiële consequenties beleidsdoel
Op basis van het wegenonderhoudsplan is het jaarlijks budget bij het vastgestelde scenario 1 voor de uitvoering van groot onderhoud aan de asfalt- en elementenverharding € 965.000.

Dekking:
- uit de exploitatie een jaarlijkse storting van € 660.000;
- de niet verbruikte gereserveerde dekkingsmiddelen uit de lijst van investeringen;
- inverdieneffecten, aanbestedingsvoordelen, uitstel uitvoering en
- eventueel teruglopen van de weg-kwaliteit naar streefkwaliteit.

Voor uitvoering groot onderhoud betonwegen is aanvullend € 2 milj. gereserveerd zodat deze reserve € 4 milj. bedraagt.

C | Financiële consequenties in de rekening
Wegenbeheer-plan
Het uitvoeringsplan (jaarschijf 2019) van het wegenbeleidsplan is in de productenrekening opgenomen.

De kosten van het wegenbeheersplan zoals deze opgenomen zijn in de rekening

Bedragen x € 1.000	2019	2018
Begroting (= wegenbeheerplan)	979	965
Begrotingswijziging	0	0
Begroting na wijziging	979	965
Hiervan uitgegeven	794	799

Rioolbeheer

A | Beleidskader
Het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan-V. 2017-2020 is door de raad vastgesteld op 13 september 2016.

B | Financiële consequenties beleidsdoel
Op basis van de financiële doorrekening (variant 0) is in het vGRP-V voorgesteld en door uw raad besloten om voor de periode 2017 – 2020 een vast bedrag van € 230 vast te stellen. Door het gelijk blijven van de heffingshoogte zal de reserve enigszins afnemen. Hiermee wordt de reserve ingezet om de lasten richting burger niet te laten oplopen.

C | Financiële consequenties in de rekening
Het uitvoeringsplan (jaarschijf 2019) van het vGRP-V is in de productenrekening opgenomen.

	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
Stand reserve volgens GRP	4.942	5.081
Werkelijke stand	6.375	6.259

Waterbeheer

A | Beleidskader

Grondwaterbeleid
Betrokken partijen: waterschap en gemeente Staphorst hebben gezamenlijk beleid ten aan zien van het water vastgelegd en coördineren de uitvoering. Hierbij is aansluiting gezocht met het vGRP-V.

Hemelwaterbeleid
De wettelijke basis voor de gemeentelijke zorgplicht inzake hemelwater staat verwoord in artikel 3.5 van de Waterwet.

B | Financiële consequenties beleidsdoel

De verbrede rioolheffing (vGRP-V) is bedoeld om de kosten die voortvloeien uit dit beleidsonderdeel te dekken.

C | Financiële consequenties in de rekening

De kosten van maatregelen die worden opgenomen in hetvGRP-V, worden gedekt uit de te verkrijgen rioolheffing (zie ook onderdeel 'riolering').

Groenbeheer

A | Beleidskader

Het groenbeleidsplan 2019-2030 is door de raad vastgesteld op 26 februari 2019.

B | Financiële consequenties beleidsdoel

De uitvoering van het Groenbeleidsplan Staphorst 2019-2030 leidt tot invulling van met name investeringen. In het nieuwe groenbeleidsplan zijn nieuwe projecten voorgesteld. Als dekkingsmiddel wordt vooral de reserve 'Volkshuisvesting' ingezet.

C | Financiële consequenties in de rekening

	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
Totale kosten x € 1.000	895	884

Gebouwenbeheer

A | Beleidskader

De nota onderhoud gemeentelijke gebouwen dient te worden herzien. Voorafgaand hieraan is in 2019 gestart met het ontwikkelen van een strategische visie over het gemeentelijk vastgoed beheer.

Beide nota's, inclusief het dekkingsplan van het gebouwenbeheerplan, worden in 2020 aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.

Op basis van het meerjarenonderhoudsplan is in 2019 het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen uitgevoerd.

Gezien de (ontwikkel)plannen met betrekking tot het gemeentehuis, de gemeentewerf en het dienstencentrum is bij genoemde objecten het onderhoud beperkt tot het noodzakelijk niveau.

B | Financiële consequenties beleidsdoel

In het gebouwenbeheerplan zijn de totale onderhoudskosten over de bepaalde planperiode meerjarig meegenomen zodat de gemiddelde kosten kunnen worden bepaald. Door middel van de reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen waar de jaarlijkse storting of onttrekking uit plaatsvindt zijn de kosten afgedekt. Het kleine dagelijkse onderhoud is rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht.

C | Financiële consequenties in de rekening

De storting in de reserves onderhoud bedragen:

Soort (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
Reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen	171	126

De stand van de reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen per 31 december van het jaar.

Soort (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
Reserve gebouwenbeheer	1.500	1.364

Paragraaf 3 - Financiering

Inleiding op de paragraaf

Algemeen

Basis vormt de wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Het doel van deze wet is het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van de decentrale overheden evenals het beheersen van de renterisico's. Onderdeel van deze wet is de Regeling Uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). Uitvoering van de regelgeving vindt plaats door het vaststellen van kaders in het Treasurystatuut. Bovenstaande uitgangspunten zullen hieronder nader worden toegelicht.

1 | Uitvoering financiering

Naast het statuut stelt de Gemeentewet een treasuryparagraaf verplicht in de begroting en jaarrekening. Dit is nader uitgewerkt in artikel 15 van de financiële verordening. Bij de rekening zal in de paragraaf financiering in ieder geval verslag gedaan worden van:
A) Kasgeldlimiet
B) Renterisiconorm
C) EMU saldo
D) Rentekosten en renteopbrengsten

A) Kasgeldlimiet

Voor het uitzetten van gelden met een looptijd korter dan een jaar geldt een maximum bedrag. Deze kasgeldlimiet is wettelijk vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal. De gemiddelde in een kwartaal opgenomen vlottende schuld (rekening-courantkredieten, kasgeldleningen) mag dit bedrag niet overschrijden. De gemeente Staphorst heeft geen kasgeldleningen.

B) Renterisiconorm

De renterisico norm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20% van het verwachte begrotingstotaal voor 2019 (€37 miljoen) In 2019 bedraagt de renterisico norm daarmee € 7,4 miljoen. De reguliere aflossing is voor 2019 € 0,47 miljoen. De gemeente Staphorst blijft hiermee ruim binnen de renterisico norm.

C) EMU saldo

In het volgende overzicht de ontwikkeling van het EMU saldo:

	(x €1.000)	Rekening 2018	Rekening 2019	Begroting 2020
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking reserves	-1.154	-3.370	-4.193
+ 2	Afschrijvingen t.l.v. de exploitatie	1.540	1.623	1.797
+ 3	Bruto dotaties aan de post voorziening t.l.v. exploitatie	51	582	96
- 4	Uitgaven aan investeringen in (im)materiële activa die op de balans worden geactiveerd	-2.452	-3.507	- 2.574
+ 5	De in mindering op onder 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bijdragen van Rijk, Provincie of Europese Unie en overigen	-	168	-
+ 6A	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)	-	52	-
- 6B	Boekwinst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	-	-6	-
- 7	Uitgaven aan de aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.	-187	-331	- 214
+ 8A	Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	1.690	2.033	1.161
- 8B	Boekwinst op grondverkopen	-950	-430	- 800

- 9	Betalingen t.l.v. voorzieningen	-74	-168	- 100
- 10	Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks t.l.v. reserves worden gebracht en die niet vallen onder één van de andere genoemde posten	-	-	-
11 A	Gaat u deelnemingen verkopen?	Nee	nee	Nee
-11B	Zo ja, boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen			-
	Berekend EMU saldo	-1.536	-3.354	-4.827
	Individuele referentiewaarde	n.v.t.	n.v.t	1.505
	Tekort of overschot EMU saldo	-1.536	-3.354	-3.322

D) Rentekosten en opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie

Hieronder vindt u een opsomming van alle uitgezette en opgenomen gelden zoals deze opgenomen zijn in de rekening 2019.

Soort (bedragen x € 1.000)	Begin 2019	Mutatie 2019	Eind 2019	Opbrengst 2019	Begroot 2019
Uitgezette gelden op lange termijn	1.730	24	1.754	57	107
Uitgezette gelden op korte termijn	19.287	-383	18.904	0	0
Aandelenbezit	184		184	570	526
Opgenomen gelden lange termijn	-614	470	-144	-21	-21
Opgenomen gelden korte termijn	0	0	0	0	0
Totaal	20.587	111	20.698	606	612

2 | Risicoprofiel

De komende jaren zal het financieringsresultaat onder druk blijven staan, gezien de huidige rentestand. Dit is en blijft een risico en er zal met de nodige zorg naar gekeken worden welke mogelijkheden er zijn om een hoger rendement te behalen. Hieronder zullen we verder ingaan op mogelijke kredietrisico's bij de gewaarborgde geldleningen, koersrisico's bij de verschillende beleggingsproducten en een mogelijk valutarisico.

A) Kredietrisico

Binnen de huidige portefeuille is nauwelijks sprake van enig kredietrisico. .

B) Koersrisico

De afgesloten producten kennen allemaal een gegarandeerde eindwaarde, waarbij alleen bij tussentijdse verkoop van een obligatielening eventueel een koersrisico wordt gelopen. Bij de jaarlijkse verkoop in het kader van schatkistbankieren van 1/7 deel BNG Financial Bond Fonds en de BNG Government Bond Fonds Fido is dit risico beperkt. Afgelopen jaar was de waarde nog ruim boven de 100%, wat mede voortkomt door de lage rentestand, dit heeft een gunstig effect op de obligaties. Per eind 2019 zijn deze Financial Bonds in zijn geheel ingelost.

C) Valutarisico

De huidige beleggingen zijn allemaal in Nederlandse bedrijven en producten, waardoor er geen sprake is van valutarisico's. Uiteraard kunnen de partijen waar de gemeente een belang in heeft overtollige gelden beleggen in buitenlandse beleggingsproducten. Dit zou dan ten koste (of ten gunste) kunnen gaan van de dividendopbrengst. Echter ook deze partijen hebben zich te houden aan de regels die hiervoor binnen het bestuur zijn afgesproken.

3 | Rentetoerekening

Renteschema (bedragen x € 1.000)

Soort	2019
Externe rentelasten over kort en lang geld	21
Externe rentebaten (leningenindustrie)	47
Totaal door te berekenen externe rente	-26
Doorberekende rente	0
Boekwaarde v.d. materiële vaste activa 1 jan:	30.041
Boekwaarde v.d. financiële vaste activa 1 jan:	1.914
Mutatie	
Omslagrente (alleen van materiële vaste activa)	-0,089%
Omslagrente (van materiële en financiële vaste activa)	-0,0836%
Doorberekende omslagrente	0%

Paragraaf 4 - Bedrijfsvoering

Organisatie algemeen

Algemeen

Een goed bestuur is er voor haar samenleving en bestuurt op democratische en transparante wijze met het algemeen belang voor ogen. Dat doen we lokaal met onze inwoners en ondernemers. In de regio werken we samen met de provincie, andere gemeenten en overheden. Wij zijn dienstbaar aan de Staphorster samenleving.

De 'kapstok' van de doorontwikkeling is onze missie en visie. Deze is tegelijk met de omgevingsvisie vastgesteld als de missie en visie van de gemeente Staphorst.

Missie
De mission statement (slogan) luidt: '*Kleurrijk Staphorst biedt met stip ruimte om samen te leven'.*
De missie:
- Staphorst is een gemeente met karakter, lef, vernieuwend en ondernemend;
- Wij geven de Staphorster samenleving ruimte en vertrouwen om verantwoordelijkheid te nemen. Inwoners en bedrijven die ons nodig hebben, kunnen op ons rekenen. We versterken en versnellen initiatieven in de samenleving en werken samen aan resultaat;
- Wij zetten ons in voor het proces van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'.

Visie
Een visie geeft een ambitieus beeld van de gewenste organisatie en richt zich op het benutten van kansen en op de toekomst. Het geeft antwoord op vragen als; welke ontwikkelingen zijn belangrijk en van invloed, welke ambities heeft de organisatie en welke kerntaken dienen geïdentificeerd en uitgewerkt te worden.
De visie van gemeente Staphorst luidt:
De samenleving ontwikkelt zich voortdurend. De gemeente Staphorst beweegt flexibel mee en maakt gebruik van de kracht van die samenleving: de gemeente ontwikkelt zich van een regisserende, bepalende overheid naar een loslatende, voorwaardenscheppende, burgergerichte overheid.
In verbondenheid met burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties nemen we verantwoordelijkheid voor de woon-, werk- en leefomgeving.

Kernwaarden en cultuur
De belangrijkste kernwaarden vormen de basis voor de cultuur die past bij de missie en die bijdragen aan het welslagen van de visie. Het sturen op de kernwaarden draagt bij aan de gewenste cultuur; een cultuur die het verlengde van de missie en visie vormt en de doelen van de organisatie zal realiseren. We versterken waar we goed in zijn.
De kernwaarden waar de gemeente Staphorst voor staat zijn:
-Verantwoordelijkheid
- Daadkracht
- Vertrouwen
- Participatie

Samenwerking

Bij dit thema wordt aangesloten bij het coalitieakkoord. Daar waar samenwerking mogelijk is en leidt tot efficiënt werken, mogelijke kwaliteitsverbetering en kostenbesparend is zal deze samenwerking worden gezocht. Dit is en blijft een permanent proces. Op dit moment werken we met diverse regio gemeenten en andere instanties samen.

Relevante beleidskaders

Beleidskaders waarbinnen wij de taken moeten uitvoeren:
1. Kostenverrekenmodel
2. Budgethoudersregeling
3. Treasurystatuut
4. Financiële verordening
5. Inkoop- en aanbestedingsbeleid
6. Mandaatbesluit
7. Controleverordening
8. Diverse personeelsregelingen
9. Visie op dienstverlening
10. Integraal beveiligingsbeleid

Personeel | HRM

Personeel
Het personeel is een belangrijk onderdeel van de bedrijfsvoering, zij geven immers invulling aan doelstellingen van de gemeente en de wensen van de inwoners.

Loonkosten

De totale loonkosten over 2019 bedroegen € 8.771.357
De begrote loonkosten over 2019 bedroegen € 9.825.463

Het verschil komt door het ontstaan van vacatures na opstelling van de begroting. Deze vacatures kunnen niet altijd (tijdig) worden ingevuld. De loonruimte is gebruikt voor inhuur om de werkzaamheden door te laten gaan. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een overschrijding van de loonsomsturing van € 100.000,-.

Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuim over 2019 bedroeg 4,71%, een stijging van bijna 1% ten opzichte van 2018 (3,74%). Deze stijging kan verklaard worden doordat er iets meer langdurig zieken waren in 2019. De gemiddelde verzuimduur bedroeg in 2019 10,3 dagen per verzuimmelding, in 2018 was dit nog 5,7 dagen per verzuimmelding. Ook deze stijging kan verklaard worden door het langdurige verzuim.
Het gemiddelde ziekteverzuim van gemeenten met minder dan 20.000 inwoners bedroeg in 2018 4,9%. Het ziekteverzuimpercentage van alle gemeenten bedroeg 5,8%.

Cijfers

Het A+O fonds maakt jaarlijks aan de hand van de gegevens uit de personeelsadministratie een overzicht waarbij een aantal kerngegevens van gemeenten op een rij worden gezet. Aan de hand hiervan kunnen de belangrijkste kengetallen over de personele samenstelling van Staphorst worden vergeleken met de gemiddelden van gemeenten met een vergelijkbare omvang en met alle gemeenten. Het A+O fonds publiceert jaarlijks in juli de cijfers over het voorgaande jaar. Dit is dan ook vergelijking tussen de cijfers van Staphorst over 2019 met de cijfers van het A+O fonds van 2018.

Gemiddelde leeftijd	in jaren
Gemeente Staphorst	46,8
Gemiddelde over deelnemende gemeenten A+O fonds	48,7

Samenstelling personeel naar geslacht	Vrouw	Man
Gemeente Staphorst	42%	58%
Gemiddelde over deelnemende gemeenten A+O fonds	44%	56%

Samenstelling personeel naar dienstverband	Voltijd	Deeltijd	Gem. deeltijdpercentage
Staphorst	53%	47%	86%
Gemiddelde over deelnemende gemeenten A+O fonds	50,0%	50,0%	84%

	Aantal FTE's per 1.000 inwoners
Staphorst	7,7
Gemiddelde over deelnemende gemeenten A+O fonds	8,4

Personeelsformatie

Stagiaires en oproepkrachten worden in het formatie-overzicht meegenomen. Deze worden onderaan het overzicht vermeld.

Organisatieonderdeel	Formatie 31 december 2016	Formatie 31 december 2017	Formatie 31 december 2018	Formatie 31 december 2019
1. Bestuur				
College + Griffier	4,88	5,22	5,62	4,67

2. Ambtelijke organisatie				
Secretaris	1,00	1,00	1,00	1,00
Bestuur & Managementondersteuning	35,17	43,31	53,51	55,56
Ontwikkeling & Beheer	41,53	45,59	46,34	48,60
Samenleving	32,93	25,64	24,53	26,19
Totaal ambtelijke organisatie	110,63	115,54	125,38	131,35
3. Diversen				
Oproepkrachten kantine, bode, sporthal en dienstencentrum	0,70	0,50	0,77	0,88
Babsen	0,09	0,07	0,08	0,08
Stagiaires	0,67	1,81	1,00	4,00
Totaal diversen	1,46	2,38	1,85	4,96

Ontwikkeling burgerzaken

Toekomstbestendig burgerzaken

De werkzaamheden op Burgerzaken verschuiven in de toekomst en vragen dus om andere capaciteit/competenties qua personeel(s)bezetting. De verschuiving is het gevolg van:

- digitalisering/Selfservice/digitale agenda 2020
- reisdocumenten dip
- bezorgen reisdocumenten en/of rijbewijzen
- fraudebestrijding.

Bovenstaande betekent een *verplaatsing van werkzaamheden van front- naar backoffice en nieuwe taken* met als gevolg dat er meer of wat anders (opleiding/competenties) van de medewerkers wordt gevraagd. Dit betekent investeren in opleiding, kennis, certificering.

Inkopen en aanbesteding

Inkopen en Aanbesteden

Er zijn nieuwe inkoopvoorwaarden vastgesteld voor de gemeenten Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland. Conform de methode Steenwijkerland is er een uitnodigingsbeleid door middel van publicaties geïntroduceerd.
Er is een tool aangeschaft voor het uitvoeren van spendanalyses voor het inzicht krijgen in inkoopvolume, het aantal crediteuren en het aantal facturen per inkooppakket.
Verder is er een concept-actieplan opgesteld voor Maatschappelijk Verantwoordelijk Inkopen, welke begin 2020 in het MT wordt behandeld.

ICT

Informatieveiligheid

Verantwoording over informatieveiligheid, zowel horizontaal als verticaal, vindt plaats met behulp van ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). Er was onvoldoende ruimte om de noodzakelijke maatregelen uit te voeren, ondanks de ingeschakelde externe ondersteuning. Door de raad is extra formatie beschikbaar gesteld voor een CISO. Het afgelopen jaar zijn 12 beveiligingsincidenten geregistreerd, waarvan 11 met een lage impact. Daarvan zijn er 7 aangemerkt als datalek. 1 daarvan is gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens

Informatiebeheer

Naar aanleiding van de KPI rapportage 2018 is er gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit van de informatie. De archiefverordening is geactualiseerd en I-navigator in gebruik genomen als onderlegger voor het zaakgericht werken, het vastleggen van de werkprocessen en als het centrale register voor gegevensverwerking. Het handboek DIV is geactualiseerd en wordt in februari 2020 ter vaststelling aangeboden aan het MT. In het 4e kwartaal is de aanschaf van de selecttool gerealiseerd. Hiermee kan vanaf het 2e kwartaal 2020 geautomatiseerd de steekproefgrootte worden bepaald voor te controleren en te bewaren zaaktypen, waardoor het mogelijk is om rapportages te verstrekken over de kwaliteit van de zaakdossiers.

Ontwikkelingen gegevensbeheer

Er is aandacht voor waar taken of processen slimmer en efficiënter kunnen. De processen van de BAG en WOZ zijn verder geïntegreerd. Het toekennen of intrekken van huisnummerbesluiten is binnen het team gegevensbeheer belegd. De verplichting te moeten taxeren op oppervlakte is een voorbeeld dat resulteert in het verder afstemmen/integreren van processen.

Privacy

Om het privacybeleid verder te implementeren zijn er de nodige stappen gemaakt. Er zijn o.a. procedures opgesteld voor de afhandeling van datalekken en het uitvoeren van Data Protection Impact Assessments. Er is een eerste versie van een verwerkingsregister opgesteld en een standaardverwerkersovereenkomst vastgesteld. Daarnaast is er flink geïnvesteerd in de bewustwording van medewerkers, hetgeen een continu punt van aandacht blijft.

Financiën

Financiën

Naast de uitvoering van de dagelijkse financiële bedrijfsvoering, heeft het jaar 2019 voor Financiën in het teken gestaan van structurering en kwaliteitsverbetering. Dit betreft:

a. Personeel

b. Informatiesystemen

c. Processen

Hierbij hebben zowel continuïteit van dienstverlening, als de toegevoegde waarde van de financiële functie centraal gestaan.

Belangrijk onderdeel hiervan is het Planning & Control (P&C) proces. Naar aanleiding van de ervaringen rond de Zomernota 2019 is dit proces geëvalueerd. De aanbeveling is om huidige proces Zomernota aan te passen. Met ingang van 2020 verschijnt er een separate Kadernota (het meerjarenperspectief), en begroting voor het komende jaar. Deze twee planningsproducten worden dan losgekoppeld van de voortgangrapportage over lopende jaar (bestuursrapportage). Definitieve goedkeuring heeft op het moment van de het samenstellen van de jaarrekening 2019 nog niet plaats gevonden.

Belastingen

Taxeren op gebruiksoppervlakte

Vanaf 2022 moeten alle WOZ-woningtaxaties gebaseerd moeten zijn op de gebruiksoppervlakte van de woning. Nu gebruiken gemeenten nog vaak de bruto inhoud van de woning om woningen met elkaar te vergelijken. Zo ook in Staphorst. Vanaf 2022 moet iedere gemeente de woningen op dezelfde manier meten.
In 2019 zijn alle gebruiksoppervlakten geïnventariseerd en geregistreerd. Er is gebruik gemaakt van het combineren van de beschikbare gegevens uit de BAG en WOZ. Daarnaast van kaartmateriaal en 3D (hoogte)modellen. De WOZ waarden van het belastingjaar 2020 zijn op basis van gebruiksoppervlakten bepaald. Hiermee is tijdig voldaan aan de verplichting de WOZ taxaties op basis van oppervlakten te doen.

Geovisie

Geovisie

Afgelopen jaren zijn belangrijke stappen gezet om de wettelijk verplichte implementaties van diverse Basisregistraties tijdig te realiseren. Denk hierbij aan de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG), Basiskaart Grootschalige Topografie (BGT) en aansluiting van deze registratie op de Landelijke Voorziening (LV kadaster). Zo ook de aansluiting van de WOZ op de LV.
Eén van de doelen is de GEO-(en kern)Registraties / Informatiehuizen tijdig op orde te hebben en te houden voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Deze wet zal van invloed zijn op de gemeentelijke dienstverlening en verlangt ondermeer het op orde hebben van de GEO-basisregistraties en het GEO-Gegevensbeheer. In 2019 is een start gemaakt met het inrichten va het beheer. Ondermeer door het samenstellen van een GEO team. In 2020 krijgt het beheer verder gestalte. Processen en taken worden geïnventariseerd en binnen het team belegd. De benodigde software zal worden geïmplementeerd. De implementatie van de GeoVisie vindt projectmatig plaats.

Beheerkosten

(kosten x € 1.000)	Rekening 2019	Rekening 2018
Kosten huisvesting gemeentehuis minus verhuur politie	317	382
Gemeentewerkplaats	107	56

Toelichting:
- Schommelingen met name veroorzaakt door onderhoudskosten ter uitvoering van gebouwen beheerplan;
- 2018: kosten inhuur externe adviseur voor project verduurzaming gemeentehuis.

Automatiseringskosten (x € 1.000)	Rekening 2019	Rekening 2018
Kosten derden minus: doorberekening aan diverse taakvelden	1.051 222 829	967 229 738
Eigen uren	- *)1	- *)1
Kapitaallasten	94	60
Bijdrage DOZ-gemeenten	-90	- 181

*)1
Eigen uren: maakt vanaf 2017 deel uit van loonkosten Taakveld Overhead.

Materieel openbare werken (x 1.000)	Rekening 2019	Rekening 2018
Vervoermiddelen	142	103
Gereedschappen	15	19
Tractie (vrachtauto)	46	60
Tractie (tractor)	78	70

Paragraaf 5 - Verbonden partijen

1 | Inleiding op de paragraaf

Algemeen

Deze paragraaf gaat in op de doelstellingen, activiteiten en de financiële mate van betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden waarin onze gemeente in financieel opzicht participeert en (tevens) een bestuurlijke invloed kan uitoefenen. Voor de visie op de verbonden partijen wordt verwezen naar de nota verbonden partijen.

Beleidskader

De nota verbonden partijen is door de raad op 10 mei 2016 vastgesteld.

3 | Bestaande verbonden partijen - Gemeenschappelijke regelingen

1. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

Gemeenschappelijke GGD Regio IJsselland te Zwolle			
Bestuurlijk belang	11 deelnemende gemeenten. Gemeenten hebben zitting in het algemeen bestuur. Iedere gemeente heeft 1 stem. Gemeentelijke vertegenwoordiger: wethouder A. Mussche (plv. wethouder L. Mulder).		
Financieel belang gemeente	Het financieel belang komt tot uiting in de jaarlijkse bijdrage van € 681.000. Dit is 3,7% van het totaal van de ontvangen bijdragen door de GGD IJsseland.		
Openbaar belang/ doelstelling	GGD IJsselland werkt aan een gezonde samenleving: vitale inwoners in een gezonde leefomgeving. Dit doen we door het uitvoeren van onderzoek, het signaleren van gezondheidsrisico's, het adviseren van gemeenten en inwoners, het bevorderen van gezond gedrag en het bieden van een vangnet voor mensen die (tijdelijk) niet zelfredzaam zijn. Zo vergroten we gelijke kansen op een gezond leven. We werken voor én met de elf gemeenten in IJsselland en samen met diverse organisaties: voor een gezonde samenleving. GGD IJsselland is daarnaast onderdeel van een samenhangend aanbod van publieke gezondheid in Nederland en voert taken uit zoals deze in de wet Publieke gezondheid aan gemeenten zijn opgedragen.		
Financiële kengetallen (x €1.000)	Omschrijving	Begin van het jaar	Einde van het jaar
	Eigen vermogen	2018: 3.014	2019: 2.423
	Vreemd vermogen	2018: 8.657	2019: 8.426
	Financieel resultaat	2018: 1.692	2019: 1.055-
Risico's	Elke gemeente geeft een bijdrage per inwoner voor de basisproducten die voor alle gemeenten gezamenlijk worden uitgevoerd (inwonerbijdrage). Voor de diensten Jeugdgezondheidszorg worden de kosten op basis van het aantal inwoners 0-18 jaar verdeeld. GGD IJsselland voert een actief financieel risicobeleid. De weerstandscapaciteit wordt geëvalueerd op basis van een financiële risico-inventarisatie. Aanvullende producten worden gefinancierd door de gemeenten die deze afnemen. Voor de risico's voor incidentele additionele taken(maatwerk en projecten) is een aparte voorziening getroffen. Risico's voor additionele producten kunnen niet ten laste komen van alle gemeenten in de Gemeenschappelijke regeling. Indien de weerstandscapaciteit niet voldoet, kunnen gemeenten – naar rato van het inwonertal - worden aangesproken op een eventueel exploitatietekort. Op basis van de meerjarenraming van GGD IJsselland is het risico voor de gemeente Staphorst klein.		
Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio IJsselland te Zwolle			
Bestuurlijk belang	11 deelnemende gemeenten. Deelname in het algemeen bestuur door burgemeester G.J. Kok.		

Financieel belang gemeente	Het financieel belang komt tot uiting in de jaarlijkse bijdrage. Voor 2019: € 953.613. Percentage Staphorst van het totaal: 2,73 %		
Openbaar belang/ doelstelling	In oktober 2010 is de Wet veiligheidsregio's in werking getreden. Op basis hiervan zijn in Nederland 25 veiligheidsregio's ingesteld waaronder Veiligheidsregio IJsselland (VRIJ). Veiligheidsregio IJsselland richt zich op het voorkomen en bestrijden (van de gevolgen) van branden, ongevallen, rampen en crises. Dit gebeurt in het gebied van de elf, via een gemeenschappelijke regeling, aangesloten gemeenten.		
Financiële kengetallen	Bedragen (x € 1.000)	Begin van het jaar 2018	Einde van het jaar 2018
	Eigen vermogen	3.580	5.065
	Vreemd vermogen	33.320	32.077
	Financieel resultaat	2017: 555	2018: -/- 1.454
Risico's	Er is een risicoprofiel opgesteld om de risico's van de organisatie in kaart te brengen. Deze zijn in een rapportage vastgelegd. De tien risico's met de meeste invloed op de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit zijn: Grootschalige/langdurige inzet, stijgende rentepercentages, fiscale controles, stijgende pensioenpremies, datalek, transitie meldkamer, besluiten van het Veiligheidsberaad met financiële of personele gevolgen, marktontwikkelingen oefentrajecten, wijzigingen in beleid of financiering van de Rijksoverheid en complexiteit Europese aanbestedingen. Op basis van alle risico's met bijbehorende inschatting is een analyse gemaakt van de benodigde weerstandsvermogen voor Veiligheidsregio IJsselland. Met behulp van een zogenaamde Monte-Carlo (MC)-simulatie is het verband tussen risico en aan te houden weerstandsvermogen bepaald. Uit de rapportage van risicomanagement blijkt dat, op basis van een zekerheidspercentage van 90%, het weerstandsvermogen 1,18 miljoen euro zou moeten bedragen. De benodigde weerstandscapaciteit ligt in de lijn der verwachting op basis van de bedragen die andere veiligheidsregio's hanteren. Veiligheidsregio IJsselland heeft op 31-12-2018 een weerstandsvermogen van één miljoen euro, dat geeft een betrouwbaarheid van 85%. Dit betekent dat de veiligheidsregio bij een dergelijke weerstandscapaciteit naar verwachting eenmaal in de zes à zeven jaar niet in staat zal zijn zonder aanvullende financiering een positief eigen vermogen te behouden. Op basis van het huidige risicoprofiel is de beschikbare weerstandscapaciteit als onvoldoende te beschouwen. Het is echter wel raadzaam definitieve uitspraken pas te doen wanneer enige ervaring is opgedaan met de gevolgde werkwijze in het benoemen en inschatten van risico's. De benoemde risico's kunnen langdurige financiële gevolgen hebben. De eventuele financiële gevolgen kunnen voor een beperkte periode worden gedekt. In die periode moet een structurele oplossing worden gevonden. De gemeente kan worden aangesproken op een eventueel exploitatietekort. Zie bovenstaand percentage.		

Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Reestmond te Meppel

Bestuurlijk belang	De gemeenten Meppel, Westerveld en Staphorst nemen deel. Staphorst levert als lid voor het DB en AB: wethouder A. Mussche. In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd door wethouder L. Mulder.		
Financieel belang gemeente	Het financieel belang komt tot uiting in de jaarlijkse bijdrage. 2019: € 1.119.996		
Openbaar belang/ doelstelling	Het zorg dragen voor aangepaste werkgelegenheid voor personen met medische/ of sociale beperkingen.		
Financiële kengetallen (x €1.000)	Bedragen	Begin van het jaar	Einde van het jaar
	Eigen vermogen	2018: 2.875	2018: 2.093
	Vreemd vermogen	2018: 2.213	2018: 3.208
	Financieel resultaat	2017: minus 1.178	2018: minus 1.327

Risico's	*Bijdragen gemeenten* De gemeenten die de gemeenschappelijke regeling hebben getroffen, waaronder Staphorst, zijn verantwoordelijk voor de volledige financiering van deze regeling, ook als dit onverwachte verliezen betreft. De algemene reserve is in principe volledig beschikbaar als incidentele weerstandscapaciteit. Op basis van de jaarrekening 2018 (na resultaatbestemming) bedraagt deze algemene reserve € 1.983.312. Indien de algemene reserve lager wordt dan € 476.200 en de risico's niet veranderen, is het op basis van deze risicoanalyse volgens Reestmond aan te bevelen de algemene reserve te verhogen. De personele reducties vinden uiteraard haar weerslag in afnemende begrote toegevoegde waarden. Hiertegenover staan slechts beperkte afnamen van de (nagenoeg volledig vaste) kostenstructuur. Bij ongewijzigd beleid zal dit leiden tot hogere bijdragen van de deelnemende gemeenten.

Gemeenschappelijke regeling Serviceteam Jeugd IJsselland te Zwolle

Bestuurlijk belang	11 gemeenten nemen deel in deze nieuwe vorm van een GR, waar geen sprake is van een algemeen bestuur; alleen van een dagelijks bestuur. In dit dagelijks bestuur is Staphorst vertegenwoordigd door wethouder A. Mussche. Het bestuur besluit bij volstrekte meerderheid van stemmen.		
Financieel belang gemeente	Het financieel belang komt tot uiting in de jaarlijkse bijdrage. Dit betreft 2,3 % van de totale bijdrage uit de GR die de RSJ-IJsselland ontvangt. Voor 2018, bedroeg de bijdrage € 49.578 exclusief budget voor de zorgkosten (doorbetaling kosten jeugdzorg aan de RSJ die zorg draagt voor facturatie enz.).		
Openbaar belang/ doelstelling	Uitvoeringsorganisatie die in opdracht van de samenwerkende gemeenten verantwoordelijk is voor jeugdhulp. De kerntaken bestaan uit inkoop van de jeugdhulp en contractbeheer/contractmanagement, bevoorschotten en afhandelen facturatie en het leveren van financiële monitoring van de jeugdhulp.		
Financiële kengetallen (x €1.000)	Bedragen	Begin van het jaar	Einde van het jaar
	Eigen vermogen	2018: 0	2018: 0
	Vreemd vermogen	2018: 16.423	2018: 24.868
	Financieel resultaat	2017: 0	2018: 0
Risico's	Eventuele tekorten komen voor rekening van de deelnemende gemeenten. Hiervoor is een vereveningsovereenkomst opgesteld (betaling naar rato deelname).		

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJsselland te Zwolle

Bestuurlijk belang	11 gemeenten en provincie Overijssel nemen deel in deze GR. De oprichting vond plaats op 22 december 2016. Ingangsdatum 1 januari 2018. In het algemeen bestuur is Staphorst vertegenwoordigd door wethouder L. Mulder
Financieel belang gemeente	Het financieel belang komt tot uiting in de jaarlijkse bijdrage. Voor 2019 een bijdrage (incl. EED van: € 501.077

Openbaar belang/ doelstelling	De Omgevingsdienst IJsselland wil: - een hoogwaardige bijdrage leveren aan een veilige, gezonde, aantrekkelijke en duurzame omgeving om in te wonen, werken en leven. - onder het motto 'Lokale binding, regionale bundeling' de Omgevingsdienst nabijheid met schaalvergroting combineren. De verbinding van kwaliteitsverbetering en efficiencywinst komt zo binnen bereik. - de Omgevingsdienst een betrouwbare partner zijn in de keten met het Openbaar Ministerie (OM), politie, Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) en Veiligheidsregio (VR) en een samenwerkingspartner van de waterschappen in Overijssel. De Omgevingsdienst heeft daarbij als doel om meerwaarde te creëren op het gebied van de fysieke leefomgeving. - van toegevoegde waarde zijn voor het bedrijfsleven, de inwoners en de leefomgeving van IJsselland.		
Financiële kengetallen (x €1.000)	Bedragen	Begin van het jaar	Einde van het jaar
	Eigen vermogen	2019: 755	2019: 401
	Vreemd vermogen	2019: 2.102	2019: 2.179
	Financieel resultaat	2018: 755	2019: 5
Risico's	De risico-inventarisatie zoals deze nu is vastgesteld resulteert in een benodigd weerstandsvermogen van 311.000 euro en bedraagt hiermee ongeveer 3% van de begroting Het aanwezige weerstandsvermogen is op dit moment voldoende.		

3 | Bestaande verbonden partijen - Vennootschappen en coöperaties

BNG Bank N.V. Den Haag			
Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 0,054%, portefeuillehouder: wethouder L. Mulder.		
Financieel belang gemeente	30.030 aandelen; één stem per aandeel van EUR 2,50. Totale waarde € 75.075.		
Openbaar belang/ doelstelling	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.		
Financiële kengetallen	Gedurende het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in de BNG Bank. (Hierbij is het gevolg van een eventuele gemeentelijke samenvoeging buiten beschouwing gelaten).		
	Bedragen (x € 1 miljoen)	01-01-2019	31-12-2018
	Eigen vermogen	4.991	4.887
	Vreemd vermogen	132.518	144.802
	Achtergestelde schulden	32	33
	Dividend per aandeel	2018: € 2,85; 2019: € 1,27.	
	Financieel resultaat	2018: € 337; 2019: € 163.	

Risico's	Beperkt, tot deelname in het aandelenkapitaal. Het resultaat financiële transacties zal ook in de nabije toekomst gevoelig blijven voor politieke, economische en monetaire ontwikkelingen. In april 2020 heeft de BNG bank de dividendbetaling over 2019 opgeschort tot oktober 2020. Het risico bestaat dat er geen dividend uitgekeerd gaat worden over 2019.

Vennootschap NV Rendo Holding te Meppel

Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 4,34%, portefeuillehouder: wethouder L. Mulder.		
Financieel belang gemeente	43 aandelen ad € 453,77, totale waarde € 19.512. Er is besloten voor de periode 2014-2017 tot een dividenduitkering van € 7.5 milj per jaar. Voor Staphorst betekent dit € 325.500. Gezien alle onzekerheden kan er geen sprake zijn van dividendgarantie.		
Openbaar belang/ doelstelling	De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.		
Financiële kengetallen (x €1.000)	Bedragen	Begin van het jaar	Einde van het jaar
	Eigen vermogen	2018: 70.342	2018: 72.404
	Vreemd vermogen	2018: 66.962	2018: 72.027
	Financieel resultaat	2017: 10.596	2018: 10.001
	Dividend (x €1)	2017: 325.431	2018: 325.428
Risico's	*Risico's:* Beperkt, tot deelname aandelenkapitaal. Nasleep van de fraude in 2014. De totale schade als gevolg van fraude behelst ruim € 38 miljoen. RENDO probeert zoveel mogelijk van de geleden schade terug te halen.		

Vennootschap N.V. Rova te Zwolle

Bestuurlijk belang	via stemrecht op aandelen: 3,09%. Portefeuillehouder: wethouder L. Mulder.
Financieel belang gemeente	217 aandelen, nominale waarde € 113,45. Totale waarde € 24.618. Achtergestelde lening van € 378.903. Rentevergoeding: 8%.
Openbaar belang/ doelstelling	Werken aan het terugdringen van afval en het bevorderen van hergebruik van grondstoffen. De gemeente Staphorst draagt zorg voor onze publieke leefomgeving en alles wat daarin gebeurt. Is verantwoordelijk voor de inzameling en verwerking van het afval van inwoners. Omdat beheer in alle dynamiek en hectiek van het dagelijkse leven efficiënt en effectief uit te kunnen voeren werken gemeenten w.o. Staphorst veelal samen. Zo ook binnen ROVA. Als gemeentelijke uitvoeringsorganisatie in dienst van 23 samenwerkende gemeenten heeft deze zich verbonden aan bovengenoemde maatschappelijke verantwoordelijkheid. ROVA heeft zich ontwikkeld tot een duurzaam dienstenbedrijf. Duurzame ontwikkeling begint bij het besef van het dragen van verantwoordelijkheid naar toekomstige generaties en het zuinig moeten zijn op de schaarse grondstoffen die worden verbruikt. ROVA streeft bij het zorg dragen van de leefomgeving voortdurend naar optimalisatie langs vier thema's: *1. Milieu:* Onze missie is om zorg te dragen voor een schone en duurzame leefomgeving voor de inwoners van onze aandeelhoudende gemeenten. In die duurzame leefomgeving voelen mensen zich prettig, omdat ze er gezond kunnen wonen, werken en recreëren. In die leefomgeving is het niet meer vanzelfsprekend dat waardevolle grondstoffen worden verspild door ze eenmalig te gebruiken en op een laagwaardige manier te verwijderen. *2. Service:* Als uitvoeringsorganisatie *van* en *voor* gemeenten hebben wij een maximale focus op de dienstverlening aan de inwoners van onze gemeenten. Klantgerichtheid vertaalt zich in tevredenheid over onze dienstverlening. Wij investeren ook in voorlichting en educatie om inwoners bewust te maken van het effect van hun handelen op het milieu. *3. Sociaal:* De inzet, kennis en kunde van onze medewerkers vormen de basis voor ons succes. Onze medewerkers zijn daarom van grote waarde voor onze organisatie. Ons beleid is vanzelfsprekend gericht op de duurzame inzetbaarheid en beschikbaarheid van medewerkers. Daarbij geven wij invulling aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid door ook werkgelegenheid te bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. *4. Financieel:* ROVA heeft haar doelstellingen op gebied van milieu altijd weten te combineren met een gezond financieel

	resultaat. De afgelopen jaren is een gestage omzetgroei gerealiseerd. Omzetstijging en financieel resultaat zijn echter geen leidende doelen. Het streven is om de beheerkosten voor de gemeenten zoveel mogelijk te beperken.		
Financiële kengetallen	Bedragen (x € 1.000)	Begin van het jaar	Eind van het jaar
	Eigen vermogen	2018: 36.516	2018: 36.742
	Vreemd vermogen	2018: 47.091	2018: 53.791
	Financieel resultaat	2017: 7.441	2018: 5.784
	Dividend (x €1)	2017: 130.303	2018: 94.730
Risico's	Beperkt, tot: 1. Deelname aandelenkapitaal. 2. Verstrekte achtergestelde lening ad € 379.000 (afgerond). In het geval van faillissement van de ROVA worden de gemeenten achtergesteld: de achtergestelde gemeenten komen in de volgorde van schuldeisers dus achter de concurrente schuldeisers, en heeft slechts voorrang ten opzichte van de aandeelhouders.		

Vennootschap N.V. Vitens te Zwolle

Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 0,32%. Aantal aandelen: 18.531, de nominale waarde per aandeel is € 0,24. Totale waarde: € 4.571. Portefeuillehouder: wethouder L. Mulder.		
Financieel belang gemeente	De aandelen van Vitens zijn voor 100 procent in handen van provincies en gemeenten. Vitens kent 110 aandeelhouders, die gezamenlijk 5.777.247 aandelen bezitten. Staphorst bezit 18.531 aandelen ad € 1. Totale waarde: € 18.531. Stemrecht op aandelen: 0,321 %. Tevens heeft de gemeente Staphorst een achtergestelde lening met een oorspronkelijk bedrag ad € 1.217.900 (ontstaan in 2006 door omzetting preferente aandelen) en een looptijd van 15 jaar. Rentevergoeding o.b.v. 10 jarige geldlening + 1%. Restant hoofdsom eind 2017: € 324.766 tegen een percentage van 2,12%.		
Openbaar belang/ doelstelling	Het produceren, distribueren en leveren van drinkwater aan onze klanten en de daarbij horende dienstverlening. Doelstelling : excellente dienstverlening leveren aan de klanten en duurzame inzet van de bronnen en infrastructuur om de klanten ook op lange termijn te kunnen voorzien van betrouwbaar en goed drinkwater.		
Financiële kengetallen	Bedragen (x € 1 miljoen)	Begin van het jaar	Eind van het jaar
	Eigen vermogen	2018: 533	2018: 533
	Vreemd vermogen	2018: 1.195	2018: 1.234
	Financieel resultaat na belastingen	2017: 48	2018: 13
	Dividend	2017: 61.152	2018: 16.678
Risico's	Beperkt tot deelname aandelenkapitaal en verstrekte achtergestelde lening oorspronkelijk € 1.217.900 (ontstaan in 2006) met een looptijd van 15 jaar (t/m 2021). Rentevergoeding: o.b.v. 10 jarige staatslening + 1%.		

Vennootschap Enexis Holding N.V.

Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 0,0226% Portefeuillehouder: wethouder L. Mulder.		
Financieel belang gemeente	Op 29 december 2016 heeft de gemeente Staphorst de aflossing van de EDON lening omgezet in aankoop 1.448 aandelen Enexis Holding. Totaal aantal aandelen eind 2017: 33.779. Nominale waarde per aandeel: € 0,46. Totale waarde van de aandelen: € 14.671.		
Openbaar belang/ doelstelling	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,8 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.		
Financiële kengetallen	Bedragen (x € 1 miljoen)	Begin van het jaar	Eind van het jaar
	Eigen vermogen	2018: 4.024	2019: 4.112
	Vreemd vermogen	2018: 3.691	2019: 3.691
	Financieel resultaat	2018: € 243	2019: € 210
	Dividend per aandeel	€ 0,82	€ 1,11
Risico's	Beperkt tot deelname aandelenkapitaal. Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V. Een aanvullend risico is het achterblijven van de geraamde dividendinkomsten. Het risico is echter gemitigeerd middels een overeengekomen streefwaarde van € 100 miljoen voor het jaarlijkse dividend.		

Vennootschap Wadinko B.V. te Zwolle

Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 1,67%, portefeuillehouder wethouder L. Mulder.		
Financieel belang gemeente	40 aandelen, geen balanswaarde		
Openbaar belang/ doelstelling	De vennootschap heeft tot doel het deelnemen in ondernemingen en vennootschappen, met name die welke ten doel hebben het stimuleren van en het deelnemen in ontwikkelingen en projecten op het gebied van milieu, techniek en innovatie, alsmede het daartoe deelnemen in andere ondernemingen en vennootschappen.		
Financiële kengetallen (x €1.000)	Bedragen	Begin van het jaar	Einde van het jaar
	Eigen vermogen	2018: 67,7	2018: 68
	Vreemd vermogen	2018: 1,5	2018: 1,4
	Financieel resultaat	2017: 3,2	2018: 1,5
	Dividend (x €1)	2017: 20	2018: 20
Risico's	Het eigen vermogen van Wadinko op basis van deelname = 1,67% Inherent aan haar doelstellingen loopt Wadinko risico's. Door de interne maatregelen, met betrekking tot risicobeheersing, zoals beschreven in de jaarrekening, zijn de risico's voor de aandeelhouders beperkt.		

CBL Vennootschap B.V. te 's Hertogenbosch

Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen 0,0216%, Portefeuillehouder wethouder L. Mulder.
Financieel belang gemeente	432 aandelen. Nominale waarde per aandeel: € 4,32.

Openbaar belang/ doelstelling	De functie van deze vennootschap was de verkopende aandeelhouders van energiebedrijf Essent te vertegenwoordigen als medebeheerder (naast RWE, Essent en Enexis) van het CBL Escrow Fonds en te fungeren als "doorgeefluik" voor betalingen in en uit het CBL Escrow Fonds. Voor zover na beëindiging van alle CBL's (CBL: Cross Border Leases) en de betaling uit het CBL Escrow Fonds van de daarmee corresponderende voortijdige beëindigingvergoedingen nog geld was overgebleven in het CBL Escrow Fonds, is het resterende bedrag in de verhouding 50%-50% verdeeld tussen RWE en verkopende aandeelhouders.		
Financiële kengetallen	Bedragen	01-01-2019	31-12-2019
	Eigen vermogen	€ 136.957	€ 125.355
	Vreemd vermogen	€ 22.040	€ 5.006
	Financieel resultaat	2018: Negatief € 9.822	2019: Negatief € 11.602
Risico's	Met de liquidatie van het CBL Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), art 2.81 BW.		

Vennootschap Vordering op Enexis B.V. te 's Hertogenbosch

Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen 0,0216%, Portefeuillehouder wethouder L. Mulder.		
Financieel belang gemeente	Op 29 december 2016 is de EDON lening van de gemeente Staphorst omgezet in aankoop aandelen Enexis Holding. N.V. Daarnaast zijn 19 pro rato aandelen 'vordering op Enexis' ontvangen. Totaal aandelen: 451.		
Openbaar belang/ doelstelling	Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland werd Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (later Enexis) enerzijds en een productie- en leveringsbedrijf (het deel dat verkocht is aan RWE) anderzijds. Essent heeft eind 2007 een herstructurering doorgevoerd waarbij de economische eigendom van de gas- en elektriciteitsnetten binnen de Essent-groep zijn verkocht en overgedragen aan Enexis tegen de geschatte fair market value. Omdat Enexis destijds over onvoldoende contante middelen beschikte om de koopprijs hiervoor te betalen is deze omgezet in een lening van Essent. In de Wet Onafhankelijk Netbeheer was opgenomen dat er na splitsing geen financiële kruisverbanden mochten bestaan tussen het productie- en leveringsbedrijf (Essent) en het netwerkbedrijf (Enexis). Omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren, is besloten de lening over te dragen aan de verkopende aandeelhouders van Essent. Op het moment van overdracht in 2009 bedroeg de lening € 1,8 miljard. Deze lening is vastgelegd in een lening-overeenkomst bestaande uit vier tranches. Op 30 september wordt de jaarlijkse rente over deze tranche uitgekeerd aan de aandeelhouders.		
Financiële kengetallen	Bedragen	01-01-2019	31-12-2019
	Eigen vermogen	Negatief € 2.290	Negatief € 8.819

	Vreemd vermogen	€ 356.324.436	€ 9.083
	Financieel resultaat	2018: Negatief € 11.462	2019: Negatief € 6.529
Risico's	De aandeelhouders lopen zeer beheerst geachte risico's op Enexis voor de niet -tijdige betaling van rente en/of aflossing en, in het ergste geval, faillissement van Enexis en voor het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), art 2.:81 BW.		

Verkoop Vennootschap B.V. te 's Hertogenbosch

Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen 0,0216%, Portefeuillehouder wethouder L. Mulder.		
Financieel belang gemeente	432 aandelen. Nominale waarde per aandeel: € 4,32.		
Openbaar belang/ doelstelling	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent. (namens de verkopende aandeelhouders Essent)		
Financiële kengetallen	Bedragen	01-01-2019	31-12-2019
	Eigen vermogen	€ 112.116	€ 71.192
	Vreemd vermogen	€ 30.170	Negatief € 28.808
	Financieel resultaat	2018: Negatief € 38.818	2019: Negatief € 40.924
Risico's	Met de liquidatie van het General Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Het financiële risico is na de liquidatie van het General Escrow Fonds relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), art 2.:81 BW.		

CSV Amsterdam B.V. (voorheen Claim staat Vennootschap B.V.) te 's Hertogenbosch

Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen 0,0216%, portefeuillehouder wethouder L. Mulder.
Financieel belang gemeente	432 aandelen: 0,0216% van gestort aandelenkapitaal ad € 20.000 = € 4,32.

Openbaar belang/ doelstelling	Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult: a. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON; b. namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO BV (hierna Waterland); c. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort.		
Financiële kengetallen	Bedragen	01-01-2019	31-12-2019
	Eigen vermogen	€ 745.990	€ 451.905
	Vreemd vermogen	€ 44.765	€ 83.583
	Financieel resultaat	2018: Negatief € 123.708	2019: Negatief € 294.085
Risico's	Het financiële risico is beperkt tot eventuele claims van Waterland als gevolg van garanties en vrijwaringen die door de verkopende aandeelhouders zijn afgegeven tot het bedrag van € 8.035.783,- die nog resteert op de escrow-rekening en voor het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), art 2.:81 BW.		

Vennootschap PBE (publiekelijk belang elektriciteitsproductie) B.V. te 's Hertogenbosch

Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen 0,0216%, Portefeuillehouder wethouder L. Mulder.		
Financieel belang gemeente	432 aandelen. Nominale waarde per aandeel: € 0,01. Totale waarde aandelen: € 1,00.		
Openbaar belang/ doelstelling	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders Essent).		
Financiële kengetallen	Bedragen	01-01-2019	31-12-2019
	Eigen vermogen	€ 1.604.945	€ 1.589.543
	Vreemd vermogen	€ 23.506	€ 455.015
	Fianancieel resultaat	2018: Negatief: € 15.300	2019: Negatief € 15.402
Risico's	Met de liquidatie van het General Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 1.496.822) (art 2.:81 BW).		

3 | Bestaande verbonden partijen - Stichtingen en verenigingen

Stichting dagelijks beheer MCR te Rouveen			
Bestuurlijk belang	Via stemrecht in dagelijks bestuur van de MCR. Partijen: - Vereniging tot instandhouding van de Hervormde Scholen op Gereformeerde grondslag, te Rouveen; - Vereniging voor Gereformeerd Primair Onderwijs 'de Zevenster'; - Gemeente Staphorst. Portefeuillehouder wethouder L. Mulder.		
Financieel belang gemeente	De exploitatiebijdrage aan de stichting voor de kosten van de sportzalen en peuterspeelzaal.		
Openbaar belang/ doelstelling	De gemeente geeft het publieksbelang en de behartiging hiervan vorm via de privaatrechtelijke weg door: - De wettelijke zorgplicht voor het aanbieden van een ruimte voor gymlessen; - Het initiëren en te faciliteren van het multifunctionele karakter van de MCR vorm en inhoud te geven; - Ruimte te bieden aan het peuterspeelzaalwerk; - De openbare bibliotheek een uitleenruimte ter beschikking te stellen. Door deze constructie worden de beide andere gebruikers hierbij betrokken.		
Financiële kengetallen		Begin van het jaar	Einde van het jaar
	Eigen vermogen	2018: € 117.208	2019: € 102.731
	Vreemd vermogen	2018: € 6.497	2017: € 18.358
	Resultaat	2018: € 58.172 positief	2019: € 14.477 negatief
Risico's	Doordat de exploitatie en beheer van de bijzondere scholen wettelijk op afstand zijn gezet, is er geen sprake van volledige betrokkenheid. De gemeente heeft een (gering) aandeel in deze stichting n.l.: 27%. Basis: vloeroppervlakte.		

Paragraaf 6 - Grondbeleid

Inleiding op de paragraaf

Algemeen

Deze paragraaf beschrijft de gemeentelijke visie op het grondbeleid en de wijze van uitvoering en de ontwikkelingen in 2019. In de jaarrekening is wordt een actuele prognose van de te verwachten resultaten, de onderbouwing van de geraamde winstnemingen, de beleidsuitgangspunten en de bestaande risico's binnen de grondexploitatie voor de omvang van de reserve
opgenomen. Onder grondbeleid verstaan we het gehele instrumentarium dat de gemeente ter beschikking staat om de vastgestelde ruimtelijke, en deels ook economische doelstellingen te realiseren.

Het grondbeleid is opgenomen in de omgevingsvisie 'Staphorst voor elkaar' welke is vastgesteld door de raad op 9 januari 2018.

In exploitatie zijnde gronden

Voor het totaal van in exploitatie zijnde complexen geven wij u de volgende uitkomsten:

Bedragen x €1.000	2019	2018	2017	2016
Boekwaarde 01-01	1.733	2.212	3.394	1.737 -
Af: kst. de Esch 3 expl.derden				310 -
Bij: Bullingerslag				3.314
Vermeerderingen in het jaar	331	262	394	1.801
Winstneming	430	950	2.150	2.695
Afsluiting complexen				
Afwaardering	900 -			
Verminderingen in het jaar	1.133 -	1.691-	3.726 -	2.369 -
Boekwaarde per 31-12	461	1.733	2.212	3.394

Nog te maken kosten: (bedragen x €1.000)

Per complex	01-01-2020	01-01-2019	01-01-2018	01-01-2017
B.p. Rouveen-West 4	85	195	255	275
B.p. de Esch 3	186	407	480	476
B.p. Bullingerslag	1.602	628	560	526
Totaal	1.873	1.230	1.295	1.277

Nog te ontvangen opbrengsten: (bedragen x €1.000)

Per complex	01-01-2020	01-01-2019	01-01-2018	01-01-2017
B.p. Rouveen-West 4	0	0	122	1.356

B.p. de Esch 3	0	439	683	1.112
B.p. Bullingerslag	4.641	6.550	7.670	9.579
Totaal	4.641	6.989	8.475	12.047

Het geraamde eindresultaat

01-01-2020	01-01-2019	01-01-2018	01-01-2017
2.305	4.026	4.968	7.376

Strategische gronden

De strategische gronden bestaan uit:
Toekomstige woningbouw Rouveen-Zuid, Esdoornlaan Rouveen, De Slagen volgende fase en IJhorst-West 2, alsmede toekomstig industrieterrein De Esch 0.

	01-01-2020	01-01-2019
Aantal m² in eigendom zijnde gronden, die nog niet in exploitatie zijn	143.878	156.425
Boekwaarde van deze gronden	3.136	4.410
De gemiddelde boekwaarde per m²	21,98	28,19

Tussentijdse winstnemingen

(bedragen x € 1.000)

Complex	2019	2018
B.p. Rouveen-West 4	160	100
B.p. de Esch 3	520	250
B.p. Bullingerslag	250-	600
Totaal	430	950

Risico's | Reserve

Grondbeleid gaat gepaard met (grote) financiële kansen en risico's. Als algemene risico's in de grondexploitatie kunnen worden genoemd:

A. Conjunctuur- en renterisico's
Hierdoor kan vraag naar bouwgrond inzakken en renteverliezen ontstaan.

B. Verwerving
Het niet tijdig kunnen verwerven van gronden en het stijgen van aankoopprijzen.

C. Milieurisico's
De zogenaamde schone grond verklaring wordt niet afgegeven wegens aangetroffen milieuvervuiling bijv. bodem.

D. Planschadeclaims
Omwonenden die zich gedupeerd voelen kunnen op grond van afdeling 6.1 Wro om een schadevergoeding vragen bij de initiatiefnemer.

E. Gevolgen economische crisis
Stagnatie in de woningbouw en industrie en daardoor vertraging in de uitgifte van grond.

Reserve voor grondexploitatie

Reserve voor grondexploitatie

In de Nota Reserves en Voorzieningen 2015 is bepaald dat, gelet op het bedrijfsrisico, een reserve gebaseerd op ± 30 % van de boekwaarde van de nog niet in exploitatie genomen gronden als voldoende kan worden beschouwd:

Bedragen x €1.000	01-01-2020	01-01-2019	01-01-2018	01-01-2017
Reserve	6.773	6.452	6.099	9.678
Boekwaarde strategische gronden	3.136	4.410	4.417	4.423
Percentage van de boekwaarde	216%	146%	138%	219%

De stand van de reserve is ruim voldoende. Hiermee wordt voldaan aan de hierboven genoemde beleidsbepaling. Door toevoeging van toekomstige winsten zal de reserve in stand worden gehouden. Per 1 januari 2020 is de boekwaarde van de strategische gronden lager door afwaardering overeenkomstig BBV voorschrift. Bij het in exploitatie nemen wordt de boekwaarde met de afgeboekte bedragen verhoogd. De afname van de reserve per 1 januari 2018 ten opzichte van 1 januari 2017 komt doordat vanuit deze reserve € 4,1 miljoen naar de reserve afschrijving investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut is gegaan en € 2 miljoen naar de reserve toekomstig onderhoud betonwegen.

Ontwikkelingen grondexploitatie

De Esch 3

Alle bedrijfskavels zijn verkocht, waarbij er nog één (kleine) kavelpositie overgedragen moet worden. Er moet alleen nog een afronding plaatsvinden van de laatste woonrijpmaak werkzaamheden.

Bullingerslag (Oosterparallelweg)

Inmiddels zijn van de gemeentelijke positie 21 bedrijfskavels verkocht en overgedragen en 1 kavel verkocht waarvan de overdracht binnenkort volgt. Daarnaast zijn er 4 kavels in optie. Via de zelf realiserende partijen zijn 6 kavels ingevuld. Van de gemeentelijke grondpositie is nog ca. 2,5ha. beschikbaar en van de zelf realiserende partijen nog ca. 3.500m^2.

De Esch 0

Op dit moment is de exacte invulling van De Esch 0 afhankelijk van besluitvorming welke nog plaats moet vinden in het kader van de beoogde nieuwe op- en afritten op de A28.

IJhorst- West

Dit woningbouw plangebied wordt ontwikkeld- en uitgegeven door een externe partij. Inmiddels zijn er 28 kavels uitgegeven en is het resterende uitgeefbare plangedeelte momenteel nog ca. 4.000m^2. Over de invulling van het woningbouwprogramma op het resterende plangedeelte is er afstemming tussen de externe partij en de gemeente.

IJhorst- West uitbreiding

In aansluiting op de ontwikkelingen bij IJhorst-West vindt momenteel afstemming plaats met de mede-eigenaar van dit plangebied, een stedenbouwkundig bureau en de inwoners. Dit gericht op concrete woningbouw planontwikkeling van dit plangebied in 2020.

Rouveen- West 4

In dit woningbouw plangebied zijn alle kavels verkocht en overgedragen. Er moet alleen nog een afronding plaatsvinden van de laatste woonrijpmaak werkzaamheden.

Rouveen- Zuid

Het woningbouw plangebied Rouveen-Zuid betreft een gebied waarvoor momenteel voorbereidingen worden getroffen om te komen tot concrete planontwikkeling.

De Slagen

Dit woningbouw plangebied wordt ontwikkeld- en uitgegeven door een externe partij (SO). Het vlottrekken van de woningbouw in De Slagen heeft in 2019 geresulteerd in de uitgifte van 20 kavels, waarvan 8 voor rijwoningen langs de Gersthof. Deze uitgifte maakt deel uit van de eerste fase, waarvoor de gemeente ca. 1.000 m² á € 200 per m² heeft aangekocht, bestemd voor extra parkeerruimte en spelen / groen. Nadat deze voorzieningen zijn aangelegd betaald de gemeente hiervoor de aanlegkosten van € 40.000. Na afronding van de eerste fase volgt aansluitend de tweede fase, waarbij SO rekening houdt met 10 % sociale woningbouw.

Paragraaf 7 - Lokale heffingen

Inleiding op de paragraaf

Algemeen
In deze paragraaf worden de belastingen die de gemeente heeft ontvangen toegelicht. Er zal gekeken worden naar de ontvangsten in relatie tot het verleden en de begroting.

Belastingen
De uitvoeringsbepalingen van de lokale lasten is vastgesteld in de diverse belastingverordeningen. Voor de beleidsuitgangspunten die ten grondslag liggen aan de berekening van de totale heffingen en hoe deze bij de tariefstelling worden gehanteerd, wordt verwezen naar Nota Lokale Heffingen 2017.

Leges
Daarnaast ontvangt de gemeente nog diverse leges, zoals leges omgevingsvergunning, leges bestemmingsplannen en leges burgerzaken. Deze zijn door de gemeenteraad gelegitimeerd middels door de raad vastgestelde verordeningen. Ook ontvangt de gemeente nog gelden uit de verhuur van gemeentelijke accommodaties. De tarieven van de leges en belastingen zijn de laatste jaren geïndexeerd op basis van de inflatiecorrectie.

1 | Onroerende zaakbelasting

Onder de naam 'onroerende zaakbelastingen' worden ter zake van binnen de gemeente gelegen onroerende zaken een eigenaren- en gebruikersbelasting geheven.

(bedragen x € 1.000,-)

Soort heffing *(bedragen x 1.000)*	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
OZB woningen eigenaar	€ 1.491	€ 1.488	€ 1.440
OZB niet-woningen eigenaar	€ 817	€ 870	€ 839
OZB niet-woningen gebruiker	€ 511	€ 548	€ 519
Totalen	€ 2.819	€ 2.906	€ 2.798

2 | Afvalstoffenheffing

Op grond van artikel 10.21 en 10.22 van de Wet Milieubeheer heeft de gemeente een verplichting tot inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. Degene die feitelijk gebruik maakt van een perceel waar huishoudelijke afvalstoffen kunnen ontstaan is belastingplichtig.

Berekening vast-recht	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
Vaste kosten per aansluiting (incl. gratis GFT-container, container voor oud papier en kunststoffen)	€ 105	€ 101	€ 104
Uit res. matiging afvalstoffenheffing	€ 35	€ 39	€ 36
Vast recht tarief	€ 140	€ 140	€ 140

II. Afvalstoffenheffing
De afvalstoffenheffing is budgetneutraal waarbij rekening gehouden wordt met het btw voordeel (BCF) en de kosten voor straatvegen tot 25% meegenomen. Kosten voor kwijtschelding afvalstoffenheffing zijn ingecalculeerd.

Een eventueel voor- of nadeel in de afvalstoffenheffing komt ten gunste of ten laste van de reserve matiging tarief afvalstoffenheffing. Dit geldt ook voor de kosten van de uitvoering van het traject omgekeerde inzamelen zoals aanschaf en plaatsing ondergrondse containers en aanschaf minicontainers. Met dit laatste is in onderstaande tabel geen rekening gehouden.

(bedragen x €1.000)

Afvalstoffenheffing:	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018

Kosten ophalen huisvuil	1.171	1.249	1.156
Kosten straatvegen (25%)	22	19	20
BTW voordeel	234	220	227
Kwijtschelding	27	30	22
Overhead en automatisering	40	35	46
Baten afvalstoffenheffing	988-	998-	983-
Overige baten (o.a. dividend)	285-	330-	435 -
Saldo	220	225	53
Storting / onttrekking reserve	-220	-225	-53
Saldo van de reserve	449	512	737

3 | Rioolheffing/- aansluitbijdrage

Rioolheffing bekostigt de taken voor de inzameling en het beheer van huishoudelijk afvalwater, regenwater en grondwater. Het tarief is de laatste jaren gelijk gebleven. De tarieven voor de eenmalige rioolaansluitbijdrage bij nieuw aan te sluiten woningen worden jaarlijks geïndexeerd.

Overzicht baten/lasten riolering: (x €1.000)

Rioolheffing/aansluitbijdrage	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
Totale kosten	1.299	1.202	1.153
Kosten straatvegen (25%)	22	19	20
BTW-voordeel	121	111	108
Kwijtschelding	34	32	33
Overhead en automatisering	259	237	242
Opbrengst rioolheffing	-1.656	1.717-	1.688 -
Saldo	79-	116-	132-
Toevoeging/onttrekking reserve	79-	116-	132
Saldo reserve	6.137	6.375	6.258

4 | Forensenbelasting

Forensenbelasting betalen natuurlijke personen, zonder hoofdverblijf, die binnen onze gemeente voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden.
De totale opbrengst is:

Begroot 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018

€ 58.000	€ 61.100	€ 57.400

5 | Toeristenbelasting

Deze belasting wordt geheven van personen die tegen betaling gelegenheid bieden voor het houden van verblijf met overnachting binnen onze gemeente door personen die niet zijn ingeschreven in het bevolkingsregister van onze gemeente. De totale opbrengst bedroeg:

Begroot 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
€ 48.700	€ 101.600	€ 54.600

6 | Marktgelden/ standplaatsvergunningen

Wij heffen marktgelden voor het innemen van standplaatsen voor de weekmarkt, maandmarkt en jaarmarkt. Daarnaast worden leges geheven voor standplaats- vergunningen en ventvergunningen in de gemeente. De opbrengsten en gemaakte kosten markten bedroegen:

	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
Opbrengst	29.000	21.415	23.902
Saldo	4.000-	1.074-	2.040

7 | Begraafrechten

Op basis van deze verordening worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaatsen te Staphorst, Rouveen en IJhorst. Daarnaast worden leges geheven voor verlengen van de begraafrechten.

Begroot 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
€ 297.000	€ 338.500	€ 339.000

8 | Hondenbelasting

Er wordt een belasting geheven van houders van honden.

Begroot 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
€ 54.100	€ 55.000	€ 55.500

Legesverordening

Onder de naam ‘leges’ worden een aantal verschillende rechten geheven. Deze heffing wordt opgelegd doordat de gemeente diensten verstrekt. De volgende leges geven als opbrengsten:

(bedragen x €1.000)

Soort	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
Bouwleges	449	786	321
Bestemmingsplan	102	122	110
Bouwplan	40	100	32
Leges burgerzaken incl. rijksleges	256	217	284
APV vergunningen + overige bijzondere wetten	12	12	13
Totaal	859	1.238	760
Percentage kostendekkenheid (ex overhead)			
Omgevingsvergunningen	45 %	71 %	25 %
Burgerzaken	50 %	37 %	59 %

Gemeentelijke accomodaties

De gemeente Staphorst beschikt over een aantal accommodaties die elk jaar een huur of gebruikersvergoeding genereren. De tarieven worden elk jaar geïndexeerd en vastgesteld door het college van B en W.

(bedragen x €1.000)

Soort	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
Dienstencentrum	43	48	35
Sporthal	55	60	52
Gymzalen	20	22	24
Voetbalaccommodaties	54	54	50
Totaal	172	184	161

Kwijtschelding

Belastingplichtigen voor wie het buitengewoon bezwaarlijk is om de aanslag te betalen vanwege het lage inkomen kunnen kwijtschelding ontvangen voor rioolrecht en afvalstoffenheffing.

Aantal in behandeling genomen verzoeken om kwijtschelding:

	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018

Afgewezen	13	14	14
Toegekend	152	148	151
Gedeeltelijk toegekend	3	0	0
Totaal	168	162	165

Begroot 2019	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
€ 62.200	€ 62.714	€ 55.044

Lastendruk

Onderstaand geven wij u aan hoe de belastingdruk over 2019 en voorgaand jaar bedroeg.
In deze berekening zijn alleen die belastingen betrokken die nagenoeg voor iedereen van toepassing zijn.

Uitgangspunt: een eigenaar en bewoner van een ‘standaardwoning’ met een gemiddelde waarde die door meer dan één persoon wordt bewoond (bron Coelo). De gemiddelde WOZ waarde in 2019 is € 263.000.

Soort	2019	2018	landelijk gemiddelde 2019
Afvalstoffenheffing (vast recht + variabel)	175	172	263
Rioolheffing	230	230	196
OZB	265	262	281
Totaal	670	664	740

Samenvatting verhoging belastingen en retributies

In 2019 zijn de tarieven van de belastingen en retributies ten opzichte van 2018 met 1,5% verhoogd met uitzondering van de riool- en afvalstoffenheffing.

Binnen het fysieke domein is vanaf 2019 de EPOS-werkwijze geïmplementeerd. De invoering van EPOS was van invloed op de hoogte van de leges omgevingsvergunningen en RO-procedures. Professionals die in aanmerking komen voor CPOS (Collectief van Professionals Omgevingsrecht Staphorst) betalen de helft aan legeskosten.

Financiële samenvatting

Financiële samenvatting

Financiële analyse

De jaarrekening sluit met een nadelig resultaat van € 879.000. Ten opzichte van de begroting na wijziging van € 900.000 nadelig

Overzicht resultaat per programma

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2019 voor wijziging			Begroting 2019 na wijziging			Realisatie 2019		
Omschrijving programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Programma 0 | Algemeen Bestuur en Organisatie	25.227-	2.996	22.231 -	24.896 -	2.553	22.342	25.162 -	3.021	22.141-
Programma 1 | Openbare Orde en Veiligheid	61 -	1.329	1.268	61 -	1.330	1.269	62-	1.279	1.217
Programma 2 | Verkeer, Vervoer en Waterstaat	69 -	2.943	2.875	69-	3.213	3.144	226-	2.522	2.296
Programma 3 | Economie/ondernemen	206 -	159	47 -	220 -	365	144	112-	144	32
Programma 4 | Onderwijs	338-	1.579	1.241	338-	1.698	1.360	366 -	1.680	1.314
Programma 5 | Sport, Cultuur, Recreatie en Toerisme	230 -	3.140	2.910	230-	3.595	3.365	285 -	3.064	2.779
Programma 6 | Sociaal Domein	2.276-	10.804	8.527	2.296 -	12.250	9.953	2.609 -	12.122	9.513
Programma 7 | Volksgezondheid en Milieu	3.143 -	4.305	1.162	3.288 -	4.810	1.522	3.388 -	4.401	1.013
Programma 8 | Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	2.697 -	3.388	691	2.611 -	4.119	1.507	3.174-	4.244	1.070
Programma 9 | Overhead	47 -	5.559	5.512	47 -	6.373	6.326	197 -	6.472	6.275
Saldo baten en lasten vóór mutaties in de reserves	34.294-	36.202	1.908	34.056 -	40.306	6.250	35.581	38.949	3.368
Mutatie reserves programma 0	81 -	0	81 -	151 -	237	85	83 -	237	153
Mutatie reserves programma 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves programma 2	1.247 -	660	587 -	1.508 -	660	848 -	975 -	660	315 -
Mutatie reserves programma 3	0	0	0	202 -	0	202 -	20 -	0	20 -
Mutatie reserves programma 4	466 -	0	466 -	585 -	0	585 -	524 -	0	524 -
Mutatie reserves programma 5	122 -	0	122 -	644 -	81	562 -	288 -	83	205 -
Mutatie reserves programma 6	0	0	0	1.451 -	501	950 -	1.869	859	1.010
Mutatie reserves programma 7	299 -	0	299 -	731 -	5	726 -	333 -	121	212 -
Mutatie reserves programma 8	280 -	0	280 -	990 -	5	985 -	1.020 -	1.079	59

Mutatie reserves programma 9	274 -	201	73-	1.739 -	261	1.478 -	677 -	261	415 -
Totaal toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	2.769 -	861	1.908 -	8.000 -	1.750	6.250 -	5.789	3.300	2.489
Resultaat	37.063-	37.063	0	42.056 -	42.056	0	41.370	42.252	879

Analyse uitkomst t.o.v. begroting

Begroting na wijzigingen 2019	€ 900.000 negatief
Resultaat rekening	€ 879.000 negatief
Verschil:	**€ 21.000 positief**
Nadelen	
Programma 0: Algemeen bestuur en organisatie - hogere toevoeging pensioenvoorziening wethouders, met name door lage rekenrente - lagere opbrengsten leges burgerzaken	€ 314.000 Structureel € 31.000 Structureel
Programma 3: Economie en ondernemen - lagere opbrengst reclamemast. Vorming voorziening voorgaande jaren en geen opbrengst 2019	€ 100.000 Incidenteel € 50.000 Structureel
Programma 6: Sociaal domein - lagere baten nieuwkomers (bekostiging via de algemene uitkering i.p.v COA)	€ 49.000 Structureel
Programma 7: volksgezondheid en milieu - hogere kosten CJG uniform deel (bekostiging via de algemene uitkering)	€ 45.000 Structureel
Programma 8: Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening - Afwaardering de Esch 0. Betreft een (vermoedelijk) tijdelijke afwaardering door wijziging in waarderingsvoorschriften.	€ 900.000 Incidenteel
Programma 9: Overhead - hogere kosten voormalig en huidig personeel - overschrijding krediet organisatieontwikkeling	€ 215.000 Incidenteel/ structureel € 23.000 Incidenteel
Voordelen	

Programma 0: Bestuur & Ondersteuning - kosten bestuurders: - lager kosten OZB, met name loonkosten - hogere algemene uitkering incl. afrekening voorgaande jaren	€ 43.000 Incidenteel/Structureel € 82.000 Structureel € 354.000 Incidenteel/ structureel
Programma 2: Verkeer, Vervoer en Waterstaat - lagere kosten onderhoud/reparaties diverse wegen - Vergoeding degeneratiekosten	€ 95.000 Incidenteel € 83.000 Incidenteel
Programma 3: Economie en ondernemen Per saldo hogere opbrengst toeristenbelasting, lagere opbrengst forensenbelasting	€ 32.000 Incidenteel
Programma 4: Onderwijs - hogere rijksvergoeding Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB)	€ 83.000 Structureel
Programma 5: Sport, Cultuur, Recreatie en Toerisme - lagere kosten onderhoud waterhuishouding en regulier onderhoud openbaar groen	€ 161.000 Incidenteel
Programma 6: Sociaal domein - lager gemeentelijk nadeel in BUIG-inkomensvoorziening: afname bijstandsgerechtigden - idem bijzondere bijstand	€ 447.000 Incidenteel € 44.000 Incidenteel
Programma 7: Volksgezondheid en milieu - hogere opbrengst begraafrechten: hogere legesopbrengst door verlenging grafrecht en meer begraven. - afrekening GGD IJsselland 2018	€ 41.000 Structureel € 54.000 Incidenteel
Programma 8: Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening - hogere opbrengst leges omgevingsvergunning bouwen en afwijking bouwplan	€ 397.000 Incidenteel

Totaal overzicht reservepositie

Naam	Stand per 1-1-2019	Winst 2018	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand per 31-12-2019
- algemene reserves	8.141	85	15	1.415	6.827
- bestemmingsreserves	45.046	0	3.499	4.591	43.953
- totaal reserves	53.187	85	3.514	6.006	50.780

- voorzieningen	2.216		582	168	2.631
Totaal reserves en voorzieningen	55.403	85	4.096	6.174	53.411

Bestemmingsreserves	Saldo 1-1-2019	Mutaties			resultaat voorgaand jaar	Saldo 31-12-2019
		reserves/voorzieningen	toevoegingen	onttrekkingen		
Reserve grondexploitatie	6.452	0	613	292	0	6.773
Reserve grondexploitatie met bestemming	733	0	0	0	0	733
Reserve afschrijving investering openbare ruimte met maatschappelijk nut	7.157	70	0	116	0	7.110
Reserve onderhoud Conradsweg (zandpunt Hooidijk)	104	0	0	0	0	104
Reserve rioolbeheer	6.259	0	116	0	0	6.375
Reserve matiging afvalstoffenheffing	738	0	0	226	0	512
Reserve met bestemming	370	0	0	12	0	358
Reserve wegenbeheer - betonwegen	4.000	0	0	0	0	4.000
Idem - asfalt - en klinkerwegen	2.302	0	911	794	0	2.419
Reserve verkeersontsluiting	1.417	0	2	12	0	1.407
Reserve afschrijving gemeentelijke gebouwen	10.878	0	0	626	0	10.252
Reserve volkshuisvesting	791	0	0	30	0	761
Reserve gebouwenbeheer	1.364	0	171	35	0	1.500
Reserve EPOS	0	575	0	250	0	325
Reserve automatisering	91	0	201	249	0	43
Reserve sociaal domein	1.936	0	840	1.868	0	909
Reserve achtergestelde lening NV Vitens	244	0	0	81	0	162
Reserve onderhoud combischool Staphorst	211	0	0	0	0	211
Totaal bestemmingsreserves	45.046	645	2.854	4.591	0	43.954
Totaal reserves	53.186	0	2.870	6.006	85	50.780

Analyse uitkomst t.o.v. begroting	
Saldo van baten en lasten	- € 2.491.500
Resultaat jaar 2018	€ 85.000
Onttrekking aan reserves (excl. resultaat 2019)	- € 2.406.500
Nog toe te voegen in 2020 negatief saldo 2019	- € 879.000
Afname reserves	- € 3.285.000 (afgerond)
Toelichting	
Onttrekking en toevoeging reserves	
Af: *onttrekkingen uit de reserves*	
Boombeheer/ beleidsplan	€ 28.000
Groenbeheerplan	€ 22.000
Digitale agenda	€ 47.000
Digitalisering	€ 112.000
Liquiditeitsproblemen Zwembad	€ 90.000
Opdracht uitvoering primair onderwijs	€ 40.000
Uitvoering programma duurzaamheid	€ 78.000
Organisatieontwikkeling	€ 165.000
Aflossing lening Vitens	€ 81.000
Reserve grondexploitatie	€ 292.000
Wegen (afschrijvingen)	€ 116.000
Wegen (met name beheerplan)	€ 794.000
Afschrijving gemeentelijke schoolgebouwen	€ 466.000
Afschrijving gemeentelijke sportgebouwen	€ 110.000
Afschrijving gemeentehuis	€ 50.000

Nadeel sociaal domein (3D's) Jeugd € 828.000, WMO € 294.000 en Participatie € 368.000	€ 1.490.000
Extra krediet sociaal domein	€ 378.000
Afvalstoffenheffing baten kleiner dan lasten	€ 226.000
EPOS	€ 250.000
Reserve automatisering	€ 249.000
Diversen kleinere onttrekkingen aan de reserves	€ 277.500
totaal onttrekkingen	€ 5.361.500
Bij: *toevoegingen aan de reserves*	
Wegenbeheerplan	€ 660.000
Wegenbeheer reservering niet gebruikte dekkingsmiddelen	€ 237.000
Onderhoud gebouwen	€ 171.000
Reservering sociaal domein - hogere algemene uitkering	€ 481.000
Reservering sociaal domein - incidentele bate Beschermd Wonen	€ 360.000
Riolering kosten zijn lager dan de baten	€ 116.000
Resultaat grondexploitatie	€ 613.000
Reserve automatisering	€ 201.000
Diverse kleinere toevoegingen aan reserves	€ 30.000
totaal toevoegingen	€ 2.870.000
Per saldo Verschil tussen totaal onttrekking en toevoeging aan de reserves	€ 2.491.500
Jaarresultaat 2018 (niet in baten jaarrekening 2019)	€ 85.000
Afname reserve eind 2019 t.o.v eind 2018 (exclusief resultaat boekjaar)	€ 2.406.500

Financiële kengetallen

De financiële positie van de gemeente kan het best uitgedrukt worden in een financiële kengetallen. De commissie BBV heeft eena aantal kengetallen voorgeschreven, om hiermee beter inzicht te verkrijgen in de financiële positie van de gemeenten. De kengetallen van de gemeente Staphorst zijn goed, met name schuldquote en de solvabiliteit. In de paragraaf weerstandsvermogen worden de kengetallen verder toegelicht.

	Werkelijk			Begroting				
	2017	2018	2019	**2019**	2020	2021	2022	2023
Netto schuldquote	-67	-70	-65	-38	-19	-12	-9	-9

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-64	-67	-63	-36	-18	-10	-9	-8
Solvabiliteitsrisico	89	89	89	87	88	87	87	86
Grondexploitatie	17	18	10	20	18	17	16	15
Structurele exploitatieruimte	1	8	4	0	0	0	0	0
Belastingcapaciteit	91	91	90	94	95			

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van de gemeente is uitstekend. Dit blijkt uit de paragraaf weerstandsvermogen, die in dit jaarverslag is opgenomen. De beschikbare weerstandscapaciteit is de aanwezige vrije reserves ten opzichte van de mogelijke risico's.

Bedragen x €1.000	Begroting 2019	Rekening 2019	Begroting 2020
Weerstandscapaciteit	11.483	13.124	8.013
Risico's *	1.766	1.856	1..856
Weerstandsvermogen	6.5	7.0	4.3

Jaarrekening: Overzicht baten en lasten 2019

Overzicht baten en lasten 2019

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2019 voor wijziging			Begroting 2019 na wijziging			Realisatie 2019		
Omschrijving programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Programma 0 | Algemeen Bestuur en Organisatie	25.227-	2.996	22.231 -	24.896 -	2.553	22.343	25.162 -	3.021	22.141-
Programma 1 | Openbare Orde en Veiligheid	61 -	1.329	1.268	61 -	1.330	1.269	62-	1.279	1.217
Programma 2 | Verkeer, Vervoer en Waterstaat	69 -	2.943	2.875	69-	3.213	3.144	226-	2.522	2.296
Programma 3 | Economie/ondernemen	206 -	159	47 -	220 -	365	145	112-	144	32
Programma 4 | Onderwijs	338-	1.579	1.241	338-	1.698	1.360	365 -	1.680	1.314
Programma 5 | Sport, Cultuur, Recreatie en Toerisme	230 -	3.140	2.910	230-	3.595	3.365	285 -	3.064	2.779
Programma 6 | Sociaal Domein	2.276-	10.804	8.527	2.296 -	12.250	9.954	2.609 -	12.122	9.513
Programma 7 | Volksgezondheid en Milieu	3.143 -	4.305	1.162	3.288 -	4.810	1.522	3.388 -	4.401	1.013
Programma 8 | Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	2.697 -	3.388	691	2.611 -	4.119	1.508	3.174-	4.244	1.070
Programma 9 | Overhead	47 -	5.559	5.512	47 -	6.373	6.326	197 -	6.472	6.275
Saldo baten en lasten vóór mutaties in de reserves	34.294-	36.202	1.908	34.056 -	40.306	6.250	35.581	38.949	3.368
Mutatie reserves programma 0	81 -	0	81 -	151 -	237	85	83 -	237	153
Mutatie reserves programma 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves programma 2	1.247 -	660	587 -	1.508 -	660	848 -	975 -	660	315 -
Mutatie reserves programma 3	0	0	0	202 -	0	202 -	20 -	0	20 -
Mutatie reserves programma 4	466 -	0	466 -	585 -	0	585 -	524 -	0	524 -
Mutatie reserves programma 5	122 -	0	122 -	644 -	81	562 -	288 -	83	205 -
Mutatie reserves programma 6	0	0	0	1.451 -	501	950 -	1.869	859	1.010
Mutatie reserves programma 7	299 -	0	299 -	731 -	5	726 -	333 -	121	212 -
Mutatie reserves programma 8	280 -	0	280 -	990 -	5	985 -	1.020 -	1.079	59
Mutatie reserves programma 9	274 -	201	73-	1.739 -	261	1.478 -	677 -	261	415 -
Totaal toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	2.769 -	861	1.908 -	8.000 -	1.750	6.250 -	5.791	3.299	2.489

Resultaat	37.063-	37.063	0	42.056 -	42.056	0	41.371	42.252	879

Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2019

Programma 0 - Algemeen bestuur en organisatie

Programma 0 - Algemeen bestuur en organisatie

(x € 1.000)	Begroting 2019 voor wijziging	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019	Voordeel/nadeel
Baten	25.227 -	24.896 -	25.162-	266
Lasten	2.996	2.554	3.021	467 -
Saldo	22.231 -	22.342 -	22.141 -	201 -
Onvoorzien	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	22.231 -	22.342 -	-22.141 -	201 -
Toevoeging/onttrekking aan reserve	81 -	85	153	68 -
Resultaat na bestemming	-22.312 -	22.257 -	21.988 -	269

Te verklaren verschil: € 269.000 nadeel

Belangrijkste verschillen tussen de realisatie en begroting na wijziging (x € 1.000)

Taakveld	Omschrijving	Nadeel	Voordeel
Raad	lagere loonkosten taakveld bestuur		50
B&W	lagere lasten vergoeding B.&W.		43
	wachtgelden en pensioenen hoger	31	
	begeleiding en advies hoger	22	
	hogere toevoeging pensioen voorziening wethouder	314	
Raadsgriffie	lagere pers.- en studiekostenvergoeding		33
	hogere kosten accountantscontrole 2018	24	
Burgerzaken	per saldo hogere loonkosten burgerzaken, gedekt via loonsomsturing	49	
	doorberekenen automatisering en cursuskosten overhead	91	
	lagere opbrengst leges burgerzaken	31	
Treasury	geen doorbelaste rente investeringen	151	
OZB	lagere kosten belastingen OZB		82
	doorberekenen automatisering en cursuskosten overhead	31	
	hogere kosten Wet WOZ	20	
	hogere vergoeding uitvoering Wet WOZ		55
Belastingen overig	hogere loonkosten taakveld belasting overig	16	

Algemene uitkering	hogere algemene uitkering		354
Overige	restant geraamd op onvoorzien (in exploitatiesaldo)	161	
	idem gereserveerde personeelslasten		100
	hogere lasten vennootschapsbelasting	36	
	overige verschillen programma 0	9	
		986	717

Toevoegingen/onttrekkingen aan reserves

Reserve (x € 1.000)	Geraamde toevoeging	Geraamde onttrekking	Werkelijke toevoeging	Werkelijke onttrekking	t.l.v. exploitatie
Aflossing lening N.V. Vitens	0	81	0	81	0
Taxatie wet WOZ	0	65	0	0	0
Nota burgerkracht	0	6	0	2	0
Niet gebruikte reserve dekkingsmiddelen onvoorzien	237		237		
Totaal	237	152	237	83	0
Per saldo	85		153		

Incidentele lasten en baten (x € 1.000)

Incidentele lasten (deel t.g.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Hogere toevoeging voorziening wethouders	314		
Nota burgerkracht	2-	5	
Totaal incidentele lasten	312	5	0

Incidentele baten (deel t.l.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Algemene uitkering 2017 + 2018	6		
Rente lening Vitens	81	81	
Nota burgerkracht	2	5	
Totaal incidentele baten	90	86	0

Programma 1 - Openbare orde en veiligheid

Programma 1 - Openbare orde en veiligheid

(x € 1.000)	Begroting 2019 voor wijziging	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019	Voordeel/ nadeel
Baten	61 -	61 -	62 -	1
Lasten	1.329	1.330	1.279	51
Saldo	1.268	1.269	1.217	52
Onvoorzien	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	1.268	1.269	1.217	52
Toevoeging/onttrekking aan reserve	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	1.268	1.269	1.217	52

Te verklaren verschil: € 52.000 voordeel

Belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging (x € 1.000)

Taakveld	Omschrijving	Nadeel	Voordeel
Crisisbeheer/Brandweer	Veiligheidsregio teruggaaf 2018		26
Openbare Orde en Veiligheid	Lagere kosten APV en DHW		24
	Overige verschillen programma 1		2
		0	52

Toevoeging/onttrekking aan reserves

Er zijn geen toevoegingen/ onttrekking aan reserves.

Incidentele lasten en baten (x € 1.000)

Incidentele baten (deel t.l.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Teruggaaf Veiligheidsregio 2018	26	0	0
Totaal incidentele baten	26	0	0

Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat

Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat

(x €1.000)	Begroting 2019 voor wijziging	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019	Voordeel/ nadeel
Baten	68 -	69 -	226 -	157
Lasten	2.943	3.213	2.522	691
Saldo	2.875	3.145	2.296	848
Onvoorzien	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	2.875	3.145	2.296	848
Toevoeging/onttrekking aan reserve	587 -	848-	315 -	533-
Resultaat na bestemming	2.287	2.297	1.981	315

Te verklaren verschil: € 315.000 voordeel

Belangrijkste verschillen tussen de realisatie en begroting na wijziging

Taakveld	Omschrijving	Nadeel	Voordeel
Wegen	Lagere loonkosten taakveld wegen		79
	Diverse kosten wegen lager		95
	Hogere kosten weerkamer en onderhoud meldsysteem	20	
	Lagere kapitaallasten gladheidsbestrijding		20
	Vergoeding degeneratiekosten		83
	Vergoeding instemmingsbesluit schade kabels en leidingen		21
	Vergoeding schade bermen en sloten		12
	Geen doorbelaste rente		25
		20	335

Toevoegingen/onttrekkingen aan reserves

Reserve (x € 1.000)	Reserve	Geraamde toevoeging	Geraamde onttrekking	Werkelijke toevoeging	Werkelijke onttrekking	t.l.v. exploitatie
Reservering uitvoering wegenbeheersplan	wegenbeheer	660		660		
Uitvoering wegennota 2016 - 2020	wegenbeheer		979		793	
Afschrijving diverse wegen	inv. maatsch. nut		380		111	

Verkeersplan	res. verk. onts.		13		12	
Boombeheer en beleidsplan	Res. z. bestem.		21		21	
Renovatie zandwegen	res. grondexp.		10		6	
Aanschaf sneeuwploeg	Res. z. bestem.		10		10	
Herinrichting omgeving station	Res. z. bestem.		20		0	
Actualisatie fietsplan	Res. z. bestem.		25		21	
Onderzoek op- en afritten A28	Res. z. bestem.		50		0	
Totaal		660	1.508	660	975	0
Per saldo		848 -		315 -		

Incidentele lasten en baten (x € 1.000)

Incidentele lasten (deel t.g.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Reserve wegennota	660	660	
Groot onderhoud reserve wegennota	794	979	
Fietspadenplan	21	25	
Sneeuwploeg nr. 2 t.b.v. tractor	10	10	10
Renovatie diverse zandwegen	6	10	
Boombeheer en beleidsplan	21	21	
Verkeersplan	12	13	
Totaal incidentele lasten	1.525	1.718	10

Incidentele baten (deel t.l.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Vergoeding degeneratiekosten	95		
Groot onderhoud reserve wegennota	794	979	
Fietspadenplan	21	25	

Sneeuwploeg nr. 2 t.b.v. tractor	10	10	10
Renovatie diverse zandwegen	6	10	
Verkeersplan	12	13	
Boombeheer en beleidsplan	21	21	
Totaal incidentele baten	959	1.058	10

Programma 3 - Economie en ondernemen

Programma 3 - Economie en ondernemen

(x € 1.000)	Begroting 2019 voor wijziging	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019	Voordeel/ nadeel
Baten	206 -	220 -	112 -	108 -
Lasten	159	364	143	221
Saldo	47 -	144	31	113
Onvoorzien	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	47 -	144	31	113
Toevoeging/onttrekking aan reserve	0	202-	20 -	181 -
Resultaat na bestemming	47 -	58 -	11	69 -

Te verklaren verschil: € 69.000 nadeel

Belangrijkste verschillen tussen de realisatie en begroting na wijziging (x € 1.000)

Omschrijving	Nadeel	Voordeel
Lagere loonkosten totaal programma		11
Lagere kosten derden bedrijvenpromotie etc.		13
Niet geraamde vergoeding gemeente Meppel onderzoek haven		9
Geen kosten plattelandsontwikkeling		7
Geen vergoeding reclamemasten 2019	50	
Voorziening dubieus reclamemasten 2017 en 2018	100	
Hogere opbrengsten standplaatsvergoedingen		8
Hogere toeristenbelasting en lagere forensenbelasting		32
Overige verschillen programma 3		1
	150	81

Toevoegingen/onttrekkingen aan reserves

Reserve (x € 1.000)	Reserve	Geraamde toevoeging	Geraamde onttrekking	Werkelijke toevoeging	Werkelijke onttrekking	t.l.v. exploitatie
Glasvezelnet	zonder bestemming		50		3	
Leader III- lokale projectbijdragen	zonder bestemming		67		9	
Uitvoering detailhandelsvisie	zonder bestemming		30		8	

Onderzoek en haalbaarheid haven	zonder bestemming		35			
Onderzoek startende ondernemingen	zonder bestemming		15			
Onderzoek nieuwe bestemming vrijkomende agrarische grond	zonder bestemming		5			
Totaal			202		21	
Per saldo		202 -		21 -		

Incidentele lasten en baten (x € 1.000)

Incidentele lasten (deel t.g.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Uitvoering detailhandelsvisie	8	30	20
Glasvezelnet buitengebied	3	50	
Leader III lokale projecten	8	67	75
Totaal incidentele lasten	21	147	95

Incidentele baten (deel t.l.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Uitvoering detailhandelsvisie	8	30	20
Glasvezelnet buitengebied	3	50	
Leader III lokale projecten	9	67	75
Reclamemast langs A28	150 -		
Totaal incidentele baten	129 -	147	95

Programma 4 - Onderwijs

Programma 4 - Onderwijs

(x € 1.000)	Begroting 2019 voor wijziging	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019	Voordeel / nadeel
Baten	338 -	338 -	366 -	28
Lasten	1.579	1.698	1.680	18
Saldo	1.241	1.360	1.314	46
Onvoorzien	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	1.241	1.360	1.314	46
Toevoeging/onttrekking aan reserve	466 -	585 -	524 -	61 -
Resultaat na bestemming	775	775	790	15 -

Te verklaren verschil: € 15.000 nadeel

Belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging (x € 1.000)

Taakveld	Omschrijving	Nadeel	Voordeel
Onderwijsbeleid+leerlingzaken	Hogere kosten OZB en verzekering	10	
	Herinspectie MJOP	7	
	Lagere vergoeding rioolrechten en onderhoudsbijdrage	8	
	Hogere kosten vervoer gym onderwijs	18	
	Hogere netto kosten leerlingenvervoer	22	
	Geen doorbelaste rentelasten		46
	Hogere bijdrage leerplichtwet		10
	Overige verschillen programma 4	6	
		71	56

Toevoeging/onttrekking aan reserves

Reserve	Reserve	Geraamde toevoeging	Geraamde onttrekking	Werkelijke toevoeging	Werkelijke onttrekking	t.l.v. exploitatie
Bestuursopdracht uitv.org.prim.onderw	zonder bestemming		48		40	
Afschrijving schoolgebouwen	reserve afschr.gebouwen		466		466	
Havo technasium	zonder bestemming		20		1	

Huisvesting peutergroepen	zonder bestemming		50		17	
		0	584		524	
Per saldo		584 -		524 -		

Incidentele lasten en baten

Incidentele lasten (deel t.g.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Bestuursopdracht uitvoering organisatie primair onderwijs	40	49	
Vakonderwijs Havo	1	20	
Huisvesting peuterspeelzalen	17	50	
Totaal incidentele lasten	58	119	0

Incidentele baten (deel t.l.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Bestuursopdracht uitvoering organisatie primair onderwijs	6		
Vakonderwijs Havo	1	20	
Huisvesting peuterspeelzalen	17	50	
Gemeente Zwolle leerplichtwet 2018	5		
Totaal incidentele baten	36	0	0

Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie en toerisme

Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie en toerisme

(x € 1.000)	Begroting 2019 voor wijziging	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019	Voordeel / nadeel
Baten	230 -	230 -	285 -	55
Lasten	3.140	3.595	3.064	531
Saldo	2.910	3.365	2.779	586
Onvoorzien	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	2.910	3.365	2.779	586
Toevoeging/onttrekking aan reserve	122 -	562 -	205 -	358 -
Resultaat na bestemming	2.788	2.802	2.573	229

Te verklaren verschil: € 229.000 voordeel

Belangrijkste verschillen tussen de realisatie en begroting na wijziging

Taakveld	Omschrijving	Nadeel	Voordeel
Sport	Lagere loonkosten taakveld sportbeleid		38
	Opstellen sport en beweegvisie	20	
Sportaccommodaties	Lagere loonkosten taakveld sportaccommodaties		16
	Hogere kosten onderhoud sportaccommodaties	34	
Gymlokalen	Lagere personeelslasten sporthal		15
Sporthal	Hogere onderhoudskosten sporthal en gymlokaal	31	
	Geen doorbelaste rente		23
Cultuur	Lagere loonkosten taakveld cultuurpresentatie		18
	Lagere loonkosten taakveld cultureel erfgoed		9
Openbaar groen	Lagere kosten waterhuishouding		23
	Lagere kosten landschapsplan- natuurwet		26
	Lager regulier onderhoud plantsoenen		15
	Kosten wijkgroen Rouveen	17	
	Lagere kosten groenvoorziening langs wegen		51
	Lagere kosten bomen (binnen en buiten beb. kom)		84
	Hogere kosten bestrijding ziekt en plagen	9	

Recreatie	Recreatie en toerisme - lagere kosten		10
	Lagere kosten derden speelplaatsen en trapveldjes		8
	Overige verschillen programma 5		4
		111	340

Toevoegingen/onttrekkingen aan reserves

Reserve	Reserve	Geraamde toevoeging	Geraamde onttrekking	Werkelijke toevoeging	Werkelijke onttrekking	t.l.v. exploitatie
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	onderh.gem.gebouwen	81	97	83	19	
Breedtesport	met bestemming		12		12	
Afschrijving gymzaal Staphorst	afschr.gebouwen		50		50	
Afschrijving sportacc. VV Staphorst	afschr.gebouwen		60		6	
Lvl - Klok van Wou	zonder bestemming		15		5	
Lvl - Recreatie en toerisme	zonder bestemming		47		3	
Openbaar groen	zonder bestemming		30			
Afschrijving speeltoestellen			5		5	
Cult. vorming activeiten			5			
Digiborden bibliotheek			7			
Ommetjes speelplaatsen			90			
Groenbeheerplan opstellen			25		22	
Langjarig beheer landschapsplan			25			
Boombeheer binnen beb. kom			35			
Boombeheer buiten beb. om			50		17	
Liquiditeitsproblemen Zwembad			90		90	
Totalen		81	644	83	228	0
Per sado		563 -		205 -		

Incidentele lasten en baten (x € 1.000)

Incidentele lasten (deel t.g.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Res. groot onderhoud gebouwen	83	81	

Groenbeheerplannen	22	25	
Boombeheer buiten beb. kom	17	50	
Liquiditeitsproblemen Zwembad	90	90	
Kosten groot onderhoud sportgebouwen	20	97	
Klok van Wou	6	15	
Recreatie en toerisme	5	47	
Totaal incidentele lasten	244	406	

Incidentele baten (deel t.l.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Breedtesport	12	12	
Groenbeheerplannen	22	25	
Bomenbeheer buiten beb. kom	17	50	
Liquiditeitsproblemen Zwembad	90	90	
Kosten groot onderhoud sportgebouwen	20	97	
Klok van Wou	6	15	25
Recreatie en Toerisme	5	47	
Totaal incidentele baten	173	337	25

Programma 6 - Sociaal domein

Programma 6 - Sociaal domein

(x € 1.000)	Begroting 2019 voor wijziging	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019	Voordeel / nadeel
Baten	2.276 -	2.296 -	2.608 -	312
Lasten	10.804	12.250	12.121	128
Saldo	8.527	9.953	9.513	440
Onvoorzien	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	8.527	9.953	9.513	440
Toevoeging/onttrekking aan reserve	0	950 -	1.010-	60
Resultaat na bestemming	8.527	9.003	8.503	500

Te verklaren verschil: € 500.000 voordeel

Belangrijkste verschillen tussen de realisatie en begroting na wijziging (x € 1.000)

Taakveld	Omschrijving	Nadeel	Voordeel
Samenkracht en burgerparticipatie	Lagere loonkosten taakveld samenkracht en burgerparticipatie		5
	Lagere baten en lagere kosten nieuwkomers (bekostiging loopt in 2019 via de algemene uitkering i.p.v COA)	49	7
	Deb. nieuwkomers 2018 via algemene uitkering (bekostiging loopt in 2019 via de algemene uitkering)	31	
	Lagere kosten collectieve vervoersvoorziening		13
	Lagere kosten ondersteuning mantelzorg		14
	Lagere personeelskosten dienstencentrum		10
	Lagere inkomsten dienstencentrum		5
	Terugontvangen de Kern 2018		16
	lagere kosten adviesraad sociaal domein		8
Inkomensregelingen	Lager gemeentelijk aandeel inkomensvoorziening Wet BUIG		447
	Hogere bijdrage inkomensvoorziening Wet BUIG		32
	Doorberekende automatiserings- en cursuskosten overhead	23	
	Hogere kosten bijzondere controle		25
	Afrekening 2018 bijstandsverlening zelfstandigen	36	
	Lagere nadeel bijzondere bijstand		44
	Overige verschillen programma 6		13
Totaal		139	639

Toevoegingen/onttrekkingen aan reserves

	Reserve	Geraamde toevoeging	Geraamde onttrekking	Werkelijke toevoeging	Werkelijke onttrekking	t.l.v. exploitatie
Onderhoudsprogramma gem.gebouwen dienstencentrum	onderh.gem.gebouwen	20	22	18	0	
Doorontwikkeling sociaal domein	sociaal domein		54		55	
Extra inzet sociaal domein	sociaal domein		552		275	
Ontwikkeling WMO	sociaal domein		50		30	
Algemene voorzieningen	sociaal domein		19		19	
Tekort sociaal domein participatie inclusief Reestmond	sociaal domein		228		368	
Tekort sociaal domein jeugd	sociaal domein		525		828	
Tekort sociaal domein WMO	sociaal domein				294	
Beschermd wonen	sociaal domein			360		
Algemene uitkering	sociaal domein	481		481		
		501	1.451	859	1.869	
		950 -		1.010 -		

Incidentele lasten en baten (x € 1.000)

Incidentele lasten (deel t.g.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Groot onderhoud gebouwen	18		
Tekort sociaal domein	1.490	1.429	
Maatsch. kern afrekening 2018	16 -		
Subsidie gemeente Meppel	10		
Gemeente Zwatewaterland RSR hulpmiddelen 2018	4		
St. Saam Welzijn 2018	5 -		
RSJ afrekening jeugd 2018	30 -		
Totaal incidentele lasten	1.471	1.429	0

Incidentele baten (deel t.l.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Wet BUIG inkomensvoorziening	479		
Subsidie Prins Margriet 2018	4		
SZW voorlopige afrekening 2018	14 -		
Tekort sociaal domen	1.490	1.429	
Totaal incidentele baten	1.959	1.429	0

Programma 7 - Volksgezondheid en milieu

Programma 7 - Volksgezondheid en milieu

	Begroting 2019 voor wijziging	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019	Voordeel / nadeel
Baten	3.143 -	3.288 -	3.388 -	100
Lasten	4.305	4.810	4.401	409
Saldo	1.162	1.522	1.013	509
Onvoorzien	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	1.162	1.522	1.013	509
Toevoeging/onttrekking aan reserve	299 -	726 -	213 -	513
Resultaat na bestemming	863	797	800	3

Te verklaren verschil: € 3.000 nadeel

Belangrijkste verschillen tussen de realisatie en begroting na wijziging (x € 1.000)

Taakveld	Omschrijving	Nadeel	Voordeel
Volksgezondheid	Hogere loonkosten taakveld volksgezondheid	9	
	Hogere lasten inhuur Steenwijkerland	5	
	GGD IJsselland afrekening 2018		54
	Hogere kosten jeugdgezondheid CJG uniform deel (bekostiging via algemene uitkering)	45	
Milieu	Doorber.autom.en cursuskst.overhead	20	
	Lagere kosten toezicht en handhaving milieu		12
	Overschrijding krediet duurzaamheid windturbines/ windenergie	12	
	Lagere kosten specialisme milieu		30
Begraafplaatsen	Hogere kosten aanschaf materiaal	11	
	Hogere opbrengst begraafrechten		41
	Overige verschillen programma 7	31	
		134	137

Toevoegingen/onttrekkingen aan reserves

Reserve	Reserve	Geraamde toevoeging	Geraamde onttrekking	Werkelijke toevoeging	Werkelijke onttrekking	t.l.v. exploitatie
Onderhoudsprogramma gem.gebouwen begraafpl.	onderh.gem.gebouwen	5	2	5		
VD/ND saldo riolering	riolering		73	116		

VD/ND saldo afvalstoffenheffing	afvalstoffenheffing		203		226	
Uitvoering programma duurzaamheid (projectkosten)	zonder bestemming		255		85	
Windenergie	zonder bestemming		15		15	
Verbod asbestdaken	zonder bestemming		37		2	
Lvl klimaatadaptie	zonder bestemming		20			
Lvl meetsysteem Wiede gat	zonder bestemming		12			
Lvl dynamische geurkaart	zonder bestemming		55			
Lvl onderzoek flora en fauna	zonder bestemming		60			
		5	731	121	334	
		726 -		212 -		

Incidentele lasten en baten (x € 1.000)

Incidentele lasten (deel t.g.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Groot onderhoud gebouwen	5	5	
Storting reserve riolering	116		
Uitvoering programma duurzaamheid	85	255	255
Windturbines/ windenergie	27	15	
Flora en Fauna	6	60	
Verbod asbestdaken	2	37	
GGD IJsselland 2018	54 -		
PJO keetkeur 2018	1		
OD IJsselland 2018	3		
Totaal incidentele lasten	191	371	255

Incidentele baten (deel t.l.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Uitvoering programma duurzaamheid	85	255	255

Windturbines/ windenergie	15	15	
Flora en Fauna	6	60	
Verbod asbestdaken	2	37	
Totaal incidentele baten	108	366	255

Programma 8 - Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Programma 8 - Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

(x € 1.000)	Begroting 2019 voor wijziging	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019	Voordeel / nadeel
Baten	2.697 -	2.611 -	3.174 -	563
Lasten	3.388	4.119	4.245	126 -
Saldo	691	1.507	1.071	436
Onvoorzien	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	691	1.507	1.071	436
Toevoeging/onttrekking aan reserve	280 -	985 -	59	1.043 -
Resultaat na bestemming	410	523	1.130	607

Te verklaren verschil: € 607.000 nadeel

Belangrijkste verschillen tussen de realisatie en begroting na wijziging (x € 1.000)

Taakveld	Omschrijving	Nadeel	Voordeel
Ruimtelijke Ordening	Hogere loonkosten taakveld R.O.	108	
	Lagere kosten planschade bestemm.plannen		38
	Hogere leges bestemmingsplannen		78
Grondexploitatie	Hogere loonkosten taakveld grondexploitatie	44	
	Afwaardering de Esch 0	900	
Bouwen/wonen	Hogere loonkosten taakveld wonen en bouwen	149	
	Geen overige kosten omgevingsvergunning afwijken bouwplan		40
	Bouwcontrole/handhaving lagere kosten derden		23
	Hogere leges omgevingsvergunning afwijken bouwplan		60
	Hogere leges omgevingsvergunning bouwen		337
	Invordering dwangsommen		22
	Overige verschillen programma 8	4	
		1.205	598

Toevoegingen/onttrekkingen aan reserves (x € 1.000)

Reserve	Reserve	Geraamde toevoeging	Geraamde onttrekking	Werkelijke toevoeging	Werkelijke onttrekking	t.l.v. exploitatie
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	onderh.gem.gebouwen	5	7	5		

Verschuldigde vpb grondexploitatie	grondexploitatie		30		64	
EPOS	res. epos		250		250	
Lvl Woonvisie	grondexploitatie		25		12	
Implementatie nieuwe omgevingswet	zonder bestemming		200			
Geovisie landelijke voorziening	zonder bestemming		128		17	
Leefomgeving de Slagen fase 1	grondexploitatie		240		202	
Leefbaarheid de Slagen	grondexploitatie		19		7	
Woonvisie/ Buurstee Rouveen	grondexploitatie		84		30	
EPOS 2017 en 2017	zonder bestemming		5		5	
Winstneming Rouveen West	grondexploitatie			160		
Winstneming De Esch 3	grondexploitatie			520		
Winstneming Bullingerslag	grondexploitatie			800		
Ywehof IJhorst	grondexploitatie				430	
Verkopen groenstroken	grondexploitatie			72		
Exploitatiebijdrage de Slagen	divers			32		
		5	990	1.079	1.020	
per saldo		985 -		59		

Incidentele lasten en baten (x € 1.000)

Incidentele lasten (deel t.g.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Groot onderhoud gebouwen	5	5	
Aanslag VPB 2016/2017	64	30	
Bes. reserve EPOS	250	250	
EPOS incl overschrijding krediet	30	5	
Woonvisie	12	25	
Verkoop groenstroken	11		

Exploitatiebijdrage IJhorst	72		
Exploitatiebijdrage de Slagen	32		
Resultaat Rouveen-West	160		
Resultaat de Esch 3	800		
Resultaat Bullingerslag	430		
Inrichting leefomgeving de Slagen	209	259	
Geovisie BAG	20	128	
Buurstee Rouveen	30	84	
Afwaardering de Esch 0	900		
Hogere loonkosten taakveld R.O.	108		
Hogere loonkosten taakveld wonen en bouwen	149		
Totaal incidentele lasten	3.282	792	0

Incidentele baten (deel t.l.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Hogere legesopbrengsten	475		
Aanslag VPB 2016/2017	64	30	
EPOS	255	255	
Woonvisie	12	25	
Verkoop groenstroken	11		
Exploitatiebijdrage IJhorst	72		
Exploitatiebijdrage de Slagen	32		
Resultaat Rouveen West	160		
Resultaat de Esch 3	800		
Resultaat Bullingerslag	430		
Inrichting leefomgeving de Slagen	209	259	
Geovisie BAG	20	128	
Buurstee Rouveen	30	84	

Totaal incidentele baten	2.570	782	

Programma 9 - Overhead

Programma 9 - Overhead

(x € 1.000)	Begroting 2019 voor wijziging	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019	Voordeel / nadeel
Baten	47 -	47 -	196 -	149
Lasten	5.559	6.373	6.474	100 -
Saldo	5.512	6.326	6.277	49
Onvoorzien	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	5.512	6.326	6.277	49
Toevoeging/onttrekking aan reserve	73 -	1.478 -	415 -	1.061 -
Resultaat na bestemming	5.440	4.849	5.861	1.012 -

Te verklaren verschil: € 1.012.000 nadeel

Belangrijkste verschillen tussen de realisatie en begroting na wijziging (x € 1.000)

Taakveld	Omschrijving	Nadeel	Voordeel
Personeel	Lagere personeelslasten		709
	Hogere kosten inhuur derden	659	
	Overschrijding krediet organisatieontwikkeling	23	
	Kosten consinatiedienst	13	
	Hogere cursuskosten	30	
	Doorbelaste overheadkosten		41
	Hogere reis-, verblijf en vergaderkosten	18	
	Hogere kosten gemeentesecretaris	56	
	Voorziening voormalig personeel	159	
Informatievoorziening	Hoger kosten informatievoorziening	31	
	Hogere kosten systeem- en netwerkbeheer	22	
	Aan taakvelden doorberekende automatiseringskosten		222
Huisvesting	Hogere kosten onderhoudskosten gemeentehuis	25	
	Hogere personeelskosten werkplaats	8	

	Hogere onderhoudskosten werkplaats	13	
Mat. Openbare Werken	Aanschaf veegzuigcombinatie krediet 2017	15	
	Lagere afschrijving vrachtauto		30
Onvoorzien	Geraamd nadelig saldo	900	
	Overige verschillen programma 9	42	
		2.014	1.002

Toevoegingen/onttrekkingen aan reserves

Reserve	Reserve	Geraamde toevoeging	Geraamde onttrekking	Werkelijke toevoeging	Werkelijke onttrekking	t.l.v. exploitatie
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	onderh.gem.gebouwen	60	8	60	14	
Vervanging automatisering	verv.automatisering	201	224	201	249	
Res.verb./afschr.gem.huis	verb.gemeentehuis		50		50	
Organisatieontwikkeling	zonder bestemming		165		165	
Digitalisering archieven	zonder bestemming		82		82	
Toekomstbestendig gemeentehuis	zonder bestemming		9		9	
E-Overheidsvoorzieningen	zonder bestemming		75		30	
Digatale agenda	zonder bestemming		100		47	
Werkkleding buitendienst	zonder bestemming		2		1	
Schaftkeet	zonder bestemming		14		14	
Puincontainer	zonder bestemming		11		7	
Afschrijving vrachtauto	zonder bestemming		31			
Knijperbak + rotator	zonder bestemming		9		8	
Schuifpoort werf	zonder bestemming		9			
Nadelig saldo	zonder bestemming		900			
		261	1.739	261	677	

		1.478 -	416 -	

Incidentele lasten en baten (x € 1.000)

Incidentele lasten (deel t.g.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Toevoeging reserve automatisering	201	201	
Groot onderhoud gebouwen	75	118	
Organisatieontwikkeling	199	165	
Digitalisering archieven	82	81	
Digitale agenda	47	100	
Toekomstbestendig gemeentehuis	9	9	
E-Overheidsvoorziening	30	75	
Waarnemend gemeentesecretaris	56	58	
Voorziening gemeentesecretaris	159		
Koppeling IJVI en Decos Jin	11		
Schaftkeet	14	14	
Puincontainer	7	11	
Knijperbak/ rotator	8	9	
Werkkleding buitendienst	1	2	
Totaal incidentele lasten	899	786	

Incidentele baten (deel t.l.v. reserves)	Realisatie begrotingsjaar	Raming na wijziging	Raming voor wijziging
Ontwikkelbudget organisatie	165	165	
Digitalisering archieven	82	82	
Digitale agenda	47	100	
Toekomstbestendig gemeentehuis	9	9	
E- Overheidsvoorzieningen	30	75	
Groot onderhoud gebouwen	15	58	
Schaftkeet	14	14	
Puincontainer	7	11	
Knijperbank/ rotator	8	9	

Werkkleding buitendienst	1	2	
Totaal incidentele baten	387	746	14

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

Onder de Algemene dekkingsmiddelen vallen:

-1 Lokale heffingen
-2 Algemene uitkeringen
-3 Dividend
- 4 Saldo financieringsfunctie
- 5 BTW-compensatiefonds
- 6 Overhead

1 | Lokale heffingen

De gemeente Staphorst kent de volgende niet bestedingsgebonden gemeentelijke heffingen:

(bedragen x € 1.000)	Begroting primair 2019	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019	Incidenteel gerealiseerd
OZB eigenaar woning	1.493 -	1.493 -	1.488 -	
OZB gebruiker niet-woningen	512 -	542 -	548 -	
OZB eigenaar niet-woningen	817 -	862 -	870 -	
Hondenbelasting	54 -	54 -	55 -	
Forensenbelasting	59 -	59 -	61 -	
Toeristenbelasting	49 -	71 -	102 -	
	2.984 -	3.081 -	3.124 -	0

2 | Algemene uitkeringen

De verantwoorde algemene uitkeringen uit het gemeentefonds zijn gebaseerd op ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekende informatie ter zake, zijnde de verrekening in januari 2020. De raming in de primitieve begroting was gebaseerd op de meicirculaire van het vorige begrotingsjaar voor een bedrag van € 20.937.718 met een uitkeringsfactor van 1,502. In 2019 is er € 21.078.282 ontvangen aan algemene uitkeringen. In dit bedrag is een naverrekening opgenomen van € 15.779 over het jaar 2018 en € 10.767 negatief over het jaar 2017. De hogere uitkering wordt grotendeels verklaard door een bijdrage voor het sociaal domein.

3 | Dividend

Verantwoord zijn de navolgende dividenden en ontvangen interest:

(bedragen x € 1.000)		Begroting primair 2019	Begroting 2019 na wijziging	Gerealiseerd 2019	Incidenteel gerealiseerd
Programma 0	Vitens N.V. - dividend	42	32	17	
Programma 0	Vitens N.V. - rente achtergestelde lening	2	2	5	

Programma 0	Enexis N.V. - dividend	23	23	28	
Programma 0	Enexis N.V. - rente aandh. lening	1	1	4	
Programma 0	Rendo N.V. - dividend	322	322	325	
Programma 0	Wadinco - dividend	20	20	20	
Programma 0	Bank Nederlandse Gemeenten - dividend	48	73	85	
Programma 0	BNG Financial Bond Fonds - uitkering	1	1	0	
Programma 0	BNG Government Bond Fonds - uitkering	1	1	0	
Programma 0	Winst verkoop Fin.B.Fonds	10	10	1	
Programma 0	Winst verkoop Gov.B.Fonds	60	0	0	
Programma 0	Rova N.V. - dividend	55	95	95	
Programma 0	Rova N.V. - achtergestelde lening	30	30	30	
		625	610	610	0

Het dividend en de rente van de achtergestelde lening wordt als bate meegenomen in het tarief van de afvalstoffenheffing. Een hogere dividendopbrengst heeft een lagere onttrekking uit de reserve tot gevolg.

4 | Saldo financieringsfunctie

	Primaire begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Gerealiseerd 2019	Incidenteel gerealiseerd
Baten	3	3	45	
Lasten	21	21	21	
Saldo	18	18	25-	
Door belaste rente excl. grondexploitatie	153	153	0	

5 | BTW-compensatiefonds

(x € 1.000)	Rekening 2018	Rekening 2019
Gedeclareerde bedragen	2.615	2.415

De afwijkingen tussen de jaren is hoofdzakelijk een gevolg van een hoger of een lager bedrag aan investeringen waarop het BCF van toepassing is (openbaar nut: riolering, wegen, plantsoenen etc.)

6 Overhead

Berekening percentage overhead:

Totaal alle taakvelden 0 t/m 9	42.251
Programma 9 Overhead (taakveld 04)	6.474
Totaal alle taakvelden 0 t/m 8	35.777
af: Rova (4.730.101)	1.091
Bedrag basis berekening percentage overhead	34.686

Percentage Overhead: € 6.474 / 1% van € 34.686 = **18,66% (geraamd is: 18,27%)**

Berekening dekkingspercentage

- Rioolheffing

Saldo t.g.v. reserve (lasten<baten)	**116**
Lasten	1.202
Lastenverhoging %overhead (18,66%)	231
BTW-voordeel	111
Totaal	1.538
van taakveld 2.1 - verkeer en vervoer	
25% straatreiniging	15
Lastenverhoging % overhead (18,66%)	4
van taakveld 6.3 - inkomensregelingen	
Kwijtschelding rioolrechten	32
Lastenverhoging % overhead (18,66%)	6
Totale lasten incl. overhead, deel straatreiniging, kwijtschelding en BTW	1.595
Baten	1.717

- Afvalstoffenheffing

Eliminatie bijdrage Rova (dit is voornamelijk doorbetaling). Hiervoor is praktisch geen ambtelijke bemoeienis.

Saldo t.l.v. reserve (lasten>baten)	**225**
Lasten	1.249
af: kosten Rova	1.112 -
Bedrag berekening lasten percentage overhead	137
lastenverhoging %overhead (18,66%)	25
bij: kosten Rova	1.112
BTW-voordeel	220
Totaal	1.495
van taakveld 2.1 - verkeer en vervoer	
25% straatreiniging	19
Lastenverhoging % overhead (18.66%)	4
van taakveld 6.3 - inkomensregelingen	
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	30
Lastenverhoging % overhead (18,66%)	6
Totale lasten incl. overhead, deel straatreiniging, kwijtschelding en BTW	1.553
Baten	1.328

- Leges burgerzaken

Saldo (t.l.v. exploitatie)	**480**
Lasten	588
Lastenverhoging % overhead (18,66%)	110
Totaal lasten	698
Baten	217
% baten v/d lasten	**31%**

- Leges lijkbezorgingsrechten

Saldo (t.l.v. exploitatie)	**49**
Lasten	327
Lastenverhoging % overhead (18,66%)	61
Totaal lasten	388
Baten	339
% baten v/d lasten	**87**

- Leges omgevingsvergunning

Saldo (t.l.v. exploitatie)	**714**
Lasten	1.412
Lastenverhoging % overhead (18,31%)	264
BTW-voordeel	118
Totaal:	1.794
Baten	1.080
% baten	**60%**

- Kosten overhead taakveld 8.2 - Grondexploitatie

Saldo (t.l.v. exploitatie)	**155**
Lasten	1.563
Lastenverhoging % overhead (18,31%)	292
Totaal:	1.855
Baten	1.700
% baten	**92%**

Vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 zijn publiekrechtelijke rechtspersonen (gemeenten, provincies en waterschappen) belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting, voor zover zij een onderneming drijven (die structureel winstgevend is).
Op 16 december 2019 is de vaststellingsovereenkomst met de belastingdienst ondertekend. In 2019 is aangifte gedaan voor de jaren 2016 en 2017. Het belastbare bedrag (fiscale winst) over 2016 is € 60.170, waarover € 12.055 vennootschapsbelasting is betaald. Over 2017 is dit € 314.420 met betaalde vennootschapsbelasting van € 68.605. De hogere aanslag van 2017 komt door het per 1 januari 2017 in exploitatie nemen van het industrieterrein Bullingerslag. Over de jaren 2018 en 2019 is voor beide een voorlopige aanslag betaald van € 28.000. De betaalde belastingen komen ten laste van de reserve grondexploitatie.

Onvoorzien

Onvoorzien

In de primitieve begroting is in het programma een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen ad €.36.000. De raming van deze post is gebaseerd op een bedrag van € 2 per inwoner. Dit komt neer op rond de 1% van het begrotingstotaal. Na opmaak oorspronkelijke begroting komt het bedrag op onvoorzien vrij beschikbaar uit op € 55.034. Daarnaast is € 100.000 gereserveerd voor personeelslasten. Ook is het op de lijst van investeringen benodigde bedrag van € 417.000 voor structurele kosten gereserveerd op onvoorzien gereserveerde middelen. Het saldo per eind van het jaar ad € 236.750 is gereserveerd op de reserve wegenbeheer.

In het begrotingsjaar zijn de volgende begrotingswijzigingen ten laste van de onvoorziene uitgaven gebracht.

Onderwerp (x € 1.000)	Begrotingswijziging in raadsvergadering dd.	Bedrag	Realisatie programma
Primitieve begroting	13 november 2018	36	
Gereserveerde middelen na opmaak begroting	13 november 2018	19	
Voordelig begrotingssaldo		55	
Ten behoeve van investeringen	13 november 2018	8 -	
Wijzigingen zomernota	10 september 2019	208-	
saldo onvoorzien vrij beschikbaar einde jaar negatief		161 -	

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves/voorzieningen

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves/voorzieningen

		Lasten (toevoeging)		Baten (onttrekking)	
	Reserve	Begroting 2019	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2019
Programma 0 | Algemeen bestuur + organisatie	Niet gebruikte dekkingsmiddelen	236.750	236.750		
Programma 0 | Algemeen bestuur + organisatie	Preferente aandelen Vitens			81.193 -	81.193 -
Programma 2 | Verkeer, vervoer en waterstaat	Wegen	660.000	660.000		
Programma 2 | Verkeer, vervoer en waterstaat	Verkeer			979.475 -	793.857 -
Programma 4 | Onderwijs	Gemeentelijke gebouwen			58.000 -	58.000 -
Programma 4 | Onderwijs	Gemeentelijke gebouwen			58.000 -	58.000 -
Programma 4 | Onderwijs	Gemeentelijke gebouwen			303.000 -	303.000 -
Programma 4 | Onderwijs	Gemeentelijke gebouwen			105.000 -	105.000 -
Programma 5 | Sport, cultuur, recreatie + toerisme	Gemeentelijke gebouwen	81.000	83.000		
Programma 5 | Sport, cultuur, recreatie + toerisme	Met bestemming			12.000 -	12.000 -

Programma 5 | Sport, cultuur, recreatie + toerisme	Gemeentelijke gebouwen			50.000 -	50.000 -
Programma 5 | Sport, cultuur, recreatie + toerisme	Gemeentelijke gebouwen			60.000 -	60.000 -
Programma 6 | Sociaal domein	Gemeentelijke gebouwen	20.000	18.000		
Programma 6 | Sociaal domein	Verhoging algemene uitkering	481.000	481.000		
Programma 7 | Volksgezondheid en milieu	Gemeentelijke gebouwen	5.000	5.000		
Programma 8 | Volkshuisv. + ruimtelijke ordening	Gemeentelijke gebouwen	5.000	5.000		
Programma 8 | Volkshuisv. + ruimtelijke ordening	VPB			30.000-	64.406 -
Programma 9 | Overhead	Gemeentelijke gebouwen	60.000	33.000		
Programma 9 | Overhead	Automatisering	201.000	201.000	233.500 -	249.371 -
Programma 9 | Overhead	Gemeentelijke gebouwen			50.000 -	50.000 -

Analyse begrotingsafwijkingen

Hiervoor is ook reeds per programma en voor de algemene dekkingsmiddelen ingegaan op de verschillen tussen de realisatie en de begrotingscijfers voor en na wijziging.

Recapitulatie reserves (bedragen x € 1.000)

Stand 01-01-2019		53.186
bij: jaarresultaat 2018		85
bij: toevoegingen t.l.v. functie 980	2.869	
af: onttrekkingen t.g.v. functie 980	5.362 -	

		2.493-
Stand 31-12-2019		50.780

Recapitulatie voorzieningen (bedragen x € 1.000)

Stand 01-01-2019		2.217
bij: toevoegingen	582	
af: onttrekkingen	168-	
idem t.g.v. reserves	-	
		414-
Stand 31-12-2019		2.631

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

WNT-verantwoording 2019 Gemeente Staphorst

De WNT is van toepassing op de gemeente Staphorst. Het voor de gemeente Staphorst toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000,-(algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2019			
bedragen x € 1	**P. Rossen**	**L. Roest**	**S. Voortman**
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01-19/9	01/01-30/4	01/12-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	61.600	19.841	4.969
Beloningen betaalbaar op termijn	13.894	3.261	933
Bezoldiging	*75.494*	*23.102*	*5.902*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	139.255	63.781	16.477
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2018		
bedragen x € 1	**P. Rossen**	**L. Roest**
Functiegegevens	gemeentesecretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01-31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	100.450	58.808
Beloningen betaalbaar op termijn	16.148	8.841
Bezoldiging	*116.598*	*67.649*

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000	189.000

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 tm 12

Gegevens 2019

bedragen x € 1	**D. van de Spek**		**L. van Randsdorp**	
Functiegegevens	Interim secretaris		Interim griffier	
Kalenderjaar	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	23/09-31/12		15/04-15/12	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	4		9	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 187	€ 182	€ 187	€ 182
Maxima op basis van de normbedragen per maand	103.600		214.200	
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	79.101		214.000	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)				
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja	nvt	Ja	nvt
Bezoldiging in de betreffende periode	54.990	0	78.953	0
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	54.990		78.953	
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		N.v.t.	

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen:

Niet van toepassing.

1d. Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700 of minder:

Niet van toepassing.

1e *De totale bezoldiging van een topfunctionaris alsmede degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen)* :

Niet van toepassing.

1f. *In het geval een leidinggevende topfunctionaris, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van onderstaande tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a of 1d. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt:*

Niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt:

Niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT:

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Balans per 31 december 2019

Balans per 31 december 2019

Bedragen x € 1.000

Activa	31-12-2019		31-12-2018	
Vaste Activa				
Materiële vaste activa (MVA)		28.939		30.041
Overige investeringen met economisch nut	19.205		21.268	
Overige investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	6.904		6.790	
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	2.830		1.983	
Financiële vaste activa (FVA)		1.937		1.914
Kapitaalverstrekkingen aan: - Deelnemingen	184		260	
Leningen aan: - Deelnemingen	541		622	
Overige langlopende leningen	1.212		323	
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	0		708	
Totaal vaste activa		30.876		31.955
Voorraden		1.042		1.788
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	461		1.733	
Gereed product en handelsgoederen	581		56	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		22.885		23.135

- Vorderingen op openbare lichamen - Uitzettingen in 's Rijks schatkist - Overige vorderingen	2.894 18.647 1.344		2.924 19.034 1.176	
Liquide middelen		257		254
- Kassaldi - Rabobank beleggersrekening - Banksaldi	1 240 16		1 240 13	
Overlopende activa		1.723		2.320
Vooruitbetaalde bedragen	669		467	
Van Nederlandse overheid nog te ontvangen specifieke uitkeringen	87		1.017	
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	967		836	
Totaal vlottende activa		25.907		27.496
Totaal-generaal		56.783		59.451
Passiva				
Eigen vermogen		49.901		53.272
Algemene reserve	6.826		8.141	
Bestemmingsreserves: - overige bestemmingsreserves	43.954		45.046	
Resultaat na bestemming: nog te bestemmen resultaat	-879		85	
Voorzieningen		2.631		2.217
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.599		2.184	
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	32		32	
Vaste schulden met een een rentetypische looptijd > 1 jaar		144		614

Onderhandse leningen van: - Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	144		614	
Totaal vaste passiva		52.676		56.102
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		1.138		1.342
- Overige schulden	1.138		1.342	
Overlopende passiva		2.969		2.007
Van Nederlandse overheid ontvangen, nog te besteden specifieke uitkering	944		896	
Nog te betalen bedragen	2.025		1.110	
Totaal vlottende passiva		4.107		3.349
Totaal-generaal		56.783		59.451

Toelichting op de balans per 31 december 2019

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Presentatiewijzigingen
In 2019 is in de Notitie Grondbeleid in begroting en jaarverslaglegging juli 2019 van de commissie BBV bepaald dat gronden die zijn verworven met het oog op gebiedsontwikkeling, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld, afzonderlijk in de toelichting op de balans moeten worden gepresenteerd. Dergelijke gronden worden in de regel geduid als 'warme gronden'. Deze gronden moeten worden verantwoord tegen de verwervingskosten. Het toerekenen (activeren) van andere kosten is niet toegestaan. Gronden die voor 2019 zijn verworven blijven gewaardeerd tegen de boekwaarde per 31-12-2018. Dit bedrag stond in de jaarrekening 2018 nog onder de strategische gronden (excl in erfpacht uitgegeven) en worden in de jaarrekening 2019 onder de gronden bestemd voor concrete gebiedsontwikkeling op termijn gepresenteerd. Beide categorieën zijn investeringen met economisch nut.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa vindt plaats op basis van verkrijgingsprijs (is: inkoopprijs en bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (is: aanschaffingskosten en de overige kosten welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend). Passiva worden opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Met betrekking tot de WMO- eigen bijdragen van het CAK is bij alle gemeenten sprake van een onzekerheid. Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming is op grond van de WMO een eigen bijdrage verschuldigd. Deze eigen bijdrage is afhankelijk van de gemeentelijke verordening WMO en de inkomensgegevens van de aanvrager. In de wet is bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage niet wordt uitgevoerd door de gemeente zelf, maar door het CAK. Door privacyoverwegingen is de gegevensverstrekking van het CAK aan de gemeente Staphorst ontoereikend om de volledigheid en juistheid van de eigen bijdragen te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is.

Activa
Vaste activa (met economisch nut)
In erfpacht uitgegeven gronden.
De in erfpacht uitgegeven percelen worden gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

Overige investeringen met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte

gebruiksduur, waarbij rekening kan worden gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt. Dit betreft met name investeringen in (school)gebouwen en riolering.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

	(Onder)gronden van activa met een meerjarig economisch nut	Geen afschrijving
Gebouwen:	*stichtingskosten: scholen, peuterspeelzalen*	30 - 40 jaar
	stichtingskosten: sportaccommodaties	30 jaar
	stichtingskosten overige gebouwen: werkplaats, bibliotheek, dienstencentrum, mortuarium e.d.	30 - 40 jaar
	groot onderhoud, renovatie, uitbreiding van bestaande (hoofd)gebouw	Afhankelijk van de resterende looptijd van het (hoofd)gebouw met een minimum van 15 jaar; of gewenste levensduur van te renoveren gebouw
	Rioleringswerken	Conform GRP: 20-40 jaar
	Begraafplaatsen	Afhankelijk van te verwachten looptijd
Sportvelden:	*Vervanging drainage*	12 - 15 jaar
	Renovatie toplaag	12 - 15 jaar
	Lichtmasten	20 jaar
	Technische installaties en machines	Afhankelijk van het object: 5 - 15 jaar
	Vaste inventaris, veiligheidsvoorzieningen, groot onderhoud voor zover niet opgenomen in beheerplannen	Afhankelijk van het object: 5 - 10 jaar
	Voertuigen, gereedschappen en overig materiaal	Naar gangbare ervaringsnormen of voorgeschreven normen over de gebruiksduur (meestal 5 tot 10 jaar)
	Automatisering (hard- en software)	3 - 5 jaar
	(Kantoor)meubilair	10 - 20 jaar
	Aandelen	Geen afschrijving
	Diversen	Op basis van verwachte economische levensduur

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals b. v. groot onderhoud van wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken worden geactiveerd. Voor dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten in de reserve afschrijving investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut gevormd. Deze stelselwijziging heeft voor ons dan ook geen gevolgen voor het begroting- en rekeningresultaat.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs (inkoopprijs en bijkomende kosten). Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs wordt er tegen marktwaarde gewaardeerd.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaal verstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

De obligatieportefeuille is deels gewaardeerd tegen de marktwaarde (BNG Fido Financial Bond Fonds). Het dividend, de rente en de verkoopwinst is als bate in de jaarrekening verantwoord. De nog te ontvangen rente is als transitorische (rente)post in de balans opgenomen.

Bijdragen aan activa van derden worden ineens ten laste van het resultaat of een reserve gebracht. Mochten ze worden geactiveerd dan worden deze geactiveerde bijdragen gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden dan afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

Voorraden
De als 'onderhanden werken' opgenomen bouwgronden in exploitatie (IEGG) zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de administratie- en beheerskosten.
Bij de berekening van de winst is met ingang van 2017 conform de BBV voorschriften uitvoering gegeven aan de POC methode (percentage-of-completion) waarbij een nadere invulling is gegeven aan de totstandkoming van de schattingswijziging (conform opmerking in de ACV) waarbij winst wordt genomen naar gelang de voortgang van de realisering van het complex. Bij 50% van de gerealiseerde kosten en 50% van de gerealiseerde opbrengsten wordt 50% x 50% is 25% winst genomen.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statische bepaald op basis van de geschatte inkomenskansen.

Liquide middelen en overlopende posten.
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Passiva

Eigen Vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserves, de bestemmingsreserves en het resultaat na bestemming. De algemene reserve is tot een minimum saldo (minimum bedrag per inwoner) min of meer vrij besteedbaar.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.
De niet bestede middelen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel zijn verantwoord als vooruit ontvangen bedragen onder de vlottende passiva.

Borg- en garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Vaste activa

A | Materiële vaste activa

(bedragen x € 1.000)	31-12-2019	31-12-2018
Gronden uitgegeven in erfpacht	0	0
Investeringen met economisch nut	19.205	21.268
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	6.904	6.790
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	2.830	1.983
Totaal materiële vaste activa (MVA)	**28.939**	**30.041**

Investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

(bedragen x € 1.000)	per 31-12-2018	herrubricering	investeringen	desinvesteringen	Afwaardering	afschrijvingen	bijdrage derden	per 31-12-2019
MVA-a - gronden en terreinen	2.770	0	75	0	0	46	0	2.799
MVA-b - strategische gronden	4.411	-3.171	0	0	900	00	35	305
MVA - gronden bestemd voor concrete gebiedsontwikkeling op termijn	0	2.646	0	0	0	0	0	2.646
MVA-c - woonruimten	0	0	0	0	0	0	0	0
MVA-d - bedrijfs- en ov. gebouwen	12.588	0	6	0	0	737	0	11.857
MVA-e - grond- weg en waterbouwkundige werken	12	0	73	0	0	2	0	83
MVA-f - vervoersmiddelen	619	0	335	47	0	130	0	777
MVA-g - machines, apparaten en installaties	820	0	57	0	0	174	0	703
MVA- h - overige MVA	48	0	0	0	0	13	0	35
Totaal	21.268	-526	1.105	1.466		1.102	75	19.205

De onderstaande overzichten geven de investeringen/ desinvesteringen met economisch nut weer:

MVA-a - gronden en terreinen (bedragen x € 1.000)	per 31-12-2018	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen	bijdrage derden	per 31-12-2019
Diverse cultuurgronden	545	75	0	0	0	619

MVA-b - strategische gronden (bedragen x € 1.000)	per 31-12-2018	investeringen	desinvesteringen	afwaardering	afschrijvingen	bijdrage derden	herrubricering	per 31-12-2019
Terrein de Levensboom Rouveen - 5.607m2	238	13	0	0	0	0	-251	0

Toekomstig industrieterrein De Esch 0 - 52.395m2	1.207	1	0	900	0	3	0	305
De Slagen uitbreiding - 44.877m2	302	1	0	0	0	29	-274	0
Bedrijventerrein de Esch 4	14	533	547	0	0	0	0	0

MVA gronden bestemd voor concrete gebiedsontwikkeling op termijn	per 31-12-2018	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen	bijdrage derden	herrubricering	per 31-12-2019
Rouveen Zuid 45.648 m2	0	0	0	0	0	2.191	2.191
IJhorst West 2 7.898 m2	0	0	0	0	0	455	455

MVA-d - bedrijfs- en ov. gebouwen (bedragen x € 1.000)	per 31-12-2018	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen
Energiebesparende maatregelen gebouwen	5	6	0	0

MVA-e - grond- weg en waterbouwkundige werken (bedragen x € 1.000)	per 31-12-2018	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen	bijdrage derden	per 31-12-2019
VV Staphorst- verlening hoofdveld	0	43	0	0	0	43
VV IJhorst - renovatie en verlichting	0	30	0	1	0	29

MVA-f - vervoersmiddelen (bedragen x € 1.000)	per 31-12-2018	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen	bijdrage derden	per 31-12-2019
Mercedes Benz vrachtauto 2019	0	213	0	3	0	210
2 elektr.voert.partic.med.werkers	0	33	0	3	0	30
Pick-up bus groenploeg	1	48	0	1	0	48
Opzetstrooier t.b.v. vrachtauto	0	41	0	0	0	41

MVA-g - machines, apparaten en installaties (bedragen x € 1.000)	per 31-12-2018	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen	bijdrage derden	per 31-12-2019
Automatisering	212	28	0	94	0	146
Raadzaal: opnieuw inrichten	175	13	0	21	0	167
Meubilair gemeentehuis	131	16	0	19	0	128

Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

bedragen x € 1.000	per 31-12-2018	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen	bijdrage derden	per 31-12-2019
Begraafplaatsen	305	91	0	13	0	383

Riolering	6.485	431	0	395	0	6.521

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut:

bedragen x € 1.000	31-12-2018	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen	bijdrage derden	31-12-2019
Wegen	1.983	635	0	111	121	2.386

B | Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2019 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	31-12-2018	Vermeerderingen	Verminderingen	Aflossing	31-12-2019
Kapitaalverstrekkingen aan:					
Deelnemingen	260	0	0	76	184
Leningen aan:					
Deelnemingen	622	0	0	81	541
Overige langlopende leningen	323	893	0	4	1.212
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar	708	0	0	708	0
Totaal financiële vaste activa	1.913	893	0	869	1.937
Mutatie overige langlopende leningen:					
Startersleningen	260	120			380
Geldlening i.v.m. exploitatiebijdrage industrieterrein	0	673			673
Geldlening st. Zwembad	0	100			100

Vlottende activa

A | Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Diverse gronden in exploitatie:	2018	2019
Bouwgronden in exploitatie (onderhanden werk)	1.733	460
Gereed product en handelsgoederen	55	581
Totaal	1.788	1.041

Bouwgronden in exploitatie	31-12-2018	investeringen	desinvesteringen	winst uitname	31-12-2019
Rouveen- West 4	444 -	89	0	160	195-
Industrieterrein De Esch 3	653 -	159	439	520	413-
Industrieterrein Bullingerslag	2.829	83	1.594	250-	1.068
Totaal	1.732	331	2.033	430	460

Gereed product en handelsgoederen	31-12-2018	herrubricering	investeringen	desinvesteringen	winst uitname	31-12-2019
Bouwkavel de Triangel	55		0	0	0	55
Bouwkavel de Levensboom	0	251	0	0	0	251
De Slagen uitbreiding	0	275	0	0	0	275
Totaal	55	526	0	0	0	581

Recapitulatie onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie)

	2018	2019
boekwaarde per 1 januari	2.212	1.732
bestedingen in het jaar gespecificeerd naar:		
- interne doorberekeningen binnen de organisatie	74	50
- overige bestedingen	187	281
- winstneming	950	430
opbrengsten gespecificeerd naar:		
- verkopen	1.690 -	2.033-
- inschrijfrechten/pachten etc.	1 -	0
boekwaarde per 31 december van in exploitatie zijnde gronden	1.733	460

vermoedelijk nog te maken kosten	1.230	1.876
vermoedelijke opbrengsten van nog uit te geven gronden ten behoeve van woningbouw	0	0
- geraamde opbrengsten e/o exploitatiebijdragen van overige nog uit te geven industriegronden	5.997 -	3.888 -
- idem bouw woning	840 -	600 -
- idem glasvezelnetinfrastructuur	153 -	153 -
i. geraamd eindresultaat	4.027	2.305

B | Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen korter dan één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Soort vordering	31-12-2019	voorziening oninbaar	gecorrigeerd saldo 31-12-2019	31-12-2018
Vorderingen op openbare lichamen	2.893	0	2.893	2.924
Uitzettingen 's Rijks schatkist	18.648	0	18.648	19.034
Overige vorderingen	1.802	458	1.344	1.176
	23.343	458	22.885	23.134

Specificatie overige vorderingen	31-12-2019	voorziening oninbaar	gecorrigeerd saldo 31-12-2019	31-12-2018
Debiteuren algemeen	520	215	305	395
Debiteuren gemeentelijke belastingen	777	39	738	533
Transistorische rente	0	0	0	1
Debiteuren bijstand	368	161	207	180
Debiteuren leenbestand zelfstandigen	137	43	94	67
	1.802	458	1.344	1.176

De uitzettingen korten dan één jaar bestaan uit:
- Vorderingen openbare lichamen betreft compensabele BTW i.v.m. het BTW-compensatiefonds. Dit bedrag zal in juli 2020 worden ontvangen.
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist betreft de (verplicht) bij het Rijk uitgezette overtollige liquide middelen, tegen het gehele jaar 0%.
- Debiteuren algemeen: Per medio april 2020 staat hiervan in totaal nog € 51.000 open, waarvan 2 groter dan € 10.000 voor een totaalbedrag van € 33.000
- Debiteuren gemeentelijke belastingen betreffen grotendeels afvalstoffenheffing 2019 variabel tarief en toeristenbelasting 2019. Deze aanslagen zijn in januari en februari 2020 opgelegd.
- Debiteuren voorziening oninbaar: Betreft bedrag van diverse procedures in een groot handhavingsdossier. De post vormt een vordering die nog open staat. De gemeente was bezig met de invordering toen de schuldenaar failliet ging. De curator moet nog laten weten of de vordering nog wordt voldaan, de kans hierop is klein.

C | Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	31-12-2019	31-12-2018
Kassaldi (burgerzaken)	1	1
Banksaldi	16	13
Rabobank - beleggersrekening	240	240
	257	254

Het saldo liquide middelen staat de gemeente vrij ter beschikking.

D | Overlopende activa

	31-12-2019	31-12-2018
Vooruitbetaalde bedragen	295	467
Van Europese of Nederlandse overheden n.t.o. voorschotbedragen specifieke uitkeringen	87	1.017
Nog te ontvangen bedragen	636	836
Gemaakte kosten gronduitgifte door derden	330	0
	1.348	2.320

De vooruitbetaalde bedragen zijn in 2019 ontvangen en betaalde facturen, die op het boekjaar 2020 betrekking hebben. De nog te ontvangen bedragen betreft deels reeds in behandeling genomen bouwaanvragen, waarvoor nog geen bouwvergunning in verstrekt

Gemaakte kosten gronduitgifte door derden:	31-12-2019	31-12-2018
Verhaalbare kosten derden	330	0

Gemaakte kosten gronden uitgifte door derden: Dit betreft grondexploitaties die ontwikkeld worden door derden, en wel woningbouw De Slagen een een deel van het industrieterrein Bullingerslag. Deze gronden liggen in de bestemmingsplannen, waarvoor bij afgifte van een bouwvergunning een exploitatiebijdrage wordt ontvangen.

Vaste passiva

A | Eigen vermogen

De in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

(x € 1.000)	31-12-2019	31-12-2018
Algemene reserve	6.826	8.141
Bestemmingsreserves	43.954	45.046
Resultaat na bestemming	879-	85
	49.901	53.271

Het verloop in 2019 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

Algemene reserves	Saldo 31-12-2018	Mutaties			resultaat voorgaand jaar	Saldo 31-12-2019
		reserves/voorzieningen	toevoegingen	onttrekkingen		
Algemene reserve	3.300	0	0	0	0	3.300
Reserve zonder bestemming	4.841	645 -	15	770	85	3.526
Totaal algemene reserves	8.141	645 -	15	770	85	6.826

Bestemmingsreserves	Saldo 31-12-2018	Mutaties			resultaat voorgaand jaar	Saldo 31-12-2019
		reserves/voorzieningen	toevoegingen	onttrekkingen		
Reserve grondexploitatie	6.452	0	613	292	0	6.773
Reserve grondexploitatie met bestemming	733	0	0	0	0	733
Reserve afschrijving investering openbare ruimte met maatschappelijk nut	7.157	70	0	116	0	7.110
Reserve onderhoud Conradsweg (zandpunt Hooidijk)	104	0	0	0	0	104
Reserve rioolbeheer	6.259	0	116	0	0	6.375
Reserve matiging afvalstoffenheffing	738	0	0	226	0	512
Reserve met bestemming	370	0	0	12	0	358
Reserve wegenbeheer - betonwegen	4.000	0	0	0	0	4.000
Idem - asfalt - en klinkerwegen	2.302	0	911	794	0	2.419
Reserve verkeersontsluiting	1.417	0	2	12	0	1.407
Reserve afschrijving gemeentelijke gebouwen	10.878	0	0	626	0	10.252

Reserve volkshuisvesting	791	0	0	30	0	761
Reserve gebouwenbeheer	1.364	0	171	35	0	1.500
Reserve EPOS	0	575	0	250	0	325
Reserve automatisering	91	0	201	249	0	43
Reserve sociaal domein	1.936	0	840	1.868	0	909
Reserve achtergestelde lening NV Vitens	244	0	0	81	0	162
Reserve onderhoud combischool Staphorst	211	0	0	0	0	211
Totaal bestemmingsreserves	45.046	645	2.854	4.591	0	43.954
Totaal reserves	53.186	0	2.870	6.006	85	50.780

(x € 1.000)	2019	2018
Saldo rekening baten en lasten	**879 -**	**85**

Toelichting

Algemene reserve	weerstandsvermogen, het minimumniveau is bepaald op € 200 per inwoner
Reserve zonder bestemming	'vrij' besteedbare reserve
Reserve grondexploitatie	algemene minimale risicoreserve grondexploitatie 30% boekwaarde strategische gronden
Reserve grondexploitatie met bestemming	nog te maken kosten van in 2014 een 3-tal afgesloten complexen
Reserve afschrijving investering openbare ruimte met maatschappelijk nut	ter dekking van afschrijvingslasten investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut
Reserve onderhoud Conradsweg (zandput Hooidijk)	bijdrage derde toekomstig onderhoud Conradsweg gedeelte Staphorst
Reserve rioolbeheer	toekomstig onderhoud en vervanging riolering op basis van GRP en gelijkmatig verloop tarief rioolheffing
Reserve matiging afvalstoffenheffing	bestemming matiging tarieven afvalstoffenheffing
Reserve met bestemming	diverse bestemmingen
Reserve wegenbeheer	ter dekking van de kosten wegennota (wegenbeheerplan)
Reserve verkeersontsluiting	ten behoeve van verkeersontsluitingen
Reserve afschrijving gemeentelijke gebouwen	bestemd ter dekking van afschrijving diverse gemeentelijke gebouwen
Reserve volkshuisvesting	ontstaan door verkoop gemeentelijk woningbedrijf en gericht op dekking investeringen directe woonomgeving
Reserve gebouwenbeheer	cyclisch onderhoud gemeentelijke gebouwen volgens onderhoudsbeheersplan

Reserve EPOS	ter dekking van de aanloopkosten door invoering EPOS
Reserve automatisering	egalisatie kosten automatisering
Reserve Sociaal Domein - 3 D's	ontstaan door geoormerkte gelden gemeentefonds, per 1-1-2015 tenaamstelling gewijzigd van WVG in Sociaal Domein
Reserve achtergestelde lening NV Vitens	ontstaan door omzetting preferente aandelen in een 15-jarige achtergestelde lening
Reserve onderhoud combischool Staphorst	ter dekking toekomstige kosten onderhoud combischool

Voor een uitgebreide toelichting op de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de Nota reserves en voorzieningen 2019.

B | Voorzieningen

De in de balans opgenomen voorzieningen bestaan uit de volgende posten:

(x € 1.000)	31-12-2019	31-12-2018
Voorzieningen, verplichtingen, verliezen en risico's	2.598	2.185
Door derden beklemde middelen	32	32
	2.630	**2.217**

Het verloop in 2019 wordt in onderstaand overzicht per voorziening weergegeven:

Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's	Saldo 31-12-2018	Mutaties			aanwending	Saldo 31-12-2019
		reserves/voorzieningen	toevoegingen	vrijval		
Voorziening pensioenverplichting wethouders	1.145		437			1.582
Voorziening personeel	1.035		200	60	168	1.006
Voorziening reparatie 3e ww-jaar	5		5			10
	2.185	0	643	61	168	2.598

Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	Saldo 31-12-2018	Mutaties			aanwending	Saldo 31-12-2019
		reserves/voorzieningen	toevoegingen	vrijval		
Voorziening onderhoud Conradsweg	32	0	0	0	0	32
	32	0	0	0	0	32

Toelichting

Voorziening pensioenverplichting wethouders	Betreft pensioenvoorziening van zowel huidige als voormalige wethouders per 31-12-2019
Voorziening onderhoud Conradsweg	Betreft bijdrage derde voor toekomstig onderhoud Conradsweg gedeelte Zwartewaterland
Voorziening personeel	Betreft voorziening huidig en voormalig personeel
Voorziening reparatie 3e ww-jaar	Betreft personeelsvoorziening reparatie uitkering

C | Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

(x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2019

Onderhandse leningen Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	614	144
	614	144

(x € 1.000)	31-12-2018	Vermeerderingen	Aflossingen	31-12-2019
Onderhandse leningen Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	614	0	470	144
	614	0	470	144

Vlottende passiva

Vlottende Passiva

(x € 1.000)	31-12-2019	31-12-2018
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	1.138	1.342
Overlopende passiva	2.969	2.007
	4.107	3.349

A | Kortlopende schulden

(x € 1.000)	31-12-2019	31-12-2018
c. overige schulden - crediteuren algemeen - crediteuren bijstand - crediteuren jeugdzorg	 792 71 275	 1.292 50 0
	1.138	**1.342**

B | Overlopende passiva

	31-12-2019	31-12-2018
Van Europese of Nederlandse overheden ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen	944	896
Nog te betalen bedragen: - transitorische rente - overige overlopende passiva - aangegane verplichtingen	 6 721 1.298	 15 206 889
	2.969	**2.007**

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotten op specifieke uitkeringen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Specifieke uitkering:	Ultimo 2018	Toevoegingen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Ultimo 2019
Prov. Overijssel - subsidie sportaccommodatie en jeugd 90%	3			3
Min. Infrastructuur en Milieu - BSV gevelmaatregelen 70+ woningen	133		60	73
Prov. Overijssel - subsidie ISV geluid	312			312
Prov. Overijssel - doorontwikkeling energieloket	35		18	17
Prov. Overijssel - St. cultuur 2017 - 2021	12		6	6
Prov. Overijssel - fietspad Gorterlaan	101		90	11

Prov. Overijssel - fietspad Reggersweg	50			50
Prov. Overijssel - leefb.kleine kernen uitk.toren		30	6	24
Prov. Overijssel - leefb.kleine kernen		38		38
Prov. Overijssel - vitale vak.parken Vechtdal		50		50
Waterschap Drents OV Delta	56		56	0
Min. SZW - afrekening WSW 2017/2018	22	22		44
Nog te betalen RSJ 2018	128		128	0
Nog te betalen ZIN		70		70
Pilot langdurig landschapsbeheer	43	227	25	245
Centric jaarwerk		1		1
	896	438	389	944

Overige

A | Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De gemeente heeft met de BNG een kredietfaciliteit afgesloten, waarbij tot een bedrag van € 0,0 miljoen aan krediet kan worden opgenomen.

Het saldo per 31 december 2019 van de nog niet opgenomen verlofdagen is: 8.581 uur tegen € 25,51 per uur is € 219k

B | Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Verslagjaar 2019					
(1)	Drempelbedrag	271,4			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	259	245	249	262
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	12	26	22	9
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag				
(1) berekening drempelbedrag					
Verslagjaar 2019					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar		36.183		
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen		36.183		
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1)= (4b) x 0,0075 + (4c) x 0,002 met een minimum van € 250.000		Drempelbedrag	271,4		
(2) berekening kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	23.432	22.309	22.903	24.138
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a)/(5b)	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	259	245	249	262

C | Gebeurtenissen na balansdatum

Het COVID-19 (Corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor naar verwachting veel beleidsterreinen van onze begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren. Er zijn

maatregelen genomen om de extra kosten die het COVID-19 virus met zich meebrengt te inventariseren. Met hogere kosten kan gedacht worden aan gederfde huurinkomsten, lagere opbrengsten leges, subsidieverstrekkingen en hogere kosten in het sociaal domein.

Bijlage 1 Sisa verantwoordingsinformatie 2019

Bijlage 2 Taakveldenoverzicht jaarrekening 2019